

Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK

**IZVJEŠĆE O RADU
FERK-a ZA 2014. GODINU**

lipanj, 2015.

Regulatorna komisija za energiju u
Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK

Blajburških žrtava 33, 88000 Mostar

Tel. +387 36 44 99 00

+387 36 44 99 01

Faks+387 36 33 35 07

+387 36 33 35 08

www.ferk.ba

KAZALO:

A. IZVJEŠĆE O RADU REGULATORNE KOMISIJE ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE	6
1. O REGULATORNOJ KOMISIJI ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE - FERK.....	6
1.1. Članstva i projekti.....	7
1.1.1. Članstvo FERK-a pri ERRA-i i sudjelovanje na radionicama u Tajništvu Energetske zajednice.....	7
1.1.2. Projekt izrade zakonodavnog okvira u oblasti električne energije u BiH sukladno pravnoj stečevini EU.....	7
1.1.3. Projekt USAID – Regulatorno partnerstvo.....	7
1.1.4. Investiranje u sektor energije.....	8
1.1.5. Sigurnost opskrbe na distribucijskoj razini u Jugoistočnoj Europi... 8	
1.2. Informacijsko-komunikacijski sustav FERK-a.....	8
1.2.1. Internetske stranice FERK-a.....	9
1.3. Financiranje FERK-a.....	10
1.4. Zakonodavni okvir regulacije elektroenergetskog sektora i elektroenergetskih djelatnosti.....	10
1.5. Zakonodavni okvir regulacije sektora naftnog gospodarstva i energetskih djelatnosti.....	13
1.6. Donošenje propisa iz nadležnosti FERK-a u 2014. godini.....	13
1.6.1. Statut Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine.....	15
1.6.2. Poslovnik o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine.....	15
1.6.3. Pravilnik o stjecanju statusa kvalificiranog proizvođača.....	15
1.6.4. Pravilnik o metodologiji o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije.....	16
1.6.5. Pravilnik za mikropostrojenja obnovljivih izvora energije.....	17
1.6.6. Pravilnik o obveznom udjelu i preuzimanju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije.....	18
1.6.7. Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača.....	18
1.6.8. Pravilnik za izdavanje dozvola.....	19
1.6.9. Opći uvjeti za isporuku električne energije.....	20
1.6.10. Pravilnik za tarifnu metodologiju i tarifne postupke.....	21
1.6.11. Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije.....	22
1.6.12. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije.....	22
1.6.13. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi.....	23
1.6.14. Pravilnik o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu.....	23
1.6.15. Pravilnik za izradu i primjenu krivulje opterećenja.....	24

1.6.16. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti povjerljivih informacija	25
1.6.17. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o arbitraži FERK-a 25	25
1.6.18. Pravilnik u postupku javne rasprave - Pravilnik o izdavanju dozvola za rad (licencija) za obavljanje energetskih djelatnosti iz sektora naftnog gospodarstva.....	25
1.7. Popis dokumenata objavljenih u Službenim novinama Federacije BiH u 2014. godini	26
1.8. Odluka o referentnoj cijeni električne energije u 2014. godini	29
1.9. Odluka o izmjeni Odluke o referentnoj cijeni električne energije.	30
1.10. Odluka o izmjenama Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo.....	30
1.10.1. Odluka o izmjenama Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne d.d. Mostar	32
1.10.2. Odluke o davanju suglasnosti JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo i JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar na jedinične iznose naknada za priključenje na distribucijsku mrežu	34
1.10.3. Odluka o davanju suglasnosti JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge.....	35
1.10.4. Odluka o davanju suglasnosti JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge.....	36
1.10.5. Odluka o usvajanju izračuna zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovitu kogeneraciju	37
2. ODLUKE SUDA - TUŽBE.....	39
3. IZDAVANJE DOZVOLA	41
3.1. Pregled izdanih dozvola u 2014. godini.....	41
3.2. Oduzimanje dozvola za rad – licenci za obavljanje elektroprivredne djelatnosti opskrbe električnom energijom II. reda.....	43
4. ZAŠTITA KUPACA	44
5. FINACIJSKO IZVJEŠĆE FERK-A	46
5.1. Prihodi FERK-a u 2014. godini	46
5.2. Rashodi FERK-a u 2014. godini.....	47
5.3. Mišljenje revizora	49
B. ELEKTROENERGETSKI SEKTOR U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE	50
6. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE.....	50
6.1. Bilanca i ostvarenje.....	51
6.2. Neovisni proizvođači električne energije - industrijske elektrane..	60
6.3. Kvalificirani proizvođači električne energije	61
7. DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE	66
7.1. Parametri kvalitete isporuke električne energije.....	70
8. OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM – DOZVOLA I. REDA	72
9. OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM II. REDA	75

10.	INFORMACIJE O CIJENAMA ELEKTRIČNE ENERGIJE	79
	10.1. Kretanje prosječnih cijena električne energije u Federaciji BiH u razdoblju 2005. - 2014. godina	79
	10.2. Struktura cijena električne energije u Federaciji BiH.....	82
	10.3. Informacije o broju kupaca električne energije u Federaciji BiH...	87
	10.4. Osnovni elektroenergetski pokazatelji Federacije Bosne i Hercegovine	89
11.	OTVARANJE TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE.....	90
	PRILOG 1. – Informativna brošura	92
	PRILOG 2. – Često postavljana pitanja i odgovori.....	94
	PRILOG 3. – Lista opskrbljivača.....	98

Uvodna riječ

Tijekom 2014. godine Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine obavljala je svoje poslove iz nadležnosti propisane Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 66/13), Zakonom o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije (Službene novine Federacije BiH, broj 70/13 i 5/14) i Zakonom o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 52/14).

Sukladno članku 23. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK dužna je izvještavati Parlament Federacije BiH o svome radu najmanje jedanput godišnje.

Izvješće o radu FERK-a za 2013. godinu usvojio je Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH na nastavku 32. redovite sjednice održanom 10.9.2014. godine. Dom naroda Parlamenta Federacije BiH je na svojoj prvoj redovitoj sjednici održanoj 28.5.2015. godine usvojio isto.

Izvješće o radu FERK-a za 2014. godinu je podijeljeno u dva dijela: dio o radu FERK-a i dio o elektroenergetskom sektoru u Federaciji BiH.

Prvi dio obuhvaća najznačajnije aktivnosti koje je FERK obavljao tijekom 2014. godine, kao što su izdavanje dozvola za rad za obavljanje elektroprivrednih djelatnosti, rješavanje zahtjeva i žalbi kupaca i provođenja aktivnosti oko donošenja podzakonskih akata u okviru elektroenergetskog sektora i sektora naftnog gospodarstva.

FERK je vrlo opsežne aktivnosti proveo po pitanju usklađivanja postojećih podzakonskih akata FERK-a s novom zakonskom regulativom, i po pitanju donošenja novih podzakonskih akata, a sve sukladno izmijenjenim i novim nadležnostima FERK-a. Pri tome je posebna pažnja posvećena liberalizaciji tržišta električne energije u smislu stvaranja uvjeta za potpuno otvaranje tržišta s datumom 1.1.2015. godine. Vodilo se računa i o potrebi sveobuhvatnog uređenja u oblasti korištenja obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije. U cilju ispunjenja zakonskih obveza i rokova, vrlo intenzivne aktivnosti su provedene i po pitanju donošenja podzakonskih propisa iz oblasti naftnog gospodarstva, pri čemu su uočeni mnogi problemi oko primjene Zakona o naftnim derivatima u Federaciji BiH, iz kojeg razloga se FERK obratio Parlamentu Federacije BiH, Vladi Federacije BiH i Federalnom ministarstvu za energiju, rudarstvo i industriju u svezi izmjene i dopune tog zakona.

Drugi dio prezentira energetske i financijske podatke o elektroenergetskim subjektima u Federaciji BiH koji obavljaju djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom prvog i drugog reda, kao što su podatci o planiranoj i ostvarenoj proizvodnji električne energije, potrošnji kupaca, ostvarenoj trgovini i informacijama o cijenama električne energije.

A. IZVJEŠĆE O RADU REGULATORNE KOMISIJE ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

1. O REGULATORNOJ KOMISIJI ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE - FERK

Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FERK) je osnovana 2003. godine Zakonom o električnoj energiji (Službene novine Federacije BiH, broj 41/02, 24/05, 38/05 i 83/11) kao Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, s ciljem onemogućavanja monopola u elektroprivrednoj djelatnosti i osiguranja transparentnog i nediskriminirajućeg položaja svih sudionika na tržištu električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o električnoj energiji u FBiH) stupio je na snagu 5.9.2013. godine (Službene novine Federacije BiH, broj 66/13), pored nadležnosti, ovim zakonom je promijenjen i naziv Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine u Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Također, stupanjem na snagu Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije (u daljnjem tekstu: Zakon o korištenju OIEiUK) od 19.9.2013. godine (Službene novine Federacije BiH, broj 70/13 i 05/14), FERK je dobio niz nadležnosti. Osim navedenih zakona iz elektroenergetskog sektora, 10.7.2014. godine stupio je na snagu i Zakon o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 52/14), koji propisuje nadležnosti FERK-a u okviru sektora naftnog gospodarstva.

Statutom Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine na koji je Parlament Federacije BiH dao suglasnost (Službene novine Federacije BiH, broj 24/14) uređene su, između ostalog, nadležnosti i obveze, organizacija i upravljanje, predstavljanje i zastupanje, ovlaštenja i način odlučivanja, kao i druga pitanja od važnosti za rad FERK-a.

FERK ima tri člana (predsjednika i dva člana FERK-a) koji se izabiru sukladno odredbama članka 24. Zakona o električnoj energiji u FBiH. Parlament Federacije BiH, na prijedlog Vlade Federacije BiH, uz prethodnu suglasnost predsjednika i dopredsjednika Federacije BiH, imenuje članove FERK-a.

Sukladno Zakonu o električnoj energiji u FBiH i Statutu FERK-a, propisano je kako je funkcija predsjednika izmjenjiva među članovima FERK-a i traje godinu dana.

U razdoblju 2014. godine u FERK-u je u prosjeku bilo uposleno 32 djelatnika, od kojih je 30 s visokom stručnom spremom, među kojima je pet magistara, jedan djelatnik s višom stručnom spremom i jedan sa srednjom stručnom spremom. Prava i obveze iz radnog odnosa uređeni su općim propisima o radu, internim aktima FERK-a, te ugovorima o radu.

1.1. Članstva i projekti

1.1.1. Članstvo FERK-a pri ERRRA-i i sudjelovanje na radionicama u Tajništvu Energetske zajednice

Regionalno udruženje energetskih regulatora (u daljnjem tekstu: ERRRA) je dragovoljna organizacija koja se sastoji od neovisnih energetskih regulatornih tijela, primarno iz središnje Europe i euroazijske regije, s pridruženim članovima iz Azije, te Bliskog istoka.

Članovi i uposlenici FERK-a su tijekom 2014. godine sudjelovali na nekoliko sastanaka Predsjedavajućih ERRRA-e, ERRRA energetsko-investicijskim i regulatornim konferencijama, te ERRRA-inim sastancima stalnih Odbora za tarife i određivanje cijena, Odbora za licenciranje i konkurenciju i Radne skupine za zaštitu kupaca i maloprodajno tržište, kao i na ERRRA Generalnoj skupštini.

Uposlenici i članovi FERK-a su tijekom 2014. godine aktivno sudjelovali na radionicama i forumima u organizaciji Tajništva Energetske zajednice sa sjedištem u Beču. Energetska zajednica djeluje preko institucija uspostavljenih prema Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice i to: Tajništvo Energetske zajednice u Beču, Ministarsko vijeće, Regulatorni odbor, PHLG, te Forum za električnu energiju i Forum za plin. Sastanci Ministarskog vijeća održavaju se dva puta godišnje i to u državi koja je predsjedavajuća. Predstavnici FERK-a sudjelovali su na: 19. Atenskom forumu Energetske zajednice, radnom seminaru na temu sigurnosti opskrbe, investicijskim konferencijama, zatim na radnom seminaru na temu sigurnosti opskrbe električnom energijom u regiji, na 2. bečkom forumu u organizaciji Tajništva Energetske zajednice i Firentinske škole regulacije na temu Europsko energetsko pravo i 9. plinskom forumu Energetske zajednice.

1.1.2. Projekt izrade zakonodavnog okvira u oblasti električne energije u BiH sukladno pravnoj stečevini EU

Djelujući kroz program tehničke pomoći Europske komisije realiziran je projekt *Izrada zakonodavnog okvira u oblasti električne energije u BiH sukladno pravnoj stečevini EU* u čijem radu su sudjelovali i predstavnici FERK-a. Cilj projekta je usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU u sektoru električne energije, s naglaskom na sadržaj Trećeg energetskog paketa.

1.1.3. Projekt USAID – Regulatorno partnerstvo

U organizaciji Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) financiran je projekt Regulatorno partnerstvo u okviru kojeg je pod sponzorstvom NARUC-a (Nacionalne asocijacije regulatora SAD) uspostavljen projekt i potpisan Memorandum o razumijevanju između NARUC-a, PUCO - Komisije za energiju u javnom sektoru države Ohio, SAD i tri regulatorne komisije u BiH u Sarajevu 29.1.2014. godine, prilikom prve posjete predstavnika PUCO i NARUC našoj zemlji. Projekt Regulatorno partnerstvo je dio NARUC-ovog Programa regulative i energetske sigurnosti u Europi i Euroaziji i osnovan je od strane USAID-ove misije u BiH u skladu sa Sporazumom o suradnji.

U razdoblju od 15. do 19.9.2014. godine u Columbusu, Ohio, SAD, predstavnici FERK-a sudjelovali su na drugom susretu Projekta regulatornog partnerstva. Posjetili su partnersku Komisiju za energiju u javnom sektoru države Ohio, SAD. Razmijenjena su iskustva iz oblasti otvaranja tržišta, opskrbe kupaca, licenciranja, investiranja i izgradnje novih objekata, te scenarija u slučaju elementarnih nepogoda. Ponovna posjeta predstavnika PUCO našoj zemlji se planira u mjesecu srpnju 2015. godine.

Ovo Regulatorno partnerstvo predviđa obostranu konstruktivnu razmjenu ideja i informacija na korist svim članovima. Cilj je stvoriti najbolje prakse i propise kako bi se osiguralo učinkovito, transparentno i stabilnije funkcioniranje elektroenergetskog sektora štiteći pri tome interese potrošača i investitora.

1.1.4. Investiranje u sektor energije

Projekt Investiranje u sektor energije (EIA) čije je trajanje planirano do srpnja 2019. godine, predviđa suradnju i pomoć svim ključnim subjektima u energetske sektoru (ministarstva, regulatori, gospodarski subjekti i dr.), a uključuje nekoliko segmenata, kao što su: prepreke za investiranje u sektor energije i njihovo uklanjanje, aktivnosti na otklanjanju nedostataka maloprodajnog tržišta u BiH, postizanje ušteda u energiji koristeći regulatorne poticaje, približavanje europskim integracijama. Energetski samit koji se održao u okviru projekta u travnju 2015. godine detaljnije je predstavio ovaj projekt svim zainteresiranim stranama i javnosti. Predstavnici FERK-a prate aktivnosti organizirane u okviru projekta i sudjeluju u realizaciji pojedinih komponenti.

1.1.5. Sigurnost opskrbe na distribucijskoj razini u Jugoistočnoj Europi

Tijekom 2014. godine nastavljena je suradnja s Agencijom za međunarodnu suradnju SAD (USAID) i Asocijacijom za energiju SAD (USEA) na projektu pomoći distribucijskim kompanijama, odnosno operatorima distribucijskog sustava u Jugoistočnoj Europi u funkciji sigurnosti opskrbe. U projektu koji je pokrenut početkom 2013. godine sudjeluju predstavnici kompanija i regulatora iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije i Srbije.

Projekt uključuje problematiku optimizacije planiranja razvoja distribucijskog sustava, produženje životnog vijeka opreme i infrastrukture, smanjenje gubitaka, uvođenje naprednih tehnologija, integracija obnovljivih izvora u distribucijski sustav, zaštita na radu i sigurnosni standardi, djelovanje operatora distribucijskog sustava u izvanrednim okolnostima, regionalna suradnja i uzajamna pomoć, te usporedne analize i najnovije prakse i iskustva. Cilj projekta je da svoje konkretne rezultate predstavi kroz analitičke studije, usporedne analize, priručnike i preporuke.

1.2. Informacijsko-komunikacijski sustav FERK-a

Informacijsko-komunikacijski sustav FERK-a je temeljito obnovljen u najstarijim elementima, kako hardverskim tako i softverskim, gdje su neka rješenja bila stara preko 10 godina. Napušteni su operativni sustavi za koje je podrška proizvođača nestala, pa se prešlo na OS koji imaju redovito ažuriranje. Pored ovoga, hardverske promjene su takve da se upotrebom novih rješenja povećava produktivnost i smanjuje vrijeme potrebno za neke radnje. Osim toga, preostale radne stanice su

zamijenjene mobilnim, pa se sada produktivnost povećala i nema prepreka zajedničkom radu u grupama/timovima bilo gdje u okviru dometa lokalne mreže.

Sama mreža je nadograđena na način da su uređajima pokriveni svi dijelovi prostora sa bežičnim pristupom lokalnoj mreži, a istovremeno isti uređaji omogućavaju pristup i svim uređajima koji nisu dio lokalne mreže pristup Internetu, ali bez pristupa lokalnim resursima. Ovaj paralelni sustav koriste uglavnom gosti i uposlenici na mobilnim uređajima, čime se smanjuju troškovi koje stvaraju uređaji za komunikacije.

Elektronička pošta je, sukladno planovima, smještena na lokalne diskove, na centralno mjesto. Uposlenici joj pristupaju i izvana i iznutra, a u slučaju problema s radnim jedinicama, kompletna elektronička pošta ostaje sačuvana na centraliziranom mjestu. U planu je povećanje kapaciteta uređaja za pohranu čiji radni vijek istječe 2015. godine.

FERK je od prošle godine i vlasnik statičke IP adrese da bi se ispoštovale zakonske procedure prema drugim institucijama, a dodijeljena IP adresa je očišćena sa svih svjetskih crnih lista, što je urađeno u okviru FERK-a, intenzivnom komunikacijom sa svjetskim čvorištima i tvorcima zaštitnih softvera, gdje je trebalo dokazati da kapaciteti FERK-a zadovoljavaju najoštrije standarde u pogledu sigurnosti. U 2014. godini implementiran je i Document Management System (u daljnjem tekstu: DMS) i upravitelj procesima, a počeo je proces prelaska na rad isključivo kroz ovaj sustav. Na ovaj način bolje je praćenje procesa, a smanjit će se troškovi koji su vezani za ispisivanje dokumenata (papir, toneri).

FERK u potpunosti poštuje autorska prava, pa su svi programski paketi licencirani, a FERK ima politiku licenciranja i korištenja softvera na način da se koriste besplatna rješenja gdje god je moguće, a od paketa za koji trebaju licence kupuje se ono neophodno. Ovim se čine znatne uštede, a sigurnost zadržava na predviđenoj razini.

1.2.1. Internetske stranice FERK-a

Internetske (mrežne) stranice FERK-a su dio informacijsko-komunikacijskog sustava i u potpunosti ih kreira, održava, oblikuje i nadopunjava osoba odgovorna za uspostavljanje i održavanje informacijsko-komunikacijskog sustava FERK-a.

Stranice su redovito ažurirane, a najveći broj informacija je od par minuta do par dana (ovisno o potrebi i samoj prirodi informacije) dostupan na mrežnim stranicama. Mrežne stranice nisu statične i mijenjaju svoju konfiguraciju sukladno potrebama i trenutnim poslovima. Za uređivanje i kreiranje koriste se posljednje verzije besplatnih programskih rješenja, čime se ostvaruju znatne uštede. Kako bi se zadržao najveći stupanj sigurnosti redovito se sam sustav ažurira, i nadograđuje posljednjim verzijama, pa se i izgled mrežnih stranica mijenja sukladno potrebama proisteklim iz sigurnosti. Na ovaj način se postižu znatne uštede kada je u pitanju kreiranje, održavanje i ažuriranje mrežnih stranica.

Internet stranice su prilagođene najnovijim verzijama internet pretraživača, pa se ispravno prikazuju na više od 99% uređaja. Prilagođavaju se automatski i rezoluciji ekrana na kojima se otvaraju. Posjete su sada na razini od nešto više od 30000 jedinstvenih posjetitelja, a 60,66% od tog broja su redoviti posjetitelji, pa su u 2014. godini stranice posjećene preko 238.000 puta.

1.3. *Financiranje FERK-a*

Sukladno članku 31. Zakona o električnoj energiji u FBiH, FERK se financira iz prihoda od regulatornih i jednokratnih naknada koje se naplaćuju od imatelja dozvola koji se bave djelatnošću proizvodnje, distribucije, opskrbe i trgovine električnom energijom i od prihoda od naknada za dozvole koje izdaje, uključujući i naknade troškova na osnovi arbitraže.

Proračun FERK-a usvaja Parlament Federacije BiH prije početka proračunske godine, na prijedlog FERK-a. Proračun FERK-a za 2014. godinu (Službene novine Federacije BiH, broj 63/14) odobrio je Parlament Federacije BiH na sjednicama Zastupničkog doma i Doma naroda. Proračun FERK-a za 2014. godinu odobren je u iznosu od 2.895.411,00 KM, a čine ga:

Regulatorne naknade u iznosu od 2.825.411,00 KM,

Jednokratne naknade u iznosu od 60.000,00 KM i

Ostali prihodi u iznosu od 10.000,00 KM.

FERK je na XIII. redovitoj sjednici održanoj 21.7.2014. godine donio Odluku o utvrđivanju regulatornih naknada za 2014. godinu (Službene novine Federacije BiH, broj 60/14). Regulatorne naknade su umanjene za preneseni višak prihoda iz 2013. godine u iznosu od 125.255,65 KM, nakon čega su utvrđeni iznosi i dinamika plaćanja regulatorne naknade za javna elektroprivredna poduzeća, Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo (u daljnjem tekstu: JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo) i Javno poduzeće Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne dioničko društvo Mostar (u daljnjem tekstu: JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar), te ostala gospodarska društva - imatelji dozvola za obavljanje elektroprivrednih djelatnosti. Tako je ukupna regulatorna naknada za sve imatelje dozvola u 2014. godini utvrđena u iznosu od 2.700.155,35 KM.

Iz navedenog se vidi kako je Proračun FERK-a za 2014. godinu usvojen u drugoj polovici 2014. godine, tako da se u I. i II. kvartalu poslovalo na osnovi Odluke o privremenim regulatornim naknadama utvrđenim na osnovi proračuna iz prethodne 2013. godine. Po konačnom usvajanju proračuna uređena su usuglašavanja regulatornih naknada sa usvojenim Proračunom FERK-a za 2014. godinu.

1.4. *Zakonodavni okvir regulacije elektroenergetskog sektora i elektroenergetskih djelatnosti*

Nadležnosti FERK-a definirane su člancima 1., 2., 15., 17., 21. i 22. Zakona o električnoj energiji u FBiH i člancima 9., 12., 20., 21., 25., 27., 28., 33. i 39. Zakona o korištenju OIEiUK.

FERK je obavljao poslove iz svoje nadležnosti na osnovi odredbi navedenih zakona, te pratećih podzakonskih akata:

- Statuta FERK-a (Službene novine Federacije BiH, broj 29/04) do 28.3.2014. godine;
- Statuta FERK-a (Službene novine Federacije BiH, broj 24/14) od 29.3.2014. godine;
- Poslovnika o radu FERK-a (Službene novine Federacije BiH, broj 59/04) do 16.4.2014. godine;

- Poslovnika o radu FERK-a (Službene novine Federacije BiH, broj 29/14) od 17.4.2014. godine;
- Etičkog kodeksa za članove i uposlenike FERK-a (Službene novine Federacije BiH, broj 61/04);
- Pravilnika za izdavanje dozvola - licenci (Službene novine Federacije BiH, broj 29/05) do 6.6.2014. godine;
- Pravilnika za izdavanje dozvola za rad - licenci za proizvodnju električne energije za vlastite potrebe (Službene novine Federacije BiH, broj 26/09) do 6.6.2014. godine;
- Pravilnika za izdavanje dozvola (Službene novine Federacije BiH, broj 43/14) od 7.6.2014. godine;
- Odluke o utvrđivanju iznosa jednokratnih naknada za obradu podnesaka kojima se pokreću postupci pred FERK-om (Službene novine Federacije BiH, broj 10/13) do 6.6.2014. godine;
- Odluke o utvrđivanju iznosa jednokratnih naknada za obradu podnesaka kojima se pokreću postupci pred FERK-om (Službene novine Federacije BiH, broj 43/14) od 7.6.2014. godine;
- Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi (Službene novine Federacije BiH, broj 57/12 i 71/14);
- Pravilnika o zaštiti povjerljivih informacija (Službene novine Federacije BiH, broj 70/06 i 71/14);
- Pravilnika o arbitraži (Službene novine Federacije BiH, broj 74/05 i 71/14);
- Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke (Službene novine Federacije BiH, broj 37/13);
- Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom (Službene novine Federacije BiH, broj 41/12 i 79/13) do 31.12.2014. godine;
- Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača (Službene novine Federacije BiH, broj 89/14) (članak 20., članak 25. i Metodologija za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH) od 8.11.2014. godine;
- Odluke o određivanju bazne godine kod pokretanja tarifnih postupaka (Službene novine Federacije BiH, broj 79/12);
- Općih uvjeta za isporuku električne energije (Službene novine Federacije BiH, broj 35/08, 81/08, 32/10, 37/10 i 57/12) do 31.12.2014. godine;
- Općih uvjeta za isporuku električne energije (Službene novine Federacije BiH, broj 89/14) (članak 45., članak 91. stavak (1) i članak 96.) od 8.11.2014. godine;
- Pravilnika o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu (Službene novine Federacije BiH, broj 89/14) od 8.11.2014. godine;
- Pravilnika za izradu i primjenu krivulje opterećenja (Službene novine Federacije BiH, broj 77/14) od 25.9.2014. godine;
- Odluke o regulatornom kontnom planu (Službene novine Federacije BiH, broj 31/11);
- Pravilnika o izvještavanju (Službene novine Federacije BiH, broj 77/10 i 87/11);

- Pravilnika o izvještavanju za imatelje licence za djelatnost opskrbe električnom energijom II. reda i neovisne proizvođače (Službene novine Federacije BiH, broj 15/11);
- Proračuna FERK-a za 2014. godinu (Službene novine Federacije BiH, broj 63/14);
- Odluke o utvrđivanju regulatornih naknada za 2014. godinu (Službene novine Federacije BiH, broj 60/14);
- Odluke o cijeni usluge opskrbe od javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo (Službene novine Federacije BiH, broj 102/12 i 6/13);
- Odluke o cijeni usluge opskrbe od javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar (Službene novine Federacije BiH, broj 32/13);
- Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo (Službene novine Federacije BiH, broj 40/11 i 102/12);
- Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar (Službene novine Federacije BiH, broj 18/12 i 102/12);
- Pravilnika za mikropostrojenja obnovljivih izvora energije (Službene novine Federacije BiH, broj 50/14) od 3.7.2014. godine;
- Pravilnika o metodologiji o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije (Službene novine Federacije BiH, broj 50/14) od 3.7.2014. godine;
- Pravilnika o obveznom udjelu i preuzimanju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije (Službene novine Federacije BiH, broj 50/14) od 3.7.2014. godine;
- Pravilnika o utvrđivanju metodologije za utvrđivanje referentne cijene električne energije (Službene novine Federacije BiH, broj 50/14 i 100/14) od 3.7.2014. godine;
- Odluke o referentnoj cijeni električne energije (Službene novine Federacije BiH, broj 52/14 i 104/14) od 1.9.2014. godine;
- Pravilnika o stjecanju statusa kvalificiranog proizvođača električne energije (Službene novine Federacije BiH, broj 53/14) od 12.7.2014. godine.

Člankom 115. stavak (3) naprijed navedenog Zakona o električnoj energiji u FBiH propisano je kako je FERK dužan uskladiti odredbe Statuta s odredbama tog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu novog zakona, dok je stavkom (4) istog članka propisano kako je FERK dužan uskladiti svoj rad i akte s odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu tog zakona. Člankom 116. stavak (4) istog zakona propisano je kako će se podzakonski akti, koji proistječu iz odredbi tog zakona donijeti najdalje u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu tog zakona. Također, pojedinim odredbama Zakona o korištenju OIEiUK propisani su posebni rokovi za donošenje pojedinih podzakonskih akata FERK-a, sukladno odredbama tog zakona.

Slijedom navedenog, FERK je donio novi Statut Regulatorne komisije za energiju u Federaciji BiH, na koji je svoju suglasnost dao Parlament Federacije BiH Odlukom broj 01-02-251-02/14 od 24.3.2014. godine, te je tijekom 2014. godine proveo postupke usklađivanja postojećih i donošenja novih podzakonskih akata.

1.5. Zakonodavni okvir regulacije sektora naftnog gospodarstva i energetske djelatnosti

Nadležnosti FERK-a u okviru sektora naftnog gospodarstva definirane su člancima 1., 16., 17., 18., 25. i 35. Zakona o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Sukladno članku 53. navedenog zakona, rok za funkcionalnu uspostavu FERK-a je 90 dana od dana stupanja zakona na snagu. Uvažavajući navedenu odredbu, FERK je Statutom Regulatorne komisije za energiju u Federaciji BiH predvidio kako će FERK pored pobrojanih nadležnosti obavljati i poslove propisane mu drugim zakonima i propisima iz oblasti energije, te je na isti statut svoju suglasnost dao Parlament Federacije BiH Odlukom broj 01-02-251-02/14 od 24.3.2014. godine, kako je to i naprijed pojašnjeno. U cilju donošenja Pravilnika o izdavanju dozvola za rad (licencija) za obavljanje energetske djelatnosti iz sektora naftnog gospodarstva, FERK je proveo proces općih javnih rasprava na nacrt tog pravilnika, a kasnije i na revidirani nacrt.

Međutim, javnost (sudionici u sektoru naftnog gospodarstva) je dala veliki broj komentara u postupku općih javnih rasprava u kojim je naglašeno kako će primjenom odredbi Zakona o naftnim derivatima u Federaciji BiH doći do poremećaja u tom sektoru, da će se izvršiti potpuna podjela tržišta naftnih derivata u Bosni i Hercegovini i izolacija tržišta naftnih derivata Federacije Bosne i Hercegovine u odnosu na okruženje, da se u stvarnosti uopće neće ostvariti regulacija tog sektora, nego suprotno. Kao posljedica posebno je istaknuta ogromna i nesaglediva šteta za gospodarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, u kojem jednu od ključnih uloga ima promet naftnim derivatima. Na temelju tih komentara, te s obzirom na dalekosežne i ozbiljne posljedice primjene Zakona o naftnim derivatima u Federaciji BiH, a kao institucija koja osigurava nediskriminiranje, učinkovitu konkurenciju i učinkovito funkcioniranje tržišta naftnih derivata, obraćajući posebnu pozornost na sigurnost opskrbe naftnim derivatima, te institucija koja je obvezna u izvršavanju svojih ovlasti i obavljanju svojih funkcija štiti prava sudionika u naftnom sektoru (uvoznika, trgovaca na veliko, trgovaca na malo, transportera i kupaca naftnih derivata) putem usuglašavanja njihovih interesa, izražavajući veliku zabrinutost za interese Federacije BiH i interese BiH, FERK je 25.2.2015. godine uputio Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije dopis pod brojem 01-07-750-18/14. Preslika navedenog dopisa je dostavljena i u oba doma Parlamenta Federacije BiH i Vladi Federacije BiH. Tim dopisom FERK je izrazio potrebu pokretanja postupka izmjena i dopuna Zakona o naftnim derivatima u Federaciji BiH, te je zamolio da Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije kao predlagač Zakona o naftnim derivatima u Federaciji BiH pokrene postupak izmjena i dopuna Zakona o naftnim derivatima u Federaciji BiH, u kojem će se otkloniti sve pravne praznine, nejasnoće, nedorečenosti i proturječnosti tog zakona, što će u konačnici omogućiti i FERK-u da donese svoj pravilnik, ali i da se donesu i ostali provedbeni propisi iz Zakona o naftnim derivatima u Federaciji BiH, a sve u cilju zaštite interesa Federacije BiH i Bosne i Hercegovine.

1.6. Donošenje propisa iz nadležnosti FERK-a u 2014. godini

FERK je tijekom 2014. godine održao 21 redovitu sjednicu, te 22 interna sastanka. Sve su sjednice FERK-a otvorene za javnost. Obavijest o datumu, vremenu i

mjestu održavanja redovitih sjednica se objavljuju na oglasnoj ploči FERK-a i na internetskoj stranici www.ferk.ba.

Na redovitim sjednicama FERK razmatra pitanja iz nadležnosti utvrđenih Zakonom o električnoj energiji u FBiH i drugim zakonima iz oblasti energije, a na internim sastancima organizira svoj rad, na kojima donosi odluke o internim administrativnim pitanjima i pitanjima poslovanja, koja ne spadaju u regulatornu nadležnost.

Također, redovito smo izvještavali medije o postupcima i odlukama FERK-a. U tabličnom prikazu koji slijedi, navedena je struktura i broj donesenih akata na održanim sastancima i sjednicama tijekom 2014. godine.

Interni sastanci (22)		Redovite sjednice (21)	
Vrsta dokumenta	Broj	Vrsta dokumenta	Broj
Zapisnici	22	Zapisnici	21
Usvojene odluke	119	Usvojene odluke	138
Usvojena rješenja	116	Usvojena rješenja	47
Usvojeni pravilnici	2	Usvojeni zaključci	5
Utvrđeni nacrti akata	38	Usvojeni pravilnici	15
Obavijesti za javnost	21	Obavijesti za javnost	67

Tablica 1. Struktura i broj donesenih akata

Poštujući načelo javnosti i transparentnosti u radu, sukladno Pravilniku o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi, FERK je u protekloj godini održao ukupno 42 opće rasprave (24 održane u postupku izdavanja dozvola i 18 u postupku donošenja pravila i propisa o:

Nacrtu općih uvjeta za isporuku električne energije,

Nacrtu pravilnika o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu,

Nacrtu pravilnika o stjecanju statusa kvalificiranog proizvođača,

Nacrtu pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene,

Nacrtu pravilnika o metodologiji za utvrđivanje zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije,

Nacrtu pravilnika o obveznom udjelu i preuzimanju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije,

Nacrtu pravilnika za mikropostrojenja obnovljivih izvora energije,

Nacrtu pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom,

Revidiranom nacrtu pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije,

Nacrtu pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi,

Nacrtu pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o arbitraži FERK-a,

Nacrtu pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti povjerljivih informacija,

Nacrtu pravilnika za izradu i primjenu krivulje opterećenja,

Nacrtu pravilnika o izdavanju dozvola za rad (licencija) za obavljanje energetskih djelatnosti iz sektora naftnog gospodarstva,

Nacrtu odluke o izmjeni Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo,

Nacrtu odluke o izmjeni Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne d.d. – Mostar,

Revidiranom nacrtu pravilnika o izdavanju dozvola za rad (licencija) za obavljanje energetskih djelatnosti iz sektora naftnog gospodarstva i
Nacrtu pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije),
te jednu tehničku raspravu o pojedinim odredbama Nacrta općih uvjeta za isporuku električne energije.

1.6.1. Statut Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine

Kako je to već navedeno u Izvešću o radu FERK-a za 2013. godinu, FERK je na svojoj XVIII. redovitoj sjednici održanoj 30.10.2013. godine usvojio Statut Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, te postupajući sukladno članku 36. stavak (2) Zakona o električnoj energiji u FBiH isti dostavio Parlamentu Federacije BiH 31.10.2013. godine, radi davanja suglasnosti. Svoju suglasnost na Statut, Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je dao na sjednici održanoj 19.12.2013. godine, a Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj 12.3.2014. godine, te je Statut objavljen u Službenim novinama Federacije BiH broj 24/14. Temeljem prednjeg, ovaj Statut se počeo primjenjivati narednog dana od dana objave u Službenim novinama Federacije BiH, odnosno 29.3.2014. godine.

1.6.2. Poslovnik o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine

Postupajući sukladno članku 115. stavak (4) Zakona o električnoj energiji u FBiH, FERK je usvojio Poslovnik o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine na VI. redovitoj sjednici FERK-a održanoj 8.4.2014. godine, a nakon što je prethodno usvojio nacrt tog dokumenta na redovitoj sjednici održanoj 21.11.2013. godine, te održao opću raspravu 3.12.2013. godine u Mostaru.

Usljed izmjene imena FERK-a, pa shodno tome i potrebe promjene naziva osnovnog propisa, odnosno ranije važećeg Poslovnika o radu Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i zbog izmjene i dopune zakonskih nadležnosti i obveza FERK-a u mjeri zbog koje je nastala potreba dopune i izmjene više od polovice članaka osnovnog propisa, pristupilo se donošenju novog propisa, odnosno Poslovnika. Pri tome je tekst Poslovnika organiziran u pet tematskih cjelina, koje omogućavaju pregled i razumijevanje cjelokupnog procesa rada FERK-a, razmatranja i odlučivanja, donošenja akata FERK-a, te poslovanja FERK-a uz stalnu transparentnost i dostupnost javnosti radi uvida i sudjelovanja u radu FERK-a.

1.6.3. Pravilnik o stjecanju statusa kvalificiranog proizvođača

Pravilnikom o stjecanju statusa kvalificiranog proizvođača električne energije propisuju se: uvjeti za stjecanje statusa kvalificiranog proizvođača, način stjecanja statusa kvalificiranog proizvođača, uvjeti koje treba ispunjavati proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije i učinkovitu kogeneraciju, kako bi pravna i fizička osoba, koja je registrirana po važećim zakonima za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnje električne energije, stekla status kvalificiranog proizvođača, zatim podjela postrojenja za proizvodnju električne

energije ili električne i toplinske energije iz obnovljivih izvora energije, sa jednom ili više proizvodnih jedinica, u ovisnosti o primarnom izvoru energije ili tehnologije i instalirane snage, kao i razdoblje trajanja statusa kvalificiranog proizvođača, procedure nadgledanja rada proizvodnog postrojenja koje koristi OIEiUK, način obnove i prijenosa statusa kvalificiranog proizvođača, te način i razlozi oduzimanja statusa kvalificiranog proizvođača.

Nacrt pravilnika o stjecanju statusa kvalificiranog proizvođača električne energije, FERK je usvojio na III. redovitoj sjednici održanoj 27.2.2014. godine.

FERK je održao opće rasprave o nacrtu pravilnika 10.3.2014. godine u Mostaru i 11.3.2014. godine u Sarajevu. Pravilnik o stjecanju statusa kvalificiranog proizvođača električne energije usvojen je na IX. redovitoj sjednici FERK-a koja je održana 6.6.2014. godine.

1.6.4. Pravilnik o metodologiji o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije

Zakon o električnoj energiji u FBiH propisuje nadležnosti FERK-a za donošenje metodologije o načinu utvrđivanja zajamčene otkupne cijene električne energije iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije i kogeneraciju.

Zakonom o OIEiUK je propisano kako zajamčena otkupna cijena znači cijenu koja se plaća privilegiranom proizvođaču električne energije iz obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije za vrijeme trajanja ugovora o otkupu električne energije, a kako metodologiju utvrđivanja zajamčenih cijena električne energije za različite tehnologije, definirane u tom zakonu, koje privilegirani proizvođač koristi za proizvodnju električne energije, kao i kriterije za njihovu promjenu, donosi FERK posebnim pravilnikom uz konsultaciju sa stručnom zajednicom i drugim relevantnim subjektima iz ove oblasti. Istim zakonom je propisano kako se pri izradi metodologije za utvrđivanje zajamčenih otkupnih cijena uzima u obzir oblik primarne energije, ugovoreno razdoblje od 12 godina, tehnologija koja se koristi, datum stavljanja postrojenja u pogon, ili datum rekonstrukcije i/ili nadogradnje postrojenja od proizvođača električne energije, te instalirana snaga postrojenja.

Imajući u vidu navedeno privilegirani proizvođač električne energije je kvalificirani proizvođač koji ima pravo da se od njega po zajamčenim cijenama otkupe ukupne količine proizvedene električne energije tijekom unaprijed utvrđenog razdoblja.

Predmet Pravilnika je propisivanje načina izračunavanja zajamčene cijene otkupa električne energije iz postrojenja OIEiUK, a temelji se na zakonodavstvu Federacije Bosne i Hercegovine i analizi domaćih uvjeta i specifičnosti (bruto društveni proizvod, broj stanovnika, cijena električne energije iz konvencionalnih izvora, kamatne stope, tehnološke razvijenosti, energetske potencijala itd.), te na općeprihvaćenim međunarodnim standardima i pozitivnim iskustvima drugih država u okruženju, na direktivama Europskog parlamenta iz oblasti energije i zaštite okoliša. Metodologija, koja je sastavni dio Pravilnika, temeljena je na smjernicama koje su preporučene u „Final Report Green X“ i u suštini je ista u svim zemljama koje temelje poticaj proizvodnje električne energije iz OIE na „feed-in“ tarifi. Pored „Final Report Green X“ korišteni su podaci iz „Strategije razvoja BiH“, „Studiji razvoja energetskog sektora Bosne i Hercegovine“ kao i iskustveni i dostupni podaci u zemljama iz okruženja. Metodologija se temelji na obračunu ukupnih godišnjih troškova proizvodnih postrojenja koja koriste OIE, koristeći anuitetnu metodu

vrjednovanja investicija, pri čemu je ovaj obračun temeljen na unaprijed definiranim tehničkim i ekonomskim parametrima. Ukupni troškovi, troškovi investicija za pojedine vrste postrojenja i troškovi rada i održavanja utvrđuju se na temelju dostupnih studija i preporuka konsultanata, te na temelju sagledavanja i usporedne analize visine ovog parametra u zajamčenoj cijeni otkupa koju su objavile zemlje iz okruženja, uzimajući u obzir i specifičnosti uvjeta poslovanja u Federaciji BiH.

Također, FERK je prilikom usvajanja Pravilnika o metodologiji o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije, posebnu pozornost posvetio i svojim dosadašnjim iskustvima i informacijama, stečenim u izvršavanju svojih ostalih zakonom propisanih nadležnosti, ali i iskustvima u okruženju, sve u cilju stvaranja što boljih uvjeta za postizanje ciljeva koji su FERK-u i ostalim sudionicima u elektroenergetskom sektoru postavljeni Zakonom o električnoj energiji u FBiH i Zakonom o korištenju OIEiUK.

Pravilnikom o metodologiji o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije propisuje se metodologija o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja kvalificiranih proizvođača, koji su stekli status privilegiranih proizvođača, za postrojenja za korištenje OIEiUK, u ovisnosti o instaliranoj snazi i o primarnom izvoru energije/tehnologije kao i kriterije za promjenu utvrđene zajamčene otkupne cijene.

Nacrt pravilnika o metodologiji o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije, FERK je usvojio na III. redovitoj sjednici održanoj 27.2.2014. godine. FERK je održao opće rasprave o Nacrtu pravilnika 10.3.2014. godine u Mostaru i 11.3.2014. godine u Sarajevu.

Pravilnik o metodologiji o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije usvojen je na IX. redovitoj sjednici održanoj 6.6.2014. godine.

1.6.5. Pravilnik za mikropostrojenja obnovljivih izvora energije

Iako pojedina pitanja vezana za mikropostrojenja obnovljivih izvora energije FERK regulira drugim svojim pravilima i propisima donesenim na osnovu zakona, s obzirom na zakonsku obvezu posebnog definiranja postupka kod izgradnje mikropostrojenja obnovljivih izvora energije, uvjeta njihovog priključenja na distribucijsku mrežu, te načina mjerenja i obračuna proizvedene električne energije u mikropostrojenjima obnovljivih izvora energije, nastala je potreba donijeti Pravilnik za mikropostrojenja obnovljivih izvora energije. Istim se definiraju navedeni postupci, uvjeti i načini izgradnje, priključenja, mjerenja i obračuna na jasan način, koji osigurava i omogućava ravnopravne uvjete za priključenje mikropostrojenjima OIE. FERK je održao opće rasprave o nacrtu pravilnika 10.3.2014. godine u Mostaru i 11.3.2014. godine u Sarajevu. Usmene komentare dane na općim raspravama, kao i pisane komentare pristigle do roka za podnošenje pisanih komentara, FERK je pažljivo razmotrio i analizirao, a isti su sa izvješćem voditelja postupka objavljeni na internetskoj stranici FERK-a. S obzirom kako komentari nisu bili takve prirode da zahtijevaju suštinsku reviziju nacrtu radi kojih bi se obnovio postupak opće rasprave, Pravilnik za mikropostrojenja obnovljivih izvora energije je usvojen na IX. redovitoj sjednici FERK-a, 6.6.2014. godine.

1.6.6. Pravilnik o obveznom udjelu i preuzimanju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije

Pravilnikom o obveznom udjelu i preuzimanju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije propisuje se obveza i način preuzimanja električne energije proizvedene iz OIE za sve opskrbljivače koji opskrbljuju krajnje kupce u Federaciji BiH i kvalificirane kupce koji uvoze električnu energiju za vlastite potrebe, a posebno minimalne količine na godišnjoj razini, dokazivanje ispunjenja vezanih za preuzimanje i obveza otkupa po referentnoj cijeni električne energije.

Nacrt pravilnika o obveznom udjelu i preuzimanju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije, FERK je usvojio na III. redovitoj sjednici održanoj 27.2.2014. godine, te je održao opće rasprave o nacrtu pravilnika 10.3.2014. godine u Mostaru i 11.3.2014. godine u Sarajevu. Usmene i pisane komentare pristigle do roka za podnošenje komentara, FERK je pažljivo razmotrio i analizirao, a isti su s izvješćem voditelja postupka objavljeni na internetskoj stranici FERK-a. S obzirom kako komentari nisu bili takve prirode da zahtijevaju suštinsku reviziju nacrtu radi kojih bi se obnovio postupak opće rasprave, Pravilnik o obveznom udjelu i preuzimanju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije je usvojen na IX. redovitoj sjednici FERK-a, 6.6.2014. godine.

1.6.7. Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača

Zakonom o električnoj energiji u FBiH je propisana i obveza FERK-a o donošenju Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i obvezni dio njegovog sadržaja.

Izmjena Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca predviđena je i Privremenim smjernicama elektroenergetske politike Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 12/14).

FERK je do stupanja na snagu navedenih zakonskih i podzakonskih akata, prateći napredak procesa otvaranja tržišta električne energije, mijenjao Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca.

Novi Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača je prilagođen uvjetima potpuno otvorenog tržišta električne energije. Dakle, sve prijelazne odredbe ovim Pravilnikom prestaju važiti, te se tržište električne energije u potpunosti otvara. Prava i obveze svih subjekata tržišta električne energije, kao i njihovi međusobni odnosi su definirani ovim Pravilnikom. Mogućnost svih kupaca da sami biraju opskrbljivača električnom energijom, s aspekta kupaca predstavlja najveću promjenu koju otvaranje tržišta električne energije donosi u odnosu na dosadašnji način funkcioniranja sustava opskrbe električnom energijom. Stoga je dosadašnji naslov pravilnika izmijenjen u Pravilnik o opskrbi električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača.

U Pravilniku o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača su, osim postupka i uvjeta promjene opskrbljivača, obrađeni i dinamika ukidanja tarifnih stavova za pojedine kategorije potrošnje do potpunog otvaranja tržišta, način opskrbe kvalificiranih kupaca, uspostavljanje javnog opskrbljivača, te njegova prava i obveze, prava i obveze kvalificiranih kupaca, usluge rezervnog opskrbljivača, uvjeti pod kojima kvalificirani kupac može koristiti usluge rezervnog opskrbljivača, kriteriji za njegov odabir, vrijeme trajanja usluge rezervnog

opskrbljivača, metodologija za utvrđivanje cijena javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge i način formiranja cijena električne energije rezervnog opskrbljivača definiran metodologijom za utvrđivanje cijena rezervnog opskrbljivača. Nacrt pravilnika s obrazloženjem bio je dostupan javnosti na internetskoj stranici FERK-a, a mogao se preuzeti i u sjedištu FERK-a. Pored toga, FERK je 28.3.2014. godine samoinicijativno dostavio nacrt pravilnika sa obrazloženjem JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, Ombudsmenu za zaštitu potrošača u BiH i imateljima dozvola za opskrbu električnom energijom - dozvola II. reda. Također, FERK je i Konkurencijskom vijeću uputio Zahtjev za davanje mišljenja na Nacrt pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom, te je po navedenom u FERK zaprimljeno Mišljenje Konkurencijskog vijeća broj 01-26-009-1-I/14 od 10.6.2014. godine u kojem je navedeno kako je Nacrt pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom usuglašen s odredbama Zakona o konkurenciji. FERK je održao opće rasprave o Nacrtu pravilnika 15.4.2014. godine u Sarajevu i 16.4.2014. godine u Mostaru. Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača FERK je usvojio na XVIII. redovitoj sjednici održanoj u Mostaru 24.10.2014. godine.

1.6.8. Pravilnik za izdavanje dozvola

Stupanjem na snagu Zakona o električnoj energiji u FBiH i Zakona o korištenju OIEiUK, promjenom imena regulatorne komisije, kao i zbog izmjene i dopune nadležnosti i obveza FERK-a, došlo je do potrebe usklađivanja postojećeg pravilnika s navedenim zakonima, kao i potrebe poboljšanja teksta istog, odnosno njegovog preciznijeg formuliranja i preglednijeg organiziranja. Budući da je došlo do potrebe izmjene naziva pravilnika kao i većine članaka u tekstu, pristupilo se izradi novog pravilnika koji je organiziran u sedam tematskih cjelina. Ove cjeline su podijeljene tako da omogućavaju pregled i razumijevanje cjelokupnog postupka izdavanja, obnove, izmjene i dopune, prijenosa i oduzimanja dozvole za rad za obavljanje elektroprivrednih djelatnosti, izdavanje dozvole za rad za proizvodnju električne energije u mikropostrojenjima obnovljivih izvora energije, dozvola za rad Operatoru za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju, odnosno izdavanje prethodne suglasnosti za izgradnju izravnog voda, kao i aktivnosti FERK-a vezanih za vođenje registra dozvola za rad i prethodnih suglasnosti, te nadgledanja, pri čemu je FERK imao za cilj utvrditi i osigurati transparentno, učinkovito i ekonomično postupanje FERK-a. Pravilnikom se propisuju još i kriteriji za izdavanje, uvjeti, vrste, potrebni dokumenti, razdoblje valjanosti dozvola i suglasnosti, način vođenja registra izdanih i oduzetih dozvola i suglasnosti i način njihovog nadgledanja. Prilikom izrade pravilnika FERK je posebnu pozornost posvetio i dosadašnjoj iskustvenoj praksi, a sve u cilju stvaranja što boljih uvjeta za postizanje ciljeva koji su FERK-u postavljeni zakonom i statutom. Također, vodilo se računa da se otvaranjem tržišta 1.1.2015. godine uspostavljaju novi odnosi i prilike među sudionicima na tržištu električne energije, pa su se posebno naglasile nove uloge ODS-a, opskrbljivača, proizvođača i kupaca električne energije, potreba funkcionalnog razdvajanja djelatnosti, kao i pravnog razdvajanja ODS-a, razmjene podataka, postojanja baza podataka, uvođenja informacijsko-komunikacijskih tehnologija i sl.

FERK je održao opću javnu raspravu na Nacrt pravilnika i to 21.1.2014. godine u Mostaru, a usmene komentare dane na općoj raspravi, kao i pisane komentare dane na nacrt pravilnika i pristigle do roka podnošenja pisanih komentara, FERK je pažljivo razmotrio i analizirao, a isti su sa izvješćem voditelja javne rasprave objavljeni na

internetskoj stranici FERK-a. Prikupljeni komentari, nakon obavljene rasprave, nisu zahtijevali suštinsku reviziju pravilnika, pa je FERK usvojio Pravilnik za izdavanje dozvola na VII. redovitoj sjednici FERK-a održanoj 13.5.2014. godine.

1.6.9. Opći uvjeti za isporuku električne energije

Opći uvjeti za isporuku električne energije (u daljnjem tekstu: Opći uvjeti) propisuju energetske i tehničke uvjete, te ekonomske odnose između proizvođača, distributera, opskrbljivača, korisnika mreže i krajnjeg kupca električne energije, uključujući i podnositelja zahtjeva za dobivanje elektroenergetske suglasnosti. Opći uvjeti sadrže: 1) definirane kriterije kvalitete i kvantitete električne energije, 2) način i uvjete izdavanja elektroenergetske suglasnosti, 3) uvjete, rokove i način zaključenja ugovora o priključenju/povećanju, smanjenju priključne snage, ugovora o opskrbi električnom energijom i ugovora o korištenju distribucijske mreže, 4) jasno i precizno definiran priključak i mjerno mjesto, 5) kriterije o načinu priključenja novog kupca/proizvođača i mjesto priključenja kupca/proizvođača na distribucijsku mrežu, 6) uvjete kada se kupcu može obustaviti isporuka ili ograničiti isporuka električne energije, 7) način naplate i obračuna električne energije, uključujući i metodologiju za utvrđivanje količina i cijene za obračun električne energije na temelju neovlaštene potrošnje, 8) pravo na naknadu štete nastale zbog: prekida u opskrbi električnom energijom, isporuke nekvalitetne ili ograničene isporuke električne energije, 9) odredbe koje definiraju odnose s kupcima kojima se ne smije obustaviti isporuka električne energije, uključujući i slučajeve neplaćanja potrošene električne energije, te način reguliranja međusobnih obveza u ovim slučajevima, 10) uvjete i način mjerenja električne energije i snage i 11) druge odnose između Operatora distribucijskog sustava i korisnika distribucijskog sustava, kao i druge odnose između elektroprivrednih subjekata i kupaca.

U protekloj godini FERK je na XVIII. redovitoj sjednici, održanoj 24.10.2014. godine usvojio Opće uvjete, koji su objavljeni u Službenim novinama Federacije BiH, broj 21/14 od 31.10.2014. godine. U svezi s donošenjem ovog dokumenta od posebne važnosti su bile odredbe Zakona o električnoj energiji u FBiH vezane za otvaranje tržišta električnom energijom i ugovorno uređenje odnosa između sudionika na tržištu električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine uz zaštitu prava svih sudionika u energetske sektoru i osiguranje pouzdane opskrbe električnom energijom. Pored toga, FERK je uzeo u obzir i Privremene smjernice elektroenergetske politike Federacije Bosne i Hercegovine za uspostavu i razvitak tržišta, međunarodne norme i standarde Europske unije, kao i pravila i propise DERK-a, kako bi pravovremeno stvorio uvjete za uspostavljanje i funkcioniranje tržišta električne energije. Usvajanjem ovog dokumenta nastojalo se omogućiti ispunjenje ciljeva postavljenih zakonima, a to su: postupno uvođenje, reguliranje i razvitak tržišta električne energije, transparentan i nediskriminirajući odnos između svih sudionika na tržištu, uključivanje u međunarodno tržište električne energije i uvođenje konkurencije, kao i onemogućavanje monopola u elektroprivrednoj djelatnosti, te stvaranje poticaja za postojanje i rad elektroprivrednih djelatnosti na načelima nediskriminacije i ravnopravnosti, zaštita prava sudionika u energetske sektoru (kupaca, ODS-ova, proizvođača, opskrbljivača i trgovaca).

Posebno se u ovom dokumentu obrađuju, u novonastalim prilikama otvaranje tržišta, i pitanja prava na javnu uslugu, obveza javnog opskrbljivača, korisnici univerzalne usluge kao dijela javne usluge, obveze rezervnog opskrbljivača, obveze ODS-ova kao pitanje zaključenja jednog ili dva ugovora između kupaca, ODS-a i opskrbljivača

(korisnici univerzalne usluge), ili samo između kupca i opskrbljivača (svi ostali kupci). Izmijenjena su i poglavlja koja se odnose na izdavanje elektroenergetskih suglasnosti, sadržaj ugovora, posebnu zonu, mjerne uređaje, te ispitivanje kontrole (baždarenja) mjernih uređaja, privremenu odjavu, zajedničku potrošnju, metodologiju za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu, jedinični iznos naknada za priključenje, pitanje promjene vlasništva objekta i nasljeđivanja, obračun i dostava računa, a u pojedinim poglavljima je obrađena i posebna kategorija kupaca u udaljenim područjima, te uvedeni kriteriji za pogon, održavanje i izgradnju, uključujući i priključak izravnog voda i informatički uvjeti za obračunsko mjerno mjesto. Sastavni dio Općih uvjeta je i Metodologija za utvrđivanje količina i cijena za obračun električne energije po osnovi neovlaštene potrošnje. Ova metodologija obrađuje osnovne elemente za obračun neovlaštene potrošnje, neovlaštenu potrošnju električne energije na distribucijskoj mreži srednjeg napona, neovlaštenu potrošnju na niskom naponu, određivanje obračunske snage za neovlaštenu potrošnju električne energije, utvrđivanje količine neovlašteno preuzete električne energije na niskom naponu, obračun neovlaštene potrošnje električne energije na niskonaponskoj razini, obračun za nenamjensko korištenje električne energije, obračunsko razdoblje za neovlaštenu potrošnju električne energije.

Opći uvjeti u svom prilogu imaju i Pravilnik o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu.

Nacrt općih uvjeta FERK je usvojio na II. redovitoj sjednici održanoj 10.2.2014. godine. Pozive za sudjelovanje na javnim raspravama FERK je samoinicijativno uputio JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, Odboru za energetiku Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije, Operatoru za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju, Ombudsmenu za zaštitu potrošača u BiH, imateljima dozvola za opskrbu električnom energijom - dozvola II. reda. FERK je održao opće rasprave o Nacrtu općih uvjeta 25.2.2014. godine u Sarajevu i 27.2.2014. godine u Mostaru, gdje je održana i tehnička rasprava o pojedinim odredbama Nacrta općih uvjeta 8.7.2014. godine, uz konsultacije sa stručnom zajednicom, odnosno sa stručnim osobama iz ove oblasti. Usmene komentare dane na općim raspravama i tehničkoj raspravi, kao i pisane komentare dane na Nacrtu općih uvjeta, FERK je pažljivo razmotrio i analizirao, a isti su s izvješćima voditelja postupka objavljeni na internetskoj stranici FERK-a, vodeći računa o odredbama Zakona o električnoj energiji u FBiH o otvaranju tržišta električne energije i vezanim odredbama. S obzirom kako komentari nisu bili takve prirode da zahtijevaju suštinsku reviziju radi kojih bi se obnovio postupak javnih rasprava, FERK je usvojio Opće uvjete za isporuku električne energije na XVIII. redovitoj sjednici, održanoj 24.10.2014. godine.

1.6.10. Pravilnik za tarifnu metodologiju i tarifne postupke

Otvaranje tržišta električne energije je uvjetovano Ugovorom o uspostavi Energetske zajednice i implementacijom direktiva i uredbi EZ, Odlukom DERK-a o obimu, uvjetima i vremenskom rasporedu otvaranja tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, te Pravilnikom FERK-a o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom. Sukladno primjeni navedenih propisa, kao i dosadašnjem iskustvu FERK-a u provođenju tarifnih postupaka došlo je do potrebe mijenjanja tarifne metodologije u svrhu što učinkovitijeg ispitivanja i opravdanja podataka o troškovima koji nastaju u reguliranom elektroprivrednom poduzeću. FERK je analizirao rezultate dosadašnje

primjene navedenog Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke, te sukladno dostignutom stupnju otvaranja tržišta, izmijenio, odnosno, dopunio više od polovice odredbi Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke.

Na redovitoj sjednici održanoj 15.2.2013. godine FERK je usvojio Revidirani nacrt pravilnika o tarifnoj metodologiji i tarifnim postupcima.

Prijedlog Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke je stavljen na dnevni red IX. redovite sjednice FERK-a, održane 8.5.2014. godine, kada je i usvojen.

1.6.11. Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije

Pravilnik propisuje metodologiju utvrđivanja referentne cijene električne energije, kao otkupne cijene električne energije iz postrojenja kvalificiranih proizvođača, čija proizvodnja električne energije se ne potiče i koristi se za utvrđivanje naknada, koje se plaćaju za obnovljive izvore energije, te je ista za sve primarne izvore za proizvodnju električne energije iz OIEiUK.

Novim Zakonom o električnoj energiji u FBiH i Zakonom o korištenju OIEiUK došlo je do izmjena i dopuna nadležnosti i obveza FERK-a, uslijed čega je nastala potreba i donošenja novih provedbenih propisa.

U tom smislu, FERK je utvrđujući metodologiju izračuna referentne cijene otkupa električne energije proizvedene u postrojenjima za proizvodnju električne energije iz OIEiUK, koja nisu u sustavu poticaja u smislu otkupa električne energije po zajamčenim otkupnim cijenama, vodio računa o značaju obnovljivih izvora energije u proizvodnji električne energije, kao i o zaštiti kupaca.

Referentna cijena električne energije utvrđuje se kao umnožak ponderirane ostvarene cijene trgovine električnom energijom u Federaciji Bosne i Hercegovine u razdoblju od 12 mjeseci imatelja FERK-ove dozvole za opskrbu električnom energijom – dozvole II. reda i koeficijenta poticaja električne energije iz obnovljivih izvora. FERK je vodio računa o planu poticanja različitih tehnologija proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije po godinama, s ciljem dostizanja propisanog udjela energije iz OIE u ukupnoj potrošnji u Federaciji Bosne i Hercegovine do 2020. godine, te utvrdio koeficijent poticaja električne energije iz OIE u iznosu od 1,2 cijeneći da isti osigurava dodatni poticaj proizvodnji električne energije iz OIEiUK.

FERK je 27.5.2014. godine na svojoj VIII. redovitoj sjednici usvojio Revidirani nacrt pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije. Opće rasprave o Revidiranom nacrtu pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije održane su 9.6.2014. godine u Mostaru i 10.6.2014. godine u Sarajevu.

Prijedlog pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije je stavljen na dnevni red X. redovite sjednice FERK-a održane u Mostaru 18.6.2014. godine, na kojoj je i usvojen.

1.6.12. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije

Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije izvršene su izmjene odredbi Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije, koje se odnose na razdoblje za koje se utvrđuje referentna cijena, a slijedom navedenog i potrebne izmjene same metodologije za utvrđivanje referentne cijene električne energije, u smislu ulaznih

parametara za utvrđivanje te cijene.

Zakon o korištenju OIEiUK, definira tarifni koeficijent kao brojčanu vrijednost pridruženu svakoj skupini i tipu postrojenja za proizvodnju električne energije iz OIE koji pomnožen s referentnom cijenom čini zajamčenu otkupnu cijenu. Sukladno članku 25. stavak (6) navedenog Zakona tarifni koeficijenti usvajaju se jednom u 18 mjeseci.

Kako bi se vremenski uskladilo utvrđivanje referentne cijene i tarifnih koeficijenata, kao elemenata na temelju koji se utvrđuje zajamčena otkupna cijena, nastala je potreba korekcije razdoblja za koje se utvrđuje referentna cijena, umjesto dosadašnjeg razdoblja od jedne kalendarske godine, na način da se ista utvrđuje prilikom donošenja odluke o izračunu zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje OIEiUK.

Međutim, naprijed pojašnjena korekcija, zahtijevala je i korekciju same metodologije za izračun referentne cijene električne energije.

Slijedom navedenog, kao temelj za utvrđivanje ponderirane ostvarene cijene trgovine električnom energijom ne uzimaju se podatci imatelja dozvola dostavljeni u razdoblju od rujna prethodne do kolovoza tekuće godine, već podatci iz razdoblja prethodnih 12 mjeseci koje su dostavili imatelji dozvola prije donošenja odluke o referentnoj cijeni električne energije.

Na XX. redovitoj sjednici održanoj u Mostaru 8.12.2014. godine FERK je usvojio Pravilnik o izmjenama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije.

1.6.13. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi

S obzirom na zakonske odredbe o obvezama FERK-a o usklađivanju svog rada i akata s odredbama novog Zakona o električnoj energiji u FBiH u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu tog zakona, odnosno kako bi FERK ispunio navedene obveze i rokove, bilo je potrebno pojedine odredbe Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi (Službene novine Federacije BiH, broj 57/12) uskladiti na propisani način. U tom smislu, FERK je izvršio potrebne izmjene i dopune.

Nacrt pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi, FERK je usvojio na XI. redovitoj sjednici održanoj 26.6.2014. godine. FERK je održao opću raspravu o Nacrtu ovog pravilnika 10.7.2014. godine u Mostaru, a pravilnik je razmatran i usvojen na XIV. redovitoj sjednici FERK-a održanoj 22.8.2014. godine.

1.6.14. Pravilnik o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu

Zakonom o električnoj energiji u FBiH izmijenjene su i dopunjene nadležnosti i obveze FERK-a, uključujući i određivanje Metodologije za izračunavanje naknada i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu. Ova materija ranije je bila propisana Pravilnikom o priključcima JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo odobrenog Odlukom FERK-a broj 01-07-384-02/09 od 15.4.2009. godine (Službene novine Federacije BiH, broj 28/09) i Pravilnikom o priključcima JP „Elektroprivreda

HZ HB“ d.d. Mostar odobrenog Odlukom FERK-a broj 01-07-384-01/09 od 15.4.2009. godine (Službene novine Federacije BiH, broj 28/09). Zbog navedenog, FERK je pristupio izradi Pravilnika o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu, a analizirani su i dosadašnji rezultati financijskih učinaka realizacije priključaka, odnosno primjene gore navedenih pravilnika o priključcima, posebno vezano za izračunavanje naknada i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu. Predmet Pravilnika o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu je uređenje priključenja na distribucijsku mrežu objekata novih krajnjih kupaca/proizvođača i investitora posebne zone, povećanje/smanjenje priključne snage postojećih krajnjih kupaca/proizvođača, prijenos odobrene priključne snage, kao i način izračuna naknade za priključenje objekata krajnjih kupaca/proizvođača i investitora posebne zone na distribucijsku mrežu.

Nacrt pravilnika o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu FERK je usvojio na II. redovitoj sjednici održanoj 10.2.2014. godine.

Nacrt pravilnika bio je dostupan javnosti na internetskoj stranici FERK-a. FERK je održao opće rasprave o Nacrtu pravilnika 25.2.2014. godine u Sarajevu i 27.2.2014. godine u Mostaru. Pravilnik o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu usvojen je na XVIII. redovitoj sjednici FERK-a 24.10.2014. godine.

1.6.15. Pravilnik za izradu i primjenu krivulje opterećenja

Privremenim smjernicama elektroenergetske politike Federacije Bosne i Hercegovine propisana je obveza za elektroprivredna poduzeća kako karakteristike potrošnje svih kupaca kojima se snaga ne mjeri, a nemaju ugrađena SMART (pametna) brojila, trebaju utvrditi preko zamjenskih krivulja opterećenja do 30.6.2015. godine, a obveza FERK-a da donese pravila za snimanje zamjenskih krivulja opterećenja do 30.6.2014. godine.

Pri izradi Nacrta pravilnika za izradu i primjenu krivulje opterećenja korištena su iskustva i znanja Radne podskupine u Projektu analize krivulje opterećenja, te „Smjernice za izradu krivulje opterećenja kupaca električne energije“, dokument nastao kao rezultat zajedničkog rada stručnjaka iz ove oblasti realiziranog kroz USAID-ov projekt pomoći regulativi i reformi energetskeg sektora (REAP) u Bosni i Hercegovini. FERK je održao opće rasprave o Nacrtu pravilnika 27.8.2014. godine u Mostaru i 2.9.2014. godine u Sarajevu. Nacrt pravilnika bio je dostupan javnosti na internetskoj stranici FERK-a.

Pravilnik za izradu i primjenu krivulje opterećenja FERK je usvojio na XVI. redovitoj sjednici održanoj 12.9.2014. godine.

Ovim pravilnikom propisuju se pravila za izradu i primjenu krivulje opterećenja, obradu podataka, sadržaj baza podataka, načini i rokovi servisiranja podataka ovlaštenih korisnika baza podataka. Cilj donošenja ovog pravilnika je snimanje i primjena krivulje opterećenja za one krajnje kupce koji pripadaju kategorijama i grupama potrošnje za koje je obvezna ugradnja intervalnih brojila, te izrada i primjena krivulje opterećenja za one kategorije i grupe potrošnje i krajnje kupce za koje nije obvezna ugradnja intervalnih brojila.

Pravilnik za izradu i primjenu krivulje opterećenja objavljen je u Službenim novinama Federacije BiH, broj 77/14, te dostupan na internetskoj stranici FERK-a.

1.6.16. *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti povjerljivih informacija*

Vršeci navedenu zakonsku obvezu usklađivanja postojećih akata s novim zakonom, FERK je prilikom donošenja Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti povjerljivih informacija i dalje imao u vidu potrebu osiguranja potpune i učinkovite zaštite svih informacija, koje se odnose na rad FERK-a, a koje je FERK utvrdio kao povjerljive, ali i onih povjerljivih informacija koje postanu dostupne FERK-u tijekom njegovih aktivnosti, koje provodi sukladno zakonu i pravilima i propisima FERK-a.

Nacrt pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti povjerljivih informacija, FERK je usvojio na XI. redovitoj sjednici održanoj 26.6.2014. godine. FERK je održao opću raspravu o Nacrtu pravilnika 10.7.2014. godine u Mostaru, pa je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti povjerljivih informacija razmatran i usvojen na XIV. redovitoj sjednici FERK-a održanoj 22.8.2014. godine.

1.6.17. *Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o arbitraži FERK-a*

Kako bi FERK ispunio obveze i rokove propisane Zakonom o električnoj energiji u FBiH, bilo je potrebno i pojedine odredbe Pravilnika o arbitraži Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 74/05) uskladiti na odgovarajući način.

Nacrt ovog pravilnika FERK je usvojio na XI. redovitoj sjednici održanoj 26.6.2014. godine. FERK je održao opću raspravu o Nacrtu pravilnika 10.7.2014. godine u Mostaru, pa je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o arbitraži FERK-a razmatran i usvojen na XIV. redovitoj sjednici FERK-a održanoj 22.8.2014. godine.

1.6.18. *Pravilnik u postupku javne rasprave - Pravilnik o izdavanju dozvola za rad (licencija) za obavljanje energetske djelatnosti iz sektora naftnog gospodarstva*

Sukladno Zakonu o električnoj energiji u FBiH, kao i Statutu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je kako će pored nadležnosti iz tog zakona FERK obavljati i poslove propisane mu drugim zakonima i propisima iz oblasti energije. S tim u svezi, Zakonom o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine propisane su i nadležnosti FERK-a u smislu tog zakona, među kojima je izdavanje ili oduzimanje licencija za obavljanje energetske djelatnosti, pri čemu FERK osigurava nediskriminiranje, učinkovitu konkurenciju i učinkovito funkcioniranje tržišta naftnih derivata, obraćajući posebnu pozornost na sigurnost opskrbe naftnim derivatima. Također, propisan je sadržaj pravilnika o izdavanju licencija za obavljanje energetske djelatnosti iz sektora naftnog gospodarstva, koji donosi FERK.

Nacrt pravilnika o izdavanju dozvola za rad (licencija) za obavljanje energetske djelatnosti iz sektora naftnog gospodarstva propisuje postupak za izdavanje, obnovu, izmjenu i dopunu, te oduzimanje dozvola za obavljanje energetske djelatnosti iz sektora naftnog gospodarstva, kriterije za izdavanje, uvjete, vrste, sadržaj i razdoblje valjanosti dozvola, kao i način vođenja registra izdanih i oduzetih dozvola, te način

njihovog nadgledanja. Sukladno tome, FERK je izradio Nacrt pravilnika o izdavanju dozvola za rad (licencija) za obavljanje energetske djelatnosti iz sektora naftnog gospodarstva, usvojen na XVI. redovitoj sjednici FERK-a, 5.9.2014. godine. Po istom su održane javne rasprave u Mostaru i Sarajevu, a zaprimljeni komentari ukazali su na potrebu suštinske revizije.

Kako su se komentari javnosti dani na Nacrt pravilnika o izdavanju dozvola za rad (licencija) za obavljanje energetske djelatnosti iz sektora naftnog gospodarstva dijelom odnosili na kriterije za donošenje odluke o izdavanju dozvola za rad (licencija), prilikom izrade Revidiranog nacrta FERK je smatrao potrebnim ponovno razmotriti i detaljnije razraditi kriterije za donošenje odluke o izdavanju dozvola za rad (licencija). FERK je posebnu pozornost posvetio i svojim dosadašnjim iskustvima i informacijama stečenim u izvršavanju svojih nadležnosti, propisanih drugim zakonima, ali i iskustvima u okruženju, sve u cilju stvaranja što boljih uvjeta za postizanje ciljeva koji su FERK-u i ostalim sudionicima sektora naftnog gospodarstva postavljeni Zakonom o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Revidirani Nacrt pravilnika je usvojen na XIX. redovitoj sjednici FERK-a, 19.11.2014. godine, a javne rasprave održane su u Mostaru 1.12.2014. godine i u Sarajevu 2.12.2014. godine.

1.7. Popis dokumenata objavljenih u Službenim novinama Federacije BiH u 2014. godini

Svi akti iz nadležnosti FERK-a objavljuju se u Službenim novinama Federacije BiH. Osim toga, sve dokumente i podzakonske akte FERK objavljuje i na svojoj internetskoj stranici.

Tijekom 2014. godine FERK je u Službenim novinama Federacije BiH objavio ukupno 14 odluka, 35 rješenja, 13 pravilnika, Statut Regulatorne komisije, Poslovnik o radu, te Opće uvjete za isporuku električne energije.

Popis dokumenata objavljenih u Službenim novinama Federacije BiH u 2014. godini dan je u sljedećoj tablici:

Red. br.	Naziv	Broj Službenih novina	Datum objave	Redovita sjednica na kojoj je usvojen dokument	Datum održavanja redovite sjednice
1.	Odluka o privremenoj regulatornoj naknadi za razdoblje 1.1.2014.-30.6.2014. godine br.08-07-1550-03/13	2/14	10.1.2014	XXI.	23.12.2013.
2.	Rješenje br. 04-05-1230-04/13	10/14	7.2.2014.	I.	22.1.2014.
3.	Rješenje br. 04-05-1265-03/13	10/14	7.2.2014.	I.	22.1.2014.
4.	Rješenje br. 04-05-1338-03/13	10/14	7.2.2014.	I.	22.1.2014.
5.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (EBH) br. 06-03-1293-13/84/13	11/14	12.2.2014.	I.	22.1.2014.
6.	Rješenje br. 04-05-541-18/13	19/14	12.3.2014.	III.	27.2.2014.
7.	Rješenje br. 04-05-930-11/13	19/14	12.3.2014.	III.	27.2.2014.
8.	Odluka o postupku donošenja Mrežnih pravila distribucije br.01-07-241-01/14	22/14	21.3.2014.	IV.	6.3.2014.
9.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (HE Energy) br. 06-03-1346-10/85/13	22/14	21.3.2014.	IV.	6.3.2014.
10.	Statut Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine br. 01-01-1284-02/13	24/14	28.3.2014.	XVIII.	30.10.2013.

*REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BIH
Izvješće o radu za 2014. godinu*

11.	Poslovnik o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine br. 01-07-336-02/13	29/14	16.4.2014.	VI.	8.4.2014.
12.	Rješenje br. 04-05-1205-08/13	36/14	14.5.2014.	V.	26.3.2014.
13.	Rješenje br. 04-05-1464-06/13	36/14	14.5.2014.	V.	26.3.2014.
14.	Rješenje br. 04-05-1466-03/13	36/14	14.5.2014.	V.	26.3.2014.
15.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (ECO ENERGY) br. 06-03-1501-14/86/13	36/14	14.5.2014.	V.	26.3.2014.
16.	Rješenje i dozvola za opskrbu (D-PRO) br. 06-03-1551-12/87/13	36/14	14.5.2014.	V.	26.3.2014.
17.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (ESCO ECO ENERGIJA) br. 06-03-122-11/2/14	40/14	23.5.2014.	VII.	13.5.2014.
18.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (SV Energija) br. 06-03-86-09/1/14	40/14	23.5.2014.	VII.	13.5.2014.
19.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (IEP energija) br. 06-03-1560-14/88/13	40/14	23.5.2014.	VII.	13.5.2014.
20.	Odluka o iznosu jednokratnih naknada za obradu podnesaka br. 06-07-421-03/14	43/14	30.5.2014.	VII.	13.5.2014.
21.	Pravilnik za izdavanje dozvola br. 01-07-421-02/14	43/14	30.5.2014.	VII.	13.5.2014.
22.	Pravilnik o metodologiji o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije br. 01-07-487-08/14	50/14	25.6.2014.	IX.	6.6.2014.
23.	Pravilnik o obveznom udjelu i preuzimanju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije br. 01-07-487-06/14	50/14	25.6.2014.	IX.	6.6.2014.
24.	Pravilnik za mikropostrojenja obnovljivih izvora energije br. 01-07-487-04/14	50/14	25.6.2014.	IX.	6.6.2014.
25.	Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije br. 01-07-509-02/14	50/14	25.6.2014.	X.	18.6.2014.
26.	Odluka o referentnoj cijeni br. 01-07-509-03/14	52/14	2.7.2014.	X.	26.6.2014.
27.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (BRATSVO) br. 06-03-361-12/10/14	53/14	4.7.2014.	XI.	26.6.2014.
28.	Pravilnik o stjecanju statusa kvalificiranog proizvođača električne energije br. 01-07-487-02/14	53/14	4.7.2014.	IX.	6.6.2014.
29.	Odluka o utvrđivanju regulatornih naknada za 2014. godinu br. 08-07-590-01/14	60/14	25.7.2014.	XIII.	21.7.2014.
29.	Rješenje i dozvola za opskrbu (HSE BH) br. 06-03-179-13/4/14	61/14	30.7.2014.	XIII.	21.7.2014.
30.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (BIOTECH) br. 06-03-181-10/5/14	61/14	30.7.2014.	XIII.	21.7.2014.
31.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (ELGRAD) br. 06-03-335-13/9/14	61/14	30.7.2014.	XIII.	21.7.2014.
32.	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o javnim raspravama, rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi br. 01-07-634-02/14	71/14	3.9.2014.	XIV.	22.8.2014.

*REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BIH
Izješće o radu za 2014. godinu*

33.	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o arbitraži Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine br. 01-07-634-04/14	71/14	3.9.2014.	XIV.	22.8.2014.
34.	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti povjerljivih informacija br. 01-07-634-06/14	71/14	3.9.2014.	XIV.	22.8.2014.
35.	Rješenje i početna dozvola za rad (Operator za OIEiEK) br. 06-03-584-04/23/14	73/14	10.9.2014.	XV.	4.9.2014.
36.	Rješenje i dozvola za opskrbu (AXPO) br. 06-03-433-10/13/14	73/14	10.9.2014.	XV.	4.9.2014.
37.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (SOLIS) br. 06-03-371-11/11/14	73/14	10.9.2014.	XV.	4.9.2014.
38.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (REMEDIA) br. 06-03-309-13/8/14	73/14	10.9.2014.	XV.	4.9.2014.
39.	Pravilnik za izradu i primjenu krivulje opterećenja br. 01-07-688-02/14	77/14	24.9.2014.	XVI.	12.9.2014.
40.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (G.P.P.D. VLAŠIĆ-GRADNJA) br. 06-03-307-16/7/14	80/14	1.10.2014.	XVI.	12.9.2014.
41.	Rješenje i dozvola za opskrbu (PETROL BH OIL COMPANY) br. 06-03-389-12/12/14	80/14	1.10.2014.	XVI.	12.9.2014.
42.	Odluka o izboru predsjednice br. 01-01-742-01/14	82/14	8.10.2014.	XVII.	8.10.2014.
43.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (VESNA-S) br. 06-03-244-17/6/14	82/14	8.10.2014.	XVII.	8.10.2014.
44.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (ADRIJA-PRODUKT) br. 06-03-564-04/19/14	82/14	8.10.2014.	XVII.	8.10.2014.
45.	Pravilnik o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu br. 01-07-794-04/14	89/14	31.10.2014.	XVIII.	24.10.2014.
46.	Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača br. 01-07-794-06/14	89/14	31.10.2014.	XVIII.	24.10.2014.
47.	Opći uvjeti za isporuku električne energije br. 01-07-794-02/14	89/14	31.10.2014.	XVIII.	24.10.2014.
48.	Odluka o izmjeni odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo br. 01-07-794-07/14	90/14	5.11.2014.	XVIII.	24.10.2014.
49.	Odluka o izmjeni odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava Javnog poduzeća Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne dioničko društvo br. 01-07-794-08/14	90/14	5.11.2014.	XVIII.	24.10.2014.
50.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (EMY) br. 06-03-517-16/14/14	90/14	5.11.2014.	XVIII.	24.10.2014.
51.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (ESPRO) br. 06-03-539-12/17/14	90/14	5.11.2014.	XVIII.	24.10.2014.
52.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (BINGO) br. 06-03-577-10/20/14	90/14	5.11.2014.	XVIII.	24.10.2014.
53.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (BAHEN-GRADNJA) br. 06-03-562-11/18/14	90/14	5.11.2014.	XVIII.	24.10.2014.

54.	Rješenje i dozvola za opskrbu (PROENERGY) br. 06-03-631-08/25/14	90/14	5.11.2014.	XVIII.	24.10.2014.
55.	Rješenje o oduzimanju dozvole (ČEZ BiH) br. 06-03-763-01/26/14	90/14	5.11.2014.	XVIII.	24.10.2014.
56.	Rješenje o oduzimanju dozvole (KORLEA) br. 06-03-882/31/14	96/14	26.11.2014.	XIX.	19.11.2014.
57.	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije br. 01-07-942-02/14	100/14	10.12.2014.	XX.	8.11.2014.
58.	Rješenje i dozvola za proizvodnju (EKO-SAN) br. 06-03-580-17/22/14	101/14	12.12.2014.	XX.	8.12.2014.
59.	Odluka o izmjeni Odluke broj: 01-07-509-03/14 od 26.6.2014. godine	104/14	24.12.2014.	XXI.	22.12.2014.
60.	Odluka o davanju suglasnosti Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge br. 07-02-920-01/32/14	104/14	24.12.2014.	XXI.	22.12.2014.
61.	Odluka o davanju suglasnosti Javnom poduzeću Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne dioničko društvo Mostar na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge br. 07-02-924-02/33/14	104/14	24.12.2014.	XXI.	22.12.2014.
62.	Odluka o davanju suglasnosti Javnom preduzeću Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo na jedinične iznose naknada za priključenje na distribucijsku mrežu br. 07-02-977-01/34/14	104/14	24.12.2014.	XXI.	22.12.2014.
63.	Odluka o davanju suglasnosti Javnom poduzeću Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne dioničko društvo Mostar na jedinične iznose naknada za priključenje na distribucijsku mrežu br. 07-02-978-01/35/14	104/14	24.12.2014.	XXI.	22.12.2014.
64.	Odluka o privremenoj regulatornoj naknadi za razdoblje 1.1.2015. – 30.6.2015. godine br. 08-07-979-01/14	104/14	24.12.2014.	XXI.	22.12.2014.

Tablica 2. Popis dokumenata objavljenih u Službenim novinama Federacije BiH u 2014. godini

1.8. Odluka o referentnoj cijeni električne energije u 2014. godini

Odluku o referentnoj cijeni električne energije u 2014. godini FERK je donio na svojoj X. redovitoj sjednici održanoj u Mostaru 26.6.2014. godine.

Referentna cijena električne energije za 2014. godinu iznosila je 0,105696 KM/kWh (10,5696 feninga/kWh).

Člankom 21. stavak (1) točka 13) Zakona o električnoj energiji u FBiH, odnosno člankom 10. stavak (1) točka m) Statuta FERK-a propisano je da FERK ima nadležnost za utvrđivanje referentne cijene električne energije za postrojenja koja

koriste obnovljive izvore i kogeneraciju. Također, i člankom 25. stavak (7) Zakona o korištenju OIEiUK propisano je kako je određivanje referentne cijene električne energije u nadležnosti FERK-a.

Člankom 4. Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije propisano je da će FERK u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu tog pravilnika u skladu sa odredbama tog pravilnika donijeti odluku o referentnoj cijeni električne energije, a da će cijena biti utvrđena kao umnožak ponderirane ostvarene cijene trgovine električnom energijom u Federaciji Bosne i Hercegovine u razdoblju od 12 mjeseci (V. mjesec 2013. godine – IV. mjesec 2014. godine) imatelja FERK-ove dozvole za opskrbu električnom energijom – dozvole II. reda i koeficijenta poticaja električne energije iz obnovljivih izvora, kao i da će ta cijena vrijediti zaključno s 31.12.2014. godine.

FERK je utvrdio referentnu cijenu električne energije za 2014. godinu kao umnožak vrijednosti ponderirane ostvarene cijene trgovine električnom energijom u Federaciji Bosne i Hercegovine od 0,08808 KM/kWh i vrijednosti koeficijenta poticaja električne energije iz obnovljivih izvora od 1,2.

1.9. Odluka o izmjeni Odluke o referentnoj cijeni električne energije

FERK je, na XXI. redovitoj sjednici održanoj u Mostaru 22.12.2014. godine, donio Odluku o izmjeni Odluke o referentnoj cijeni električne energije broj 01-07-509-03/14 od 26.6.2014. godine.

S obzirom kako je 11.12.2014. godine stupio na snagu Pravilnik o izmjenama pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije, kojim je propisano kako referentnu cijenu električne energije utvrđuje FERK prilikom donošenja odluke o izračunu zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje OIEiUK, ukazala se potreba za izmjenom razdoblja valjanosti utvrđene referentne cijene električne energije. Sukladno navedenom, u FERK-ovoj Odluci broj 01-07-509-03/14 od 26.6.2014. godine (Službene novine Federacije BiH, broj 52/14), u članku 1. riječi „za 2014. godinu“ se brišu.

1.10. Odluka o izmjenama Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo

Tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava primjenjuju se za obračun i fakturiranje usluge korištenja distribucijske i prijenosne mreže kvalificiranim kupcima čiji su objekti priključeni na distribucijsku mrežu radi nadoknade troškova korištenja distribucijske mreže, odnosno odobrenog troška distribucije u iznosu od 154.737.091 KM i odobrenog troška za pokrivanje distribucijskih gubitaka u iznosu od 36.617.249 KM, troškova prekomjerno preuzete jalove električne energije koji se odnose na kupce priključene na distribucijsku mrežu u iznosu od 3.371.312 KM i pripadajućih troškova za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži koji se odnose na kupce priključene na distribucijsku mrežu (utvrđenih primjenom tarife pomoćnih usluga za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži u iznosu od 9,12 feninga/kWh), troškova prijenosa za kupce priključene na distribucijsku mrežu (utvrđenih primjenom tarifa, prijenosne mrežarine za snagu u iznosu od 1,519 KM/kW i prijenosne mrežarine za energiju u iznosu od 0,578 feninga/kWh), troškova rada NOSBiH-a koji se odnose na kupce priključene na distribucijsku mrežu (utvrđenih primjenom tarife za rad NOSBiH-a u

iznosu od 0,0558 feninga/kWh) i troškova usluga sekundarne i tercijarne regulacije koji se odnose na kupce priključene na distribucijsku mrežu (utvrđenih primjenom tarife za sekundarnu i tercijarnu regulaciju u iznosu od 0,2176 feninga/kWh).

TARIFNI STAVOVI ZA KORISNIKE DISTRIBUTIVNOG SISTEMA											
TARIFNI ELEMENTI	JEDINICA MJERE	DNEVNI	SREDNJI NAPON		NISKI NAPON						
			35 kV	10 kV	DOMAĆINSTVA		OSTALA POTROŠNJA				JAVNA RASVJETA
					I tar grupa	II tar grupa	I tar grupa	II tar grupa	III tar grupa	IV tar grupa	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
MJERNO MJESTO KUPCA	KM		11,00	9,35	1,75	1,75	4,15	2,60	1,75	1,75	1,70
OBR. SNAGA	KM/kW/mjesec		5,08	7,24	0,00	0,00	6,52	0,00	0,00	0,00	0,00
AKTIVNA ENERGIJA	pf/kWh	VEĆI	1,33	1,58	6,82	8,53	6,89	8,91	6,82	8,53	7,73
		MANJI	0,67	0,79	6,82	4,26	3,45	4,45	6,82	4,26	7,73
PREKOMJERNO PREUZETA REAKTIVNA ENERGIJA	pf/kvarh		2,14	2,68	0,00	0,00	3,22	0,00	0,00	0,00	0,00

Tablica 3. Tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, s primjenom do 1.1.2015. godine

Razlozi za donošenje Odluke o izmjeni Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo je usklađivanje Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava poduzeća JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo (Službene novine Federacije BiH, broj 18/12 i 102/12) s potrebama procesa otvaranja tržišta električne energije na način da se u Odluci o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava pored ukupnih tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava prikažu i razloženi tarifni stavovi kako bi se troškovi distribucijske mrežarine raspodijelili na pripadajuće troškove djelatnosti distribucije, troškove za pokrivanje prijenosnih i distribucijskih gubitaka, troškove prijenosa električne energije i rada NOSBiH-a, uključujući troškove usluga sekundarne i tercijarne regulacije i prekomjerno preuzete jalove električne energije.

TARIFNI ELEMENTI	JEDINICA MJERE	DNEVNI	SREDNJI NAPON		NISKI NAPON						JAVNA RASVJETA
			35 kV	10 kV	DOMAĆINSTVA		OSTALA POTROŠNJA				
					I tar grupa	II tar grupa	I tar grupa	II tar grupa	III tar grupa	IV tar grupa	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
MJERNO MJESTO KUPCA distribucija	KM		11,00	9,35	1,75	1,75	4,15	2,60	1,75	1,75	1,70
OBR. SNAGA distribucija	KM/kW/mjesec		3,557	5,718	0,000	0,000	5,000	0,000	0,000	0,000	0,000
AKTIVNA ENERGIJA distribucija	pf/kWh	VEĆI	0,000	0,000	4,136	5,170	3,876	5,844	4,136	5,170	5,157
		MANJI	0,000	0,000	0,000	2,585	1,938	2,922	0,000	2,585	0,000
AKTIVNA ENERGIJA gubitaka distributivne mreže	pf/kWh	VEĆI	0,125	0,363	1,224	1,530	1,540	1,395	1,224	1,530	1,174
		MANJI	0,063	0,182	0,000	0,765	0,770	0,697	0,000	0,765	0,000
AKTIVNA ENERGIJA gubitaka prijenosne mreže	pf/kWh	VEĆI	0,029	0,085	0,287	0,359	0,361	0,327	0,287	0,359	0,275
		MANJI	0,015	0,043	0,000	0,179	0,180	0,163	0,000	0,179	0,000
AKTIVNA ENERGIJA prijenosna tarifa	pf/kWh	VEĆI	0,800	0,771	0,891	1,114	0,758	1,015	0,891	1,114	0,855
		MANJI	0,400	0,385	0,000	0,557	0,379	0,508	0,000	0,557	0,000
OBR. SNAGA prijenosna tarifa	KM/kW/mjesec		1,519	1,519	0,000	0,000	1,519	0,000	0,000	0,000	0,000
AKTIVNA ENERGIJA tarifa NOS-a	pf/kWh	VEĆI	0,0773	0,0744	0,0582	0,0727	0,0732	0,0663	0,0582	0,0727	0,0558
		MANJI	0,0386	0,0372	0,0000	0,0364	0,0366	0,0331	0,0000	0,0364	0,0000
AKTIVNA ENERGIJA tarifa za sistemske usluge	pf/kWh	VEĆI	0,3013	0,2901	0,2268	0,2835	0,2853	0,2585	0,2268	0,2835	0,2176
		MANJI	0,1507	0,1451	0,0000	0,1418	0,1427	0,1292	0,0000	0,1418	0,0000
PREKOMJERNO PREUZETA REAKTIVNA ENERGIJA	pf/kvarh		2,14	2,68			3,22				

Tablica 4. Tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, s početkom primjene od 1.1.2015. godine

Odluku o izmjeni Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, s početkom primjene od 1.1.2015. godine FERK je donio na XVIII. redovitoj sjednici održanoj u Mostaru 24.10.2014. godine.

1.10.1. Odluka o izmjenama Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne d.d. Mostar

FERK je na XVIII. redovitoj sjednici održanoj u Mostaru 24.10.2014. godine donio Odluku o izmjeni Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava Javnog poduzeća Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne d.d. Mostar, s početkom primjene od 1.1.2015. godine.

Tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava primjenjuju se za obračun i fakturiranje usluge korištenja distribucijske i prijenosne mreže kvalificiranim kupcima čiji su objekti priključeni na distribucijsku mrežu radi nadoknade troškova korištenja distribucijske mreže, odnosno odobrenog troška distribucije u iznosu od 54.162.000 KM i odobrenog troška za pokrivanje distribucijskih gubitaka u iznosu od 16.453.061 KM, troškova prekomjerno preuzete jalove električne energije koji se odnose na kupce priključene na distribucijsku mrežu u iznosu od 1.016.092 KM i pripadajućih troškova za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži koji se odnose na kupce priključene na distribucijsku mrežu (utvrđenih primjenom tarife pomoćnih usluga za pokrivanje gubitaka na prijenosnoj mreži u iznosu od 0,2575 feninga/kWh), troškova prijenosa za kupce priključene na distribucijsku mrežu (utvrđenih primjenom tarifa prijenosne mrežarine za snagu u iznosu od 1,519 KM/kW i prijenosne mrežarine za energiju u iznosu od 0,578 feninga/kWh), troškova rada NOSBiH-a koji se odnose na kupce priključene na distribucijsku mrežu (utvrđenih primjenom tarife za rad NOSBiH-a u

iznosu od 0,0558 feninga/kWh) i troškova usluga sekundarne i tercijarne regulacije koji se odnose na kupce priključene na distribucijsku mrežu (utvrđenih primjenom tarife za sekundarnu i tercijarnu regulaciju u iznosu od 0,2176 feninga/kWh).

TARIFNI STAVOVI ZA KORISNIKE DISTRIBUTIVNOG SUSTAVA											
TARIFNI ELEMENTI	JEDINICA MJERE	TARIFNI STAVOVI za korisnike distributivnog sustava		SREDNJI NAPON		NSKI NAPON					
		SEZONSKI	DNEVNI	35 kV	10 kV	KUĆANSTVA		OSTALA POTROŠNJA			JAVNA RASVJETA
						I tar grupa	II tar grupa	I tar grupa	II tar grupa	III tar grupa	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
OBR. SNAGA	KM/kWh mjesec	VIŠI		7,73	8,71	6,64	6,64	11,12	11,12	11,12	1,80
		NIŽI		5,94	6,70	5,11	5,11	8,56	8,56	8,56	1,38
AKTIVNA ENERGIJA	p/kWh	VIŠI	VEĆI	2,05	2,47	7,61	9,51	7,98	11,31	9,05	10,69
			MANJI	1,02	1,24	0,00	4,75	3,99	5,65	0,00	0,00
		NIŽI	VEĆI	1,57	1,90	5,85	7,31	6,14	8,70	6,96	8,22
			MANJI	0,79	0,95	0,00	3,66	3,07	4,35	0,00	0,00
PREKOMJERNO PREUZETA REAKTIVNA ENERGIJA	p/kvarh			2,14	2,68	0,00	0,00	3,22	0,00	0,00	0,00

Tablica 5. Tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar s primjenom do 1.1.2015. godine

Razlozi za donošenje Odluke o izmjeni Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne d.d. Mostar je usklađivanje Odluke o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava poduzeća JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne d.d. Mostar (Službene novine Federacije BiH, broj 18/12 i 102/12) s potrebama procesa otvaranja tržišta električne energije na način da se u Odluci o tarifnim stavovima za korisnike distribucijskog sustava pored ukupnih tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava prikažu i razloženi tarifni stavovi kako bi se troškovi distribucijske mrežarine raspodijelili na pripadajuće troškove djelatnosti distribucije, troškove za pokrivanje prijenosnih i distribucijskih gubitaka, troškove prijenosa električne energije i rada NOSBiH-a, uključujući troškove usluga sekundarne i tercijarne regulacije i prekomjerno preuzete jalove električne energije.

TARIFNI ELEMENTI	JEDINICA MJERE	TARIFNI STAVOVI za korisnike distributivnog sustava		SREDNJI NAPON		NISKI NAPON					
		SEZONSKI	DNEVNI	35 kV	10 kV	KUĆANSTVA		OSTALA POTROŠNJA			JAVNA RASVJETA
						I tar grupa	II tar grupa	I tar grupa	II tar grupa	III tar grupa	
0	1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12
OBR. SNAGA distribucija	KM/kW/mjesec	VIŠI		5,953	6,909	4,849	4,849	9,347	9,347	9,347	0,000
		NIŽI		4,579	5,315	3,730	3,730	7,190	7,190	7,190	0,000
AKTIVNA ENERGIJA distribucija	pf/kWh	VIŠI	VEĆI	0,000	0,000	4,269	5,336	3,708	7,086	5,669	7,476
			MANJI	0,000	0,000	0,000	2,668	1,854	3,543	0,000	0,000
		NIŽI	VEĆI	0,000	0,000	3,284	4,105	2,852	5,451	4,361	5,750
			MANJI	0,000	0,000	0,000	2,052	1,426	2,725	0,000	0,000
AKTIVNA ENERGIJA gubitaka distributivne mreže	pf/kWh	VIŠI	VEĆI	0,228	0,521	1,867	2,334	2,391	2,362	1,890	1,797
			MANJI	0,114	0,260	0,000	1,167	1,195	1,181	0,000	0,000
		NIŽI	VEĆI	0,175	0,400	1,437	1,795	1,839	1,817	1,454	0,383
			MANJI	0,088	0,200	0,000	0,898	0,920	0,909	0,000	0,000
AKTIVNA ENERGIJA gubitaka prijenosne mreže	pf/kWh	VIŠI	VEĆI	0,385	0,414	0,319	0,399	0,408	0,403	0,323	0,307
			MANJI	0,192	0,207	0,000	0,199	0,204	0,202	0,000	0,000
		NIŽI	VEĆI	0,296	0,319	0,245	0,307	0,314	0,310	0,248	0,236
			MANJI	0,148	0,159	0,000	0,153	0,157	0,155	0,000	0,000
AKTIVNA ENERGIJA prijenosna tarifa	pf/kWh	VIŠI	VEĆI	1,014	1,087	0,814	1,018	1,042	1,030	0,824	0,783
			MANJI	0,507	0,544	0,000	0,509	0,521	0,515	0,000	0,000
		NIŽI	VEĆI	0,780	0,836	0,626	0,783	0,802	0,792	0,634	0,603
			MANJI	0,390	0,418	0,000	0,391	0,401	0,396	0,000	0,000
OBR. SNAGA prijenosna tarifa	KM/kW/mjesec	VIŠI		1,773	1,797	1,795	1,795	1,775	1,775	1,775	1,795
		NIŽI		1,364	1,383	1,381	1,381	1,365	1,365	1,365	1,381
AKTIVNA ENERGIJA tarifa NOS-a	pf/kWh	VIŠI	VEĆI	0,0858	0,0920	0,0689	0,0861	0,0882	0,0871	0,0697	0,0663
			MANJI	0,0429	0,0460	0,0000	0,0430	0,0441	0,0436	0,0000	0,0000
		NIŽI	VEĆI	0,0660	0,0708	0,0530	0,0662	0,0678	0,0670	0,0536	0,0510
			MANJI	0,0330	0,0354	0,0000	0,0331	0,0339	0,0335	0,0000	0,0000
AKTIVNA ENERGIJA tarifa za sistemske usluge	pf/kWh	VIŠI	VEĆI	0,3345	0,3587	0,2685	0,3357	0,3438	0,3397	0,2718	0,2585
			MANJI	0,1672	0,1793	0,0000	0,1678	0,1719	0,1698	0,0000	0,0000
		NIŽI	VEĆI	0,2573	0,2759	0,2066	0,2582	0,2645	0,2513	0,2090	0,1988
			MANJI	0,1286	0,1380	0,0000	0,1291	0,1322	0,1307	0,0000	0,0000
PREKOMJERNO PREUZETA JALOVA ENERGIJA	pf/kvarh			2,14	2,68	0,00	0,00	3,22	0,00	0,00	0,00

Tablica 6. Tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar s primjenom od 1.1.2015. godine

1.10.2. Odluke o davanju suglasnosti JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo i JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar na jedinične iznose naknada za priključenje na distribucijsku mrežu

Prema članku 21. stavak (1) točka 8) i članku 83. stavak (3) Zakona o električnoj energiji u FBiH, FERK je nadležan za davanje suglasnosti ili utvrđivanje iznosa naknada za priključak na distribucijsku mrežu.

Na temelju Pravilnika o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu propisano je da radi davanja suglasnosti na jedinične iznose naknada za priključenje od FERK-a, ODS-ovi, dostavljaju FERK-u iznos prosječnih vrijednosti investicija elektroenergetskih objekata distribucijske mreže prema tablicama iz Priloga Pravilnika i jedinične iznose naknade za priključenje za NN i SN distribucijsku mrežu. Jedinični iznos naknade za priključenje predstavlja 50% od izračunate prosječne vrijednosti investicije.

JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo je dostavilo FERK-u 19.12.2014. godine svoju Odluku o utvrđivanju iznosa prosječnih vrijednosti investicija

elektroenergetskih objekata distribucijske mreže i jediničnih iznosa naknada za priključenje krajnjih kupaca/proizvođača na distribucijsku mrežu.

Na osnovi pažljive analize dostavljenih jediničnih iznosa naknada za priključenje na distribucijsku mrežu, FERK je utvrdio kako su iste utvrđene sukladno Pravilniku o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu, pa je odlučeno kako je:

- jedinični iznos naknade za priključenje objekta na niskonaponskoj razini distribucijske mreže 195,00 KM/kW,
- jedinični iznos naknade za priključenje objekta na srednjenaponskoj razini distribucijske mreže 140,00 KM/kW.

Svoju Odluku o utvrđivanju iznosa prosječnih vrijednosti investicija elektroenergetskih objekata distribucijske mreže i jediničnih iznosa naknada za priključenje krajnjih kupaca/proizvođača na distribucijsku mrežu JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar je dostavilo FERK-u 19.12.2014. godine.

Na osnovu pažljive analize dostavljenih jediničnih iznosa naknada za priključenje na distribucijsku mrežu, FERK je utvrdio kako su iste utvrđene sukladno Pravilniku o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu, pa je odlučeno kako je:

- jedinični iznos naknade za priključenje objekta na niskonaponskoj razini distribucijske mreže 195,00 KM/kW,
- jedinični iznos naknade za priključenje objekta na srednjenaponskoj razini distribucijske mreže 140,00 KM/kW.

Pravilnikom o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje i definiranje rokova i uvjeta za priključak na distribucijsku mrežu propisano je kako se jedinični iznosi naknada za priključenje na distribucijsku mrežu primjenjuju od 1.1.2015. godine.

1.10.3. Odluka o davanju suglasnosti JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge

Pravilnikom o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača, propisano je da javni opskrbljivač predlaže cijene usluge javnog opskrbljivača, po kojima isporučuje električnu energiju u okviru univerzalne usluge, sukladno Metodologiji za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH, a FERK daje suglasnost na predložene cijene.

Prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je temeljen na troškovima odobrenim u III. tarifnom postupku provedenom za ovo javno poduzeće u 2011. godini, uvećanim za dio troškova proisteklih iz obveza po naknadama iz Zakona o izdavanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenih radom termoelektrana, zatim troškovima naknada po Zakonu o vodama Hercegovacko - neretvanske županije kao i troškovima naknada za zagađenje zraka koje je ovo javno poduzeće obvezno plaćati sukladno Zakonu o zaštiti okoliša Federacije BiH. Prijedlog cijene je temeljen i na iznosu referentne cijene električne energije utvrđene Odlukom FERK-a u iznosu od 105,696 KM/MWh. Slijedom navedenog, JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, kao javni opskrbljivač, za 2015. godinu osigurava potrebnu električnu energiju i snagu za kvalificirane kupce koji imaju pravo opskrbe električnom energijom od javnog opskrbljivača u okviru univerzalne usluge po prosječnoj cijeni od 75,2 KM/MWh. Predložene cijene javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda BiH d.d. –

Sarajevo su za kupce iz kategorije kućanstvo uvećane za 4,33%, dok su za kupce iz kategorije ostala potrošnja uvećane za 0,88%. U postojećim cijenama i dalje je prisutno unakrsno subvencioniranje, na način da kupci iz kategorije ostala potrošnja subvencioniraju kupce iz kategorije kućanstvo u iznosu od cca 25.000.000 KM.

Prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je bio sljedeći:

1	2	DNEVNI	DOMAĆINSTVA		OSTALA POTROŠNJA			
			I tar grupa	II tar grupa	I tar grupa	II tar grupa	III tar grupa	IV tar grupa
3	4	5	6	7	8	9		
MJERNO MJESTO KUPCA	KM		4,80	4,80	10,50	6,20	4,80	4,80
OBR. SNAGA	KM/kW/mjesec		0,00	0,00	20,52	0,00	0,00	0,00
AKTIVNA ENERGIJA	fening/kWh	VEĆI	13,46	16,82	11,70	24,54	13,46	16,82
		MANJI	13,46	8,41	5,85	12,27	13,46	8,41
PREKOMJERNO PREUZETA REAKTIVNA	fening/kvarh		0,00	0,00	3,22	0,00	0,00	0,00

Tablica 7. Prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Na osnovu pažljive analize dostavljenih prijedloga cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge, FERK je utvrdio kako je prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za 2015. godinu utvrđen sukladno Metodologiji za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH, te je na XXI. redovitoj sjednici održanoj u Mostaru 22.12.2014. godine donio Odluku o davanju suglasnosti JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge. Odluka je objavljena u Službenim novinama Federacije BiH, broj 104/14.

1.10.4. Odluka o davanju suglasnosti JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge

Prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, je bio temeljen na prosječnoj cijeni od 76,4 KM/MWh. Navedena cijena uključuje prosječnu proizvodnu cijenu odobrenu u zadnjem provedenom tarifnom postupku (uvećanu za dodatnu naknadu za hidroakumulaciju), otkup električne energije iz obnovljivih izvora energije po referentnoj cijeni električne energije koja Odlukom FERK-a iznosi 105,696 KM/MWh, te prosječnoj cijeni nabave ostvarene na tržištu.

JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, kao javni opskrbljivač predložilo je uvođenje novih tarifnih grupa IV. i V. unutar kategorije ostala potrošnja. Predložene cijene javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar su za kupce iz kategorije kućanstvo uvećane za 1,97%, dok su za kupce iz kategorije ostala potrošnja umanjene za 3,59%. U postojećim cijenama i dalje je prisutno unakrsno subvencioniranje, na način da kupci iz kategorije ostala potrošnja subvencioniraju kupce iz kategorije kućanstvo u iznosu od cca 7.600.000 KM.

Prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar je bio sljedeći:

1	2	SEZONSKI	DNEVNI	KUĆANSTVA		OSTALA POTROŠNJA				
				I tar grupa	II tar grupa	I tar grupa	II tar grupa	III tar grupa	IV tar grupa	V tar grupa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
MJERNO MJESTO KUPCA	KM			1,90	1,90	20,00	5,20	5,20	1,90	1,90
OBR. SNAGA	KM/kW/mjesec	VIŠI		6,64	6,64	21,33	21,33	21,33	6,64	6,64
		NIŽI		5,11	5,11	16,41	16,41	16,41	5,11	5,11
AKTIVNA ENERGIJA	fening/kWh	VIŠI	VEĆI	15,53	19,41	19,54	28,37	22,70	15,53	19,41
			MANJI	0,00	9,70	9,77	14,19	0,00	0,00	9,70
		NIŽI	VEĆI	11,94	14,93	15,03	21,83	17,46	11,94	14,93
			MANJI	0,00	7,47	7,52	10,91	0,00	0,00	7,47
PREKOMJERNO PREUZETA REAKTIVNA ENERGIJA	fening/kvarh			0,00	0,00	3,22	0,00	0,00	0,00	0,00

Tablica 8. Prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

Na osnovi pažljive analize dostavljenih prijedloga cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge, FERK je utvrdio kako je prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača, JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar za 2015. godinu utvrđen sukladno Metodologiji za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH, te je na XXI. redovitoj sjednici održanoj u Mostaru 22.12.2014. godine donio Odluku o davanju suglasnosti JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar na prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge. Odluka je objavljena u Službenim novinama Federacije BiH, broj 104/14.

1.10.5. Odluka o usvajanju izračuna zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovitu kogeneraciju

FERK je na XII. redovitoj sjednici održanoj u Mostaru 7.7.2014. godine, primjenom metodologije propisane Pravilnikom o metodologiji o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije, te uzimajući u obzir utvrđenu referentnu cijenu električne energije za 2014. godinu na osnovi svog Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje referentne cijene električne energije (Službene novine Federacije BiH, broj 50/14) i Odluke od 26.6.2014. godine (Službene novine Federacije BiH, broj 52/14), pripremio izračun i tarifnih koeficijenata, odnosno zajamčenih otkupnih cijena električne energije, s obzirom kako se zajamčene otkupne cijene izračunavaju tako da se odgovarajući tarifni koeficijenti pomnože s referentnom cijenom. Navedeni izračun je pripremljen u cilju utvrđivanja prijedloga zajamčenih otkupnih cijena električne energije od Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, na koji Vlada Federacije Bosne i Hercegovine daje suglasnost. Prilikom pripreme izračuna zajamčenih otkupnih cijena električne energije, FERK je vodio računa o smjernicama danim u Pravilniku o metodologiji o načinu utvrđivanja zajamčenih otkupnih cijena električne energije iz postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije i učinkovite

kogeneracije. Na osnovi istog, FERK je napravio model za izračun tarifnih koeficijenata i odraz proračuna istog je tablični prikaz dan u Tablici 9.

Tip postrojenja prema vrsti primarnog izvora energije	Snaga	Sati rada	Jedinična vrijednost investicije (T _{INV})	Troškovi rada, i održavanja (T _{R&O})	Troškovi goriva (T _{goriva})	Faktor nadoknade uloženog kapitala (F _{z,n})	Troškovi proizvodnje po jedinici električne energije (TP _e)	Referentna cijena (R _c)	Tarifni koeficijent (C)	Zajamčena cijena (G _c)
	kW	h/god	KM/kW	KM/kW	KM/kWh	%	KM/kWh	KM/kWh		KM/kWh
	1	2	3	4	5	6	$7=5+4/2+(3*6)/2$	8	9=7/8	10=8*9
Hidroelektrana										
a) mikro	23	4.100	3.500	705	0	13,90	0,29036	0,105696	2,7471	0,29036
b) mini	150	4.100	3.500	260	0	13,90	0,18192	0,105696	1,7211	0,18192
c) mala	1.000	4.100	3.100	134	0	13,90	0,13751	0,105696	1,3010	0,13751
d) srednja	10.000	4.100	2.900	105	0	13,90	0,12373	0,105696	1,1706	0,12373
e) velika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vjetroelektrana										
a) mikro	23	2.500	3100	498	0	13,90	0,37124	0,105696	3,5123	0,37124
b) mini	150	2.500	3.100	124	0	13,90	0,22140	0,105696	2,0947	0,22140
c) mala	1.000	2.500	2.900	71	0	13,90	0,18917	0,105696	1,7898	0,18917
d) srednja	10.000	2.500	2.550	47	0	13,90	0,16033	0,105696	1,5169	0,16033
e) velika	15.000	2.500	2.350	43	0	13,90	0,14766	0,105696	1,3971	0,14766
Solarna elektrana										
a) mikro	23	1.500	3.900	386	0	13,90	0,61814	0,105696	5,8483	0,61814
b) mini	150	1.500	3.900	169	0	13,90	0,47335	0,105696	4,4784	0,47335
c) mala	1.000	1.500	3.520	102	0	13,90	0,39326	0,105696	3,7206	0,39326
d) srednja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e) velika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geotermalna elektrana										
a) mikro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b) mini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c) mala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) srednja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e) velika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elektrana na biomasu										
a) mikro	23	6.500	7.000	708	0,055	13,90	0,31292	0,105696	2,9605	0,31292
b) mini	150	6.500	6.800	326	0,055	13,90	0,24987	0,105696	2,3640	0,24987
c) mala	1.000	6.500	6.600	294	0,055	13,90	0,24067	0,105696	2,2770	0,24067
d) srednja	10.000	6.500	6.600	206	0,055	13,90	0,22706	0,105696	2,1482	0,22706
e) velika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elektrana na bioplin										
a) mikro	23	8.000	5.800	570	0,039	13,90	0,91610	0,105696	8,6673	0,91610
b) mini	150	8.000	5.800	195	0,039	13,90	0,66637	0,105696	6,3046	0,66637
c) mala	1.000	7.000	7.800	376	0,039	13,90	0,27891	0,105696	2,6388	0,27891

d)	srednja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e)	velika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elektrana koja koristi energiju mora											
a)	mikro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b)	mini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c)	mala	--	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d)	srednja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e)	velika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elektrana koja koristi komunalni otpad											
a)	mikro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
b)	mini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
c)	mala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d)	srednja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
e)	velika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Postrojenje učinkovite kogeneracije*											
a)	mikro	-	-	-	-	-	-	0,15419	0,105696	1,4588	0,15419
b)	mini	-	-	-	-	-	-	0,15419	0,105696	1,4588	0,15419
c)	mala	-	-	-	-	-	-	0,15419	0,105696	1,4588	0,15419
d)	srednja	5.000	5.75 0	2.600	90	0,068	13,90	0,15419	0,105696	1,4588	0,15419
e)	velika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

- Prilikom izračuna tarifnog koeficijenta za postrojenja učinkovite kogeneracije korištena je formula [11] predmetnog Pravilnika pri čemu je za P_{toplina} uzet iznos od 68KM/MWh_h

Tablica 9. Model za izračun tarifnih koeficijenata

2. ODLUKE SUDA - TUŽBE

Kantonalni sud u Sarajevu je 12.5.2010. godine dostavio FERK-u tužbu E.J. i T.H. iz S. kojom je tužitelj pokrenuo upravni spor radi poništenja Rješenja Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK broj: 04-01-834-13/09 od 22.1.2010. godine. Nakon odgovora FERK-a na tužbu Kantonalni sud u Sarajevu je Presudom broj 09 0 U 005508 10 U od 17.1.2014. godine tužbu tužitelja E.J. i T.H. iz S. odbio. Zahtjev za izvanredno preispitivanje sudske odluke – presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 U 005508 10 U od 17.1.2014. godine Kantonalni sud u Sarajevu dostavio je FERK-u 14.4.2014. godine, na koji je FERK uputio odgovor 18.4.2014. godine. Postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH je okončan donošenjem Presude Vrhovnog suda Federacije BiH broj 09 0 U 005508 14 Uvp od 6.11.2014. godine, kojom je Zahtjev za izvanredno preispitivanje sudske odluke uvažan, a Presuda Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 U 005508 10 U od 17.1.2014. godine preinačena.

Kantonalni/Županijski sud u Mostaru je 17.1.2012. godine dostavio FERK-u tužbu S.A. iz K. kojom je tužitelj pokrenuo upravni spor radi poništenja Rješenja Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK broj 04-01-502-03/11 od 30.9.2011. godine. Nakon odgovora FERK-a na tužbu Kantonalni/Županijski sud u Mostaru je Presudom broj 07 0 U 006038 12 U od

12.12.2012. godine tužbu tužitelja S.A. iz K. odbio kao neosnovanu. 15.1.2013. godine Kantonalni/Županijski sud u Mostaru tražio je od FERK-a sve spise predmeta radi prosljeđivanja Vrhovnom sudu Federacije BiH zbog izvanrednog preispitivanja presude. Zahtjev za izvanredno preispitivanje sudske odluke – Presude Kantonalnog/Županijskog suda u Mostaru broj 07 0 U 006038 12 U od 12.12.2012. godine Vrhovni sud Federacije BiH dostavio je FERK-u 25.7.2014. godine, na koji je FERK uputio odgovor 25.7.2014. godine. Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 07 0 U 006038 13 Uvp od 5.3.2015. godine u FERK je zaprimljena 10.4.2015. godine, te se istom Zahtjev za izvanredno preispitivanje sudske odluke uvažava, Presuda Kantonalnog/Županijskog suda Mostar broj 07 0 U 006038 12 U od 12.12.2012. godine se preinačava i rješava tako što se tužba tužitelja uvažava, osporeno Rješenje FERK-a broj: 04-01-502-03/11 od 30.9.2011. godine poništava i predmet vraća FERK-u na ponovno rješavanje. Rješenje FERK-a broj 04-01-502-13/11 po navedenoj presudi doneseno je na VII. redovitoj sjednici 24.4.2015. godine.

Kantonalni/Županijski sud u Mostaru je 12.12.2012. godine dostavio FERK-u tužbu Aluminijski d.d. Mostar kojom je tužitelj pokrenuo upravni spor radi poništenja Rješenja Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine-FERK broj 07-02-1334-52/40/11 od 24.2.2012. godine i Odluke Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine-FERK broj 07-02-1334-53/40/11 od 24.2.2012. godine, donesenih u tarifnom postupku. Nakon odgovora FERK-a na tužbu Kantonalni/Županijski sud u Mostaru je presudom broj 07 0 U 006629 12 U od 6.3.2014. godine tužbu tužitelja Aluminij d.d. Mostar odbio kao neosnovanu.

Kantonalni/Županijski sud u Mostaru je 6.3.2013. godine dostavio FERK-u tužbu MZ Gojevići i dr. kojom je tužitelj pokrenuo upravni spor radi poništenja Rješenja Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK broj 06-03-372-15/12/12 od 11.7.2012. godine o izdavanju prethodne dozvole za izgradnju proizvodnog objekta mHE Luke gospodarskom društvu COMPANY PEEB d.o.o. Travnik. Nakon odgovora FERK-a na tužbu Kantonalni/Županijski sud u Mostaru je Presudom broj 07 0 U 007497 13 U od 12.3.2014. godine tužbu tužitelja MZ Gojevići i dr. odbio kao neosnovanu. Vrhovni sud Federacije BiH je 23.5.2014. godine dostavio FERK-u zahtjev za izvanredno preispitivanje sudske odluke, odnosno naprijed navedene presude Kantonalnog/Županijskog suda u Mostaru, podnesenog od tužitelja MZ Gojevići i dr., a na koji je FERK uputio odgovor 30.5.2014. godine. Postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH je u tijeku.

Kantonalni sud u Novom Travniku je 14.1.2014. godine dostavio FERK-u tužbu D.S. iz J., kojom je pokrenut upravni spor radi poništenja Rješenja Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK broj 04-05-1154-05/13 od 6.12.2013. godine. Odgovor na tužbu FERK je uputio 23.1.2014. godine, a Kantonalni sud u Novom Travniku je 25.6.2014. godine donio Presudu broj 06 0 U 006504 14 U, kojom je tužba odbijena kao neutemeljena.

Kantonalni sud u Bihaću je 29.12.2014. godine dostavio FERK-u tužbu tužitelja TEMPIC-F&A d.o.o. Ključ, kojom je pokrenut upravni spor radi poništenja Rješenja Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK broj 04-05-914-07/13 od 21.11.2013. godine, na koju tužbu je FERK uputio odgovor 27.1.2015. godine. Kantonalni sud u Bihaću je FERK-u 30.3.2015. godine dostavio svoju Presudu broj 01 0 U 008401 13 U od 23.3.2015. godine, kojom se tužba uvažava, osporeno Rješenje tuženog broj 04-05-914-07/13 od 21.11.2013. godine poništava i predmet vraća tuženom tijelu na ponovni postupak. Rješenje FERK-a broj

04-05-914-34/13 po navedenoj presudi doneseno je na VI. redovitoj sjednici 14.4.2015. godine.

3. IZDAVANJE DOZVOLA

Izdavanje dozvola za obavljanje elektroprivrednih djelatnosti – dozvola za rad, izdavanje dozvole za rad Operatoru za OIEiEK i prethodne suglasnosti za izgradnju izravnog voda su djelatnosti koje proizlaze iz Zakona o električnoj energiji u FBiH. Pravilnikom za izdavanje dozvola propisano je kako FERK vodi zbirni registar dozvola za rad i prethodnih suglasnosti u elektroničkom obliku, kao i popis podnesenih zahtjeva za dozvole na svojoj internetskoj stranici. Taj registar je ustrojen i redovito se ažurira.

3.1. Pregled izdanih dozvola u 2014. godini

U izvještajnom razdoblju FERK je pregledao zahtjeve za izdavanje dozvola za obavljanje elektroprivrednih djelatnosti - dozvola za rad i zahtjev za izdavanje dozvole za rad Operatoru OIEiEK. Ukupno je u 2014. godini izdano 25 dozvola, od čega 19 dozvola za proizvodnju električne energije, dozvola za rad Operatoru OIEiEK i pet dozvola za opskrbu električnom energijom II. reda. U tablici koja slijedi dan je poimenični pregled gospodarskih društava kojima su izdane dozvole za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti:

Vrsta dozvola	Imatelj dozvole	Nadnevak izdavanja	Razdoblje valjanosti
Dozvola za rad za proizvodnju električne energije	EBH d.o.o. Sarajevo	22.1.2014.	5 godina
	HE Energy d.o.o. Stolac	6.3.2014.	5 godina
	ECO ENERGY d.o.o. Gračanica (obnova)	26.3.2014.	10 godina
	SV Energija d.o.o. Tešanj	13.5.2014.	10 godina
	ESCO ECO ENERGIJA D.O.O. Livno	13.5.2014.	5 godina
	IEP energija d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje (izmjena)	13.5.2014.	do 27.6.2021.
	BRATSTVO d.d. Gornji Vakuf-Uskoplje	26.6.2014.	5 godina
	ELGRAD d.o.o. Jajce (izmjena)	21.7.2014.	do 6.4.2018.
	BIOTECH d.o.o. Busovača	21.7.2014.	10 godina
	REMEDIA d.o.o. Tuzla	22.8.2014.	10 godina
	SOLIS d.o.o. Lukavac	22.8.2014.	5 godina
	G.P.P.D. VLAŠIĆ-GRADNJA Travnik (obnova)	12.9.2014.	10 godina
	VESNA-S d.o.o. Bugojno (obnova)	1.10.2014.	10 godina
	ADRIJA-PRODUKT d.o.o. ZENICA (izmjena)	1.10.2014.	do 13.8.2017.
	BAHEN-GRADNJA d.o.o. Sarajevo	24.10.2014.	5 godina
	EMY d.o.o. Zenica	24.10.2014.	5 godina
	BINGO d.o.o. Tuzla	24.10.2014.	5 godina
ESPRO d.o.o. Donji Vakuf	24.10.2014.	5 godina	
EKO-SAN d.o.o. Sarajevo	8.12.2014.	10 godina	
Dozvola za rad Operatoru za OIEiEK	Operator za OIEiEK	4.9.2014.	2 godine
Dozvola za opskrbu električnom energijom – dozvola II. reda	D-PRO d.o.o. Sarajevo	26.3.2014.	2 godine
	HSE BH d.o.o. iz Sarajeva (izmjena)	21.7.2014.	do 29.11.2017
	Axpo BH d.o.o. iz Sarajeva (obnova)	22.8.2014	5 godina
	PETROL BH OIL COMPANY d.o.o. Sarajevo (obnova)	12.9.2014.	5 godina
	PROENERGY d.o.o. Mostar	24.10.2014.	5 godina

Tablica 10. Pregled izdanih dozvola u izvještajnom razdoblju

Osim navedenih izdanih dozvola za rad obrađeni su i zahtjevi za izdavanje dozvola i to:

1. GRID BH d.o.o. Sarajevo, zahtjev za obnovu dozvole za rad za proizvodnju električne energije (dozvola izdana 14.1.2015. godine),
2. NINO-HA d.o.o. Doboj Jug, zahtjev za izdavanje dozvole za rad za proizvodnju električne energije (dozvola izdana 3.2.2015. godine),
3. PRIMORKA d.o.o. ŠIROKI BRIJEG, zahtjev za izdavanje dozvole za opskrbu električnom energijom – dozvole II. reda (dozvola izdana 3.2.2015. godine),
4. BEA d.o.o. Mekiš bb – Tešanj, zahtjev za izdavanje dozvole za rad za proizvodnju električne energije (zaključak 4.9.2014. – povlačenje zahtjeva),
5. DF GRADNJA d.o.o. Konjic, zahtjev za izdavanje dozvole za rad za proizvodnju električne energije (dozvola izdana 14.4.2015. godine),
6. BEA d.o.o. Mekiš bb – Tešanj, zahtjev za izdavanje dozvole za rad za proizvodnju električne energije (dozvola izdana 14.4.2015. godine) i
7. GRAND 99 d.o.o. Travnik, zahtjev za izdavanje dozvole za rad za proizvodnju električne energije (u postupku pred FERK-om).

Vrste dozvola za rad i razdoblje valjanosti objavljeni su i u zbirnom registru FERK-a, koji se može naći i na internetskoj stranici FERK-a www.ferk.ba.

Broj izdanih dozvola - licenci	Broj odbačenih zahtjeva za izdavanje dozvola-licenci			Broj zahtjeva za licence u postupku pred FERK-om	Ukupan broj obrađenih zahtjeva za licence u 2014. godini
	nepotpunost	nenadležnost	povlačenje zahtjeva		
25	0	0	1	6	32

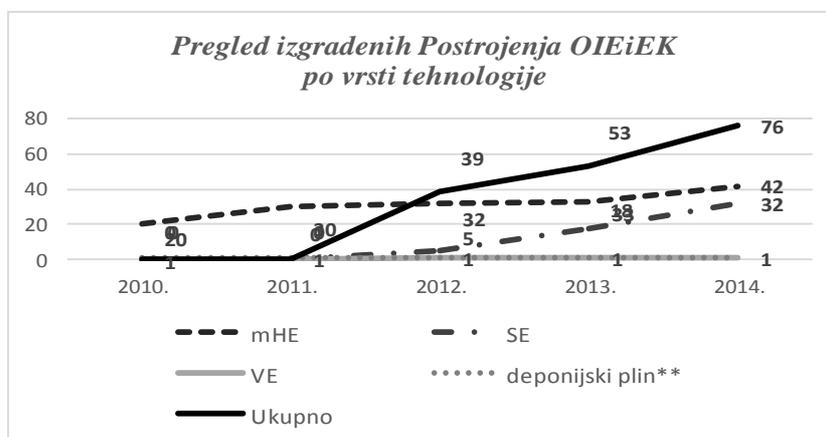
Tablica 11. Statistika obrađenih zahtjeva

U Tablici 12. prikazan je pregled postrojenja iz obnovljivih izvora energije na osnovi kojih su imatelji dozvola za rad za proizvodnju električne energije stekli status kvalificiranog proizvođača, prema vrsti tehnologije, za razdoblje od 2010. do 2014. godine.

Vrsta postrojenja za korištenje OIEiUK	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
mHE	20	30	32	33	42
SE	0	0	5	18	32
VE	0	0	1	1	1
deponijski plin**	1	1	1	1	1
Ukupno	21	31	39	53	76

** dozvola za rad za proizvodnju električne energije nije obnovljena ali je objekt evidentiran budući da je izgrađen

Tablica 12. Pregled izgrađenih postrojenja koji koriste OIE (postrojenja OIEiUK)

Slika 1. Pregled izgrađenih postrojenja OIEiUK po vrsti tehnologije

3.2. Oduzimanje dozvola za rad – licenci za obavljanje elektroprivredne djelatnosti opskrbe električnom energijom II. reda

Člankom 21. stavak (1) Zakona o električnoj energiji u FBiH propisane su nadležnosti FERK-a, te uz ostalo, i izdavanje, obnova, prijenos ili oduzimanje dozvola za proizvodnju električne energije, distribuciju, opskrbu i trgovinu električnom energijom i Operatora za OIEiEK. Isto tako, zakonskim i podzakonskim pravilima i propisima je rečeno kako je imatelj dozvole dužan dostavljati podatke i informacije u traženim rokovima, te surađivati s FERK-om, ispunjavati obveze utvrđene dozvolom za rad. Uz to, Pravilnikom za izdavanje dozvola propisano je kako će FERK oduzeti dozvolu ukoliko: imatelj dozvole ne poštuje uvjete i rokove utvrđene dozvolom za rad; imatelj dozvole odluči ne obavljati elektroprivrednu djelatnost za koju je izdana dozvola za rad; imatelj dozvole ne pruža FERK-u zahtijevane informacije i podatke u razdoblju valjanosti dozvole za rad neophodne za obavljanje poslova iz nadležnosti FERK-a; imatelj dozvole je dao neistinite podatke, na temelju kojih je FERK izdao, izmijenio, dopunio ili prenio na drugu osobu izdanu dozvolu za rad; imatelj dozvole namjerno podnosi FERK-u netočne informacije i podatke tijekom razdoblja valjanosti dozvole za rad, imatelj dozvole ne omogući ovlaštenim osobama FERK-a izravan pristup opremi i dokumentaciji; protiv imatelja dozvole je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije ili je imatelju dozvole oduzeta koncesija; imatelj dozvole ne plati regulatornu naknadu.

U 2014. godini FERK je oduzeo dvije dozvole za opskrbu električnom energijom drugog reda i to: ČEZ BiH d.o.o. Sarajevo i KORLEA d.o.o. Mostar.

FERK je imatelju dozvole ČEZ BiH d.o.o. Sarajevo 30.9.2013. godine obnovio Dozvolu za rad - licencu za obavljanje elektroprivredne djelatnosti opskrbe električnom energijom drugog reda s razdobljem valjanosti od 30.11.2013. do 29.11.2018. godine. Međutim, ČEZ BiH d.o.o. Sarajevo je 10.10.2014. godine podnio zahtjev za oduzimanje dozvole, pa je FERK proveo postupak oduzimanja dozvole za rad. Polazeći od prava podnositelja zahtjeva, kao imatelja dozvole da zahtijeva od FERK-a oduzimanje izdane dozvole za rad uslijed odluke da ne obavlja elektroprivrednu djelatnost, FERK je pregledao zaprimljeni zahtjev i priloženu dokumentaciju. Uz zahtjev za oduzimanje dozvole za rad navedene su činjenice i dostavljeni dokazi, na osnovu kojih je jasno utvrđeno kako je imatelj dozvole odlučio ne obavljati elektroprivrednu djelatnost za koju mu je izdana dozvola za rad, a uz ostale dokaze je dostavio i prijedlog za pokretanje postupka za likvidaciju društva, što je i dodatni razlog za oduzimanje dozvole, sukladno FERK-ovom pravilniku. Na temelju gore navedenog, FERK je zaključio kako se podnositelju zahtjeva može udovoljiti i oduzeo mu je dozvolu za rad na XVIII. redovitoj sjednici održanoj 24.10.2014. godine.

FERK je imatelju dozvole KORLEA d.o.o. Mostar 11.7.2012. obnovio Dozvolu za rad – licencu za obavljanje elektroprivredne djelatnosti opskrbe električnom energijom drugog reda s razdobljem valjanosti od 1.10.2012. do 30.9.2017. godine. Prilikom obavljanja svojih nadležnosti FERK je utvrdio kako imatelj dozvole KORLEA d.o.o. Mostar nije postupio sukladno uvjetima izdane dozvole tako što nije obavijestio FERK o eventualnim okolnostima zbog kojih opravdano ne može obavljati djelatnost navedenu u dozvoli za rad – licenci, kao ni o svim važnijim izmjenama u pravnom okviru, sudskim odlukama, događanjima ili ugovorima koji imaju utjecaja na djelatnost opskrbe električnom energijom drugog reda (točka 4.14. dozvole). Iz redovitih mjesečnih izvješćaja koje FERK-u dostavlja imatelj dozvole, kao i izvješćaja o mjesečnoj trgovini NOSBiH-a, jasno je utvrđeno kako KORLEA d.o.o. Mostar u

razdoblju od listopada 2013. godine do rujna 2014. godine nije imao kupovine niti prodaje električne energije. Iz naprijed navedenog, nameće se zaključak kako KORLEA d.o.o. Mostar nije obavljao navedenu elektroprivrednu djelatnost, te je prekršio i ostale točke uvjeta dozvole i to: 4.11., kojom je propisano pridržavanje važećih zakona, podzakonskih akata, tehničkih propisa i standarda; 8.1. i 8.2. kojima je propisano kako imatelj dozvole ne može bez prethodnog odobrenja FERK-a napustiti ili izmijeniti djelatnost opskrbe, točke 9.2. i 9.3. kojima je propisano kako je imatelj dozvole obvezan dostavljati FERK-u podatke, dokumente i informacije iz točke 4.13. dozvole, a u cilju nadgledanja ispunjenja uvjeta dozvole. Uz sve navedeno, imatelj dozvole KORLEA d.o.o. Mostar nije platio regulatornu naknadu za II., III. i IV. tromjesečje 2014. godine (točka 16. dozvole), a što je također razlog za oduzimanje dozvole za rad prema Pravilniku za izdavanje dozvola FERK-a.

FERK je KORLEA d.o.o. Mostar uputio opomenu i ostavio rok imatelju dozvole za otklanjanje nedostataka i plaćanje regulatorne naknade. Imatelj dozvole nije postupio po navedenoj opomeni, niti je u FERK dostavio bilo kakvo obrazloženje vezano za navode iz iste. Također, FERK je utvrdio kako je u Službenim novinama Federacije BiH, broj 82/14 objavljeno Rješenje Općinskog suda u Mostaru o utvrđivanju uvjeta za otvaranje stečajnog postupka po zahtjevu KORLEA d.o.o. Mostar. Prema tome, stekli su se uvjeti na temelju kojih je FERK, na vlastitu inicijativu, na XIX. redovitoj sjednici 19.11.2014. godine oduzeo dozvolu za rad – licencu za KORLEA d.o.o. Mostar.

4. ZAŠTITA KUPACA

FERK u segmentu zaštite kupaca aktivno sudjeluje na više načina, osobito kroz provedbu nadgledanja nad elektroenergetskim subjektima, nadgledanja nad kvalitetom usluga elektroenergetskih subjekata, sukladno odredbama Zakona o električnoj energiji u FBiH i Općih uvjeta, rješavanjem pojedinačnih zahtjeva za rješenje spora kupaca električne energije, kao i žalbi/prigovora kupaca električne energije, a na temelju ovlasti sukladno Zakonu o električnoj energiji u FBiH.

Zaštitu svojih prava kupci električne energije pokreću pred FERK-om podnošenjem zahtjeva za rješenje spora u svezi s pravom na opskrbu električnom energijom, obvezom opskrbe električnom energijom, tarifama po kojima se vrši opskrba električnom energijom, kašnjenjima ili odbijanjem opskrbe električnom energijom, kvalitetom opskrbe električnom energijom i pružanjem usluga s tim u svezi. Također, FERK u drugom stupnju rješava po žalbi/prigovoru podnositelja zahtjeva za izdavanje prethodne, odnosno elektroenergetske suglasnosti kome je odbijen pristup mreži ili je nezadovoljan uvjetima za pristup mreži. Svi zahtjevi za rješenje spora i žalbe/prigovori obrađuju se u nadležnim stručnim sektorima FERK-a, a kroz njihovo rješavanje ostvaruje se neposredan uvid u rad elektroenergetskih subjekata, te primjena propisa od elektroenergetskih subjekata u području zaštite kupaca.

FERK vodi postupak po zahtjevu za rješenje spora, sukladno odredbama Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi FERK-a, u kojem ukoliko strane u postupku ne postignu konsenzus, upućuju se na ostvarenje svog prava pred nadležnim sudom, dok su odluke FERK-a, kada rješava u drugom stupnju po žalbi/prigovoru konačne i protiv istih se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe nadležnom sudu.

Uvođenjem regulacije u elektroenergetski sektor potaknuta je politika aktivne zaštite kupaca i uspostavljena komunikacija između različitih sudionika na tržištu električne energije, a osobito krajnjih kupaca s FERK-om.

Jedan od elemenata zaštite kupaca je i primjena Općih uvjeta. S tim u svezi, FERK je u tijeku 2014. godine nadgledao primjenu odredbi Općih uvjeta, koji su se primjenjivali do 31.12.2014. godine, kroz nadgledanje, rješavanjem u drugom stupnju po žalbi/prigovoru podnositelja zahtjeva za izdavanje prethodne, odnosno elektroenergetske suglasnosti kojima je odbijen pristup mreži ili su nezadovoljni uvjetima za pristup mreži, te rješavanje sporova po podnesenim zahtjevima, uključujući i odgovore na upite elektroenergetskih subjekata, krajnjih kupaca i drugih zainteresiranih osoba.

Međutim, ovdje treba napomenuti kako su novim Zakonom o električnoj energiji u FBiH, u određenoj mjeri izmijenjene i dopunjene nadležnosti FERK-a i po pitanju zaštite kupaca. U tom smislu, nastale su izmjene i po pitanju sadržaja Općih uvjeta. Kako je člankom 115. stavak (3) Zakona o električnoj energiji u FBiH propisano kako je FERK dužan uskladiti svoj rad i akte s odredbama tog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu tog zakona, FERK je pokrenuo postupak donošenja novih Općih uvjeta, koji su doneseni i objavljeni u Službenim novinama Federacije BiH, broj 89/14 s početkom primjene od 1.1.2015. godine. Novi Opći uvjeti odgovaraju svim promjenama nastalim u zakonskoj regulativi, te kroz iste FERK je unio i određene opravdane promjene, a na temelju svoje iskustvene prakse stečene tijekom dosadašnjeg rada.

Tijekom 2014. godine FERK-u je podneseno 17 žalbi/prigovora podnositelja zahtjeva za izdavanje prethodne, odnosno elektroenergetske suglasnosti kojima je odbijen pristup mreži ili su nezadovoljni uvjetima za pristup mreži, a zaprimljeno je 169 zahtjeva za rješenje spora, koji su se odnosili na pravo na opskrbu električnom energijom, obvezu opskrbe električnom energijom, tarife po kojima se vrši opskrba električnom energijom, kašnjenja ili odbijanje opskrbe električnom energijom, kvalitetu opskrbe električnom energijom i pružanje usluga s tim u svezi.

Ukupno je zaprimljeno 186 predmeta, koji se sukladno člancima 39. i 51. novog Zakona o električnoj energiji u FBiH mogu razvrstati kako slijedi:

odbijen pristup mreži ili je nezadovoljan uvjetima za pristup mreži	17 predmeta
u svezi s pravom na opskrbu električnom energijom	105 predmeta
u svezi s obvezom opskrbe električnom energijom	4 predmeta
u svezi s tarifama po kojima se vrši opskrba električnom energijom	27 predmeta
u svezi s kašnjenjima ili odbijanjem opskrbe električnom energijom	20 predmeta
u svezi s kvalitetom opskrbe električnom energijom i pružanjem usluga s tim u svezi	13 predmeta

U 2014. godini riješeno je 180 predmeta, a preostalih šest su preneseni i riješeni u 2015. godini.

Vrsta žalbi ili prigovora	%
Odbijen pristup mreži ili je nezadovoljan uvjetima pristupa na mrežu	9,14
Pravo na opskrbu električnom energijom	56,45
Obveza opskrbe električnom energijom	2,15
Tarife po kojima se vrši opskrba električnom energijom	14,52
Kašnjenje ili odbijanja opskrbe električnom energijom	10,75
Kvaliteta opskrbe električnom energijom i pružanje usluga u svezi s tim	6,99
Ukupan broj zaprimljenih predmeta	100 %

Tablica 13. Statistički pregled po vrstama žalbi/prigovora kupaca u 2014. godini

5. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE FERK-a

Proračun FERK-a za 2014. poslovnu godinu usvojen je u Parlamentu Federacije BiH, te je objavljen u Službenim novinama Federacije BiH, broj 63/14 od 6.8.2014. godine.

Proračun je usvojen u ukupnom iznosu od 2.895.411,00 KM, a sastoji se od:

Vrsta prihoda	Planirani iznos (KM)
Regulatorne naknade	2.825.411,00
Jednokratne naknade	60.000,00
Ostali prihodi	10.000,00
UKUPNO	2.895.411,00

Tablica 14. Plan proračuna-Prihodi za 2014. godinu

Redni broj	Opis stavke proračuna	Plan (KM)
1.	Bruto plaće i naknade uposlenicima	1.713.079,00
2.	Naknada troškova uposlenika	280.160,00
3.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	193.757,00
4.	Izdatci za materijal i usluge	590.915,00
	Putni troškovi	83.500,00
	Izdatci za električnu energiju	37.000,00
	Izdatci za komunalne usluge i komunikacije	42.655,00
	Administrativni materijal	24.000,00
	Usluge prijevoza i gorivo	19.000,00
	Unajmljivanje imovine i opreme	174.000,00
	Materijal i usluge popravaka i održavanja	29.000,00
	Usluge osiguranja, bankarske usluge i usluge platnog prometa	19.350,00
	Ugovorene i druge posebne usluge	162.410,00
5.	Nabava stalnih sredstava	117.500,00
	Nabava opreme	84.100,00
	Nabava softverske opreme	8.400,00
	Nabava automobila	25.000,00
	UKUPNO PLAN RASHODA ZA 2014. GODINU	2.895.411,00

Tablica 15. Plan proračuna-Rashodi za 2014. godinu

Kako je FERK u prethodnoj 2013. godini poslovanje završio s viškom prihoda u iznosu od 125.255,65 KM, sukladno Zakonu o električnoj energiji u FBiH, iste je prenio na prihode 2014. godine i umanjio planirani iznos regulatornih naknada za 2013. godinu (iz Tablice 14. iznos 2.825.411,00 KM), te je utvrdio ukupnu regulatornu naknadu za sve imatelje dozvola u iznosu od 2.700.155,35 KM.

5.1. Prihodi FERK-a u 2014. godini

S obzirom na to kako je Proračun FERK-a za 2014. godinu usvojen i objavljen u drugoj polovici 2014. godine i to 6.8.2014., tijekom 2014. godine FERK je poslovao u I. i II. kvartalu na osnovi Odluke o privremenoj regulatornoj naknadi za razdoblje 1.1.2014. – 30.6.2014. godine broj: 08-07-1550-03/13 od 23.12.2013. godine, a po usvajanju Proračuna za 2014. na osnovi Odluke o utvrđivanju regulatornih naknada za 2014. godinu broj: 08-07-590-01/14.

Tako je FERK tijekom poslovne 2014. godine naplatio 3.003.472,52 KM ukupnih prihoda i to po osnovi regulatornih naknada u iznosu od 2.801.528,88 KM (uključujući i preneseni višak prihoda od 125.255,65 KM), po osnovi jednokratnih naknada u

iznosu od 36.400,00 KM i po osnovi ostalih prihoda iznos od 165.543,64 KM, što je prikazano u Tablici 16.

Redni broj	Vrsta prihoda	Plan prihoda (KM)	Naplaćeno prihoda (KM)	Naplaćeni prihodi/plan (%)
1.	Regulatorne naknade	2.825.411,00	2.801.528,88	99,15
2.	Jednokratne naknade	60.000,00	36.400,00	60,67
3.	Ostali prihodi	10.000,00	165.543,64	1655,44
UKUPNI PRIHODI		2.895.411,00	3.003.472,52	103,73

Tablica 16. Vrste i struktura prihoda FERK-a

Obrazloženje: Ukupno naplaćeni prihodi u 2014. godini iznose 3.003.472,52 KM što iznosi povećanje od 3,73% u odnosu na plan. Promatrano po vrstama naplaćenih prihoda, kod prihoda od regulatornih naknada došlo do smanjenja za 0,85% u odnosu na plan zbog nenaplaćenih svih obveza po osnovi regulatornih naknada do kraja 2014. godine. Također, došlo je i do smanjenja prihoda od jednokratnih naknada za obradu zahtjeva u odnosu na plan za 39,33%. Povećanje ukupnih prihoda u 2014. godini u odnosu na plan, rezultat je povećanja ostalih neplaniranih prihoda i to prije svega zbog oprihodovanja neutrošenih rezerviranih sredstava iz 2013. godine u iznosu od 154.430,64 KM i oprihodovanja neutrošenih sredstava po osnovi rezerviranja za nabavu opreme u iznosu od 3.929,58 KM.

Vrste prihoda u 2014. godini vidljive su iz donje tablice:

Redni broj	PRIHODI	IZNOS U KM
1.	Prihodi od pružanja javnih usluga	2.837.928,88
1.1.	jednokratne naknade	36.400,00
1.2.	regulatorne naknade	2.676.273,23
3.3.	višak prihoda iz 2013.godine	125.255,65
2.	Ostali prihodi	165.543,64
2.1.	prihodi od kamata na depozite	2.869,78
2.2.	prihodi od imovine	4.030,00
2.3.	neplanirani prihodi	158.360,22
2.4.	povrati iz ranijih godine	283,64
UKUPNI PRIHODI		3.003.472,52

Tablica 17. Vrste prihoda u 2014. godini

5.2. Rashodi FERK-a u 2014. godini

U 2014. godini FERK je poslovao s ostvarenim rashodima u ukupnom iznosu 2.605.081,68 KM, tj. 89,97% od ukupno planiranih rashoda za 2014. godinu ili 86,74% od naplaćenih prihoda u 2014. godini, tj. ostalo je neutrošenih sredstava 13,26% u odnosu na naplaćene prihode, što predstavlja višak prihoda koji se, sukladno Zakonu o električnoj energiji u FBiH, prenosi u narednu 2015. poslovnu godinu u iznosu od 398.390,84 KM. FERK je tijekom 2014. godine radio s prosječno 32 uposlenika.

FERK je u izradi svoga Završnog finansijskog obračuna za 2014. godinu, i inače u vođenju knjigovodstva, primjenjivao važeću zakonsku regulativu za proračunske korisnike, kao najprihvatljivije rješenje.

Ovakvu praksu potvrdile su i neovisne revizije obavljene za obračunsku 2008., 2009., 2010., 2011., 2012. i 2013. godinu koje su iznijele mišljenje kako još uvijek nisu napravljeni odgovarajući kontni planovi koji bi se koristili za sastavljanje finansijskih izvješća regulatornih komisija i drugih agencija koje imenuju Vlada i Parlament Federacije BiH, pa sukladno tome i ranijim revizorskim iskustvima iz područja rada i djelovanja sličnih institucija u BiH, smatraju potpuno prihvatljivu osnovu o podržavanju stava FERK-a o ispravnosti primjene kontnog plana za proračunske korisnike u ovom prijelaznom razdoblju do donošenja konačnog i obvezujućeg kontnog plana od zakonodavca.

Kako propisuje članak 23. Uredbe o računovodstvu proračuna da sadržaj godišnjih finansijskih izvješća mora sadržavati točan, istinit i pouzdan pregled prihoda i primitaka, rashoda i drugih plaćanja, kao i stanje imovine, obveza i izvora sredstava u zabilježkama, koje čine sastavni dio godišnjeg obračuna, navedena su pojašnjenja koja se odnose na pojedine specifičnosti institucije, načine popunjavanja propisanih obrazaca kao i računovodstvene politike koje se odnose na priznavanje i vrjednovanje pojedinih računovodstvenih stavki.

U nastavku je tablični prikaz ostvarenja i plana kako prihoda tako i rashoda, te tablični prikaz ukupnih rashoda - sintetika i po vrstama rashoda - analitika.

Vrsta prihoda (KM)	Plan prihoda (KM)	Naplaćeno prihoda (KM)	Naplaćeni /planirani prihodi (%)	Obračunati rashodi (KM)	Obračunati rashodi /planirani prihodi (%)	Obračunati rashodi /naplaćeni prihodi (%)	Ostvareni višak prihoda nad rashodima (KM)
1	2	3	3/2	4	4/2	4/3	3-4
Regulatorne naknade	2.825.411,00	2.801.528,88	99,15%				
Jednokratne naknade	60.000,00	36.400,00	60,67%				
Ostali prihodi	10.000,00	165.543,64	1655,44%				
UKUPNO	2.895.411,00	3.003.472,52	103,73%	2.605.081,68	89,97	86,74	398.390,84

Tablica 18. Ostvareni prihodi i rashodi u odnosu na plan 2014. godine

Red. br.	RASHODI	PLANIRANO U 2014. (KM)	OSTVARENO U 2014. (KM)	OSTVARENO/ PLANIRANO (%)	OSTVARENI/ UKUPNI RASHODI (%)
1.	Bruto plaće, naknade plaća i doprinosi	2.186.996,00	2.030.847,36	92,86%	77,96%
2.	Izdatci za materijal i usluge	590.915,00	477.010,37	80,72%	18,31%
3.	Nabava stalnih sredstava	117.500,00	97.223,95	82,74%	3,73%
	UKUPNI RASHODI	2.895.411,00	2.605.081,68	89,97	100,00%

Tablica 19. Rashodi FERK-a u 2014. godini

5.3. Mišljenje revizora

FERK je u prethodnom razdoblju radio eksternu reviziju odabirom revizorskih kuća putem procedura javnih nabava usluga, iako ga zakon na to ne obvezuje, za 2008., 2009., 2010., 2011., 2012. i 2013. godinu. U nastavku je mišljenje revizora po posljednjoj obavljenoj reviziji za 2013. godinu.

Mišljenje revizora

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju istinito i fer, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj „FERK“-a na dan 31. decembra 2013. godine, te rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještanja ("MSFI"), Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 83/09), Zakonom o električnoj energiji FBiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 66/13) i važećom zakonskom regulativom za budžetske korisnike u Federaciji BiH (Zakonom o Budžetima u FBiH - "Službene novine Federacije BiH", broj 102/13, Uredbom o računovodstvu budžeta FBiH - "Službene novine Federacije BiH", broj 87/10, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta FBiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/11), Pravilnikom o finansijskom izvještanju i godišnjem obračunu budžeta Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH" broj 27/12) i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor (Službene novine Federacije BiH broj 9/11).

Naglašavanje činjenica

Bez uslovljavanja našeg mišljenja iznijetog u prethodnom paragrafu 4., skrećemo pažnju na Napomene 2.g. i 15. koje opisuju korištene računovodstvene principa kod priznavanja prihoda FERK-a u 2013. godini i njihovu promjenu početkom 2014. godine.

REVIK d.o.o. Sarajevo

Milan Novokmet, direktor i ovlašten

Sarajevo, 10. januar 2015. godine

B. ELEKTROENERGETSKI SEKTOR U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

6. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE¹

Proizvodnja električne energije u Federaciji BiH obavlja se u dva javna poduzeća (JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo i JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar), 76 proizvodnih objekata koja su u vlasništvu 53 kvalificirana proizvođača² i u tri proizvodna objekata koja su u vlasništvu tri neovisna proizvođača (industrijske elektrane).

U okviru JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo proizvodnja električne energije se obavlja u: dvije termoelektrane TE Tuzla (Blok 3, Blok 4, Blok 5 i Blok 6) i TE Kakanj (Blok 5, Blok 6 i Blok 7), tri hidroelektrane (HE Jablanica, HE Grabovica i HE Salakovac), te u vlastitim distribucijskim hidroelektranama (mHE Una, mHE Krušnica, mHE Modrac, mHE Bihać, mHE Snježnica, mHE Osanica i mHE Bogatići). JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo posjeduje proizvodne kapacitete instalirane snage 1.700,84 MW i to 1.181 MW instaliranih kapaciteta termoelektrana, 503,1 MW instaliranih kapaciteta hidroelektrana i 16,74 MW instaliranih kapaciteta distribucijskih hidroelektrana.

Redni broj	Proizvodni objekt	Godina puštanja u pogon	Broj instaliranih agregata (MW)	Instalirani proizvodni kapaciteti (MW)
1.	HE na Neretvi			503,1
	HE Jablanica	1955.	6x30,6	183,6
	HE Grabovica	1982.	2x58,5	117
	HE Salakovac	1982.	3x67,5	202,5
2.	TE Tuzla			715
	Blok 3	1966.	1x100	100
	Blok 4	1971.	1x200	200
	Blok 5	1974.	1x200	200
	Blok 6	1978.	1x215	215
3.	TE Kakanj			466
	Blok 5	1969.	1x118	118
	Blok 6	1977.	1x118	118
	Blok 7	1988.	1x230	230
4.	Distribucijske HE			16,74
UKUPNO JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo				1.700,84

Tablica 20. Pregled instaliranih proizvodnih kapaciteta, po proizvodnim objektima za JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

¹ Izvor podataka: mjesečno izvješćavanje FERK-a od imatelja dozvole

² U ovom broju kvalificiranih proizvođača uključeni su proizvodni objekti koji su u sastavu JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo (njih sedam) koje se tretiraju kao distribucijske elektrane.

U okviru JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar proizvodnja električne energije se obavlja u sedam hidroelektrana: HE Rama, HE Mostar, CHE Čapljina, HE Peć Mlini, HE Jajce I, HE Jajce II i HE Mostarsko blato.

Cjelokupna proizvodnja električne energije u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar ostvaruje se u sedam hidroelektrana instalirane snage od 852,6 MW.

Redni broj	Proizvodni objekt	Godina puštanja u pogon	Broj instaliranih agregata (MW)	Instalirani proizvodni kapaciteti (MW)
1.	HE Rama	1968.	2x80	160
2.	HE Mostar	1987.	3x24	72
3.	CHE Čapljina	1979.	2x220	440
4.	HE Jajce I	1957.	2x30	60
5.	HE Jajce II	1654.	3x10	30
6.	HE Peć Mlini	2004.	2x15,3	30,6
7.	HE Mostarsko Blato	2010.	2x30	60
UKUPNO JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar				852,6

Tablica 21. Pregled instaliranih proizvodnih kapaciteta (MW) po proizvodnim objektima za JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

6.1. Bilanca i ostvarenje

Planirana proizvodnja električne energije u hidroelektranama i termoelektranama JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo za 2014. godinu iznosila je **7.328,4 GWh**, što je manje za 86,78 GWh, odnosno 1,17% u odnosu na ostvarenu proizvodnju u 2013. godini koja je iznosila 7.415,18 GWh. Ukupno planirana proizvodnja za 2014. godinu, uključujući i male distribucijske hidroelektrane iznosila je **7.392,8 GWh** i za 91,42 GWh ili 1,22% je manja u odnosu na ostvarenja za 2013. godinu za koju je ostvarena ukupna proizvodnja bila **7.484,22 GWh**. Pri tome je planirano da udio proizvodnje električne energije iz hidroelektrana u ukupnoj planiranoj proizvodnji iznosi 19,13%, termoelektrana 80,00% i malih distribucijskih HE 0,87%. Ukupno ostvarena proizvodnja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo za 2014. godinu u termoelektranama, hidroelektranama i malim distribucijskim hidroelektranama iznosi **7.403,6 GWh** i veća je za 10,8 GWh ili 0,15% u odnosu na planiranu proizvodnju za 2014. godinu koja iznosi **7.392,80 GWh**, a za 69,4 GWh je manja od ostvarene proizvodnje u 2013. godini. Udio hidroelektrana u ukupnoj ostvarenoj proizvodnji za 2014. godinu JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo iznosi 20,84% (1.542,60 GWh), udio termoelektrana je 78,16% (5.787 GWh), a malih distribucijskih HE 1,00% (74 GWh).

Proizvodnja električne energije u hidroelektranama planirana je sukladno kriterijima za planiranje rada hidroelektrana koji su definirani u Pravilniku o pripremi i realizaciji elektroenergetske bilance, te uvjeta iz važećih vodoprivrednih dozvola za hidroelektrane na Neretvi.

Ukupno je planirano da Hidroelektrane na Neretvi (HE Jablanica, HE Grabovica, HE Salakovac) u 2014. godini proizvedu 1.414 GWh električne energije, što je za 23,75 % ili za 440,43 GWh manje od ostvarene proizvodnje hidroelektrana u 2013. godini koja je iznosila 1.854,43 GWh. Planirana proizvodnja za 2014. godinu po Hidroelektranama na Neretvi navedena je u stupcu 2 Tablice 22.

Ostvarena proizvodnja u HE na Neretvi za 2014. godinu iznosi 1.542,60 GWh i za 128,60 GWh ili 9,09% je veća od planirane za 2014. godinu, ali za 311,8 GWh ili za 16,8% manja od ostvarene proizvodnje u 2013. godini. U strukturi ukupne ostvarene proizvodnje za 2014. godinu za HE na Neretvi, HE Jablanica je ostvarila proizvodnju od 801,26 GWh i za 82,26 GWh ili 11,44% je veća od planirane za 2014. godinu, HE Grabovica je ostvarila proizvodnju od 293,80 GWh i za 6,4 GWh ili 2,23% je veća od planirane proizvodnje za 2014. godinu i HE Salakovac je ostvarila proizvodnju od 447,5 GWh i za 39,90 GWh ili 9,79% je veća od planirane proizvodnje za 2014. godinu. Ostvarena proizvodnja hidroelektrana posljedica je relativno povoljnih hidroloških prilika tijekom 2014. godine, pa su veća razina proizvodnje u HE i manja ukupna potrošnja rezultirali većim viškovima električne energije u odnosu na planirane količine i ta energija je plasirana na tržište.

Proizvodnja distribucijskih hidroelektrana na mreži distribucije JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo u 2014. godini planirana je prema Elektroenergetskoj bilanci u iznosu od 64,3 GWh što je za 4,74 GWh ili 6,87% manje od ostvarene proizvodnje distribucijskih elektrana u 2013. godini koja je iznosila 69,04 GWh. Ostvarena proizvodnja distribucijskih hidroelektrana na mreži distribucije u 2014. godini iznosi 74 GWh i za 9,6 GWh ili 15,01% je veća od planirane za 2014. godinu ali za 4,9 GWh ili za 7,1% je veća od ostvarene proizvodnje u 2013. godini.

Proizvodnja električne energije u termoelektranama planirana je sukladno kriterijima za planiranje rada termoelektrana koji su definirani u Pravilniku za pripremu i realizaciju elektroenergetske bilance.

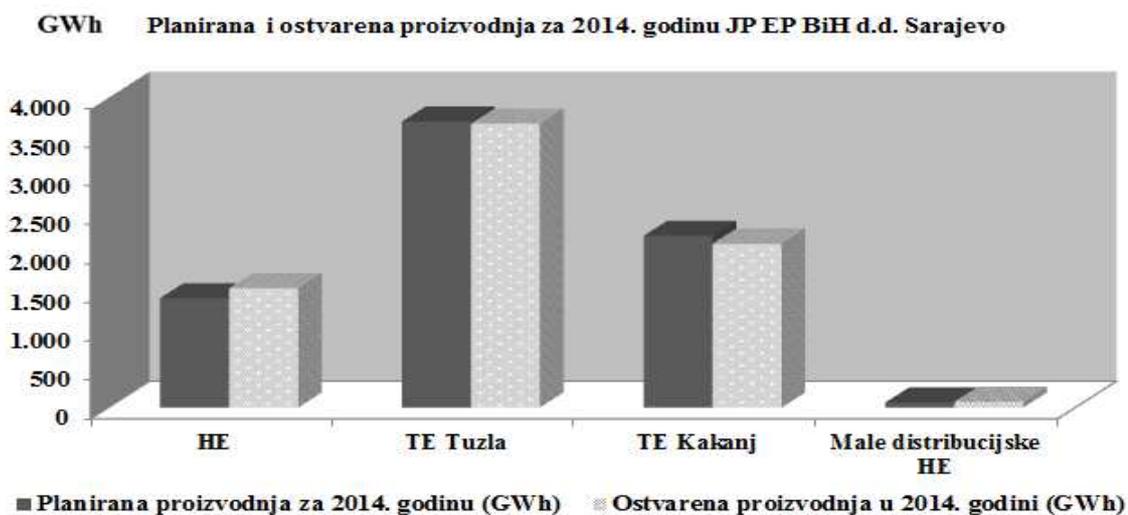
U 2014. godini je planirana ukupna proizvodnja električne energije u termoelektranama od 5.914,70 GWh, što je za 353,95 GWh ili 6,37% više od ostvarene proizvodnje termoelektrana u 2013. godini. Planirana proizvodnja od 3.696,30 GWh za TE Tuzla u 2014. godini je za 395,73 GWh ili 11,99% veća od ostvarenja iste za 2013. godinu, koja je iznosila 3.300,57 GWh, dok je u TE Kakanj planirana proizvodnja za 2014. godinu u iznosu od 2.218,40 GWh i manja je od ostvarenja iste za 2013. godinu za 41,78 GWh ili 1,85% koja je iznosila 2.260,18 GWh.

Ostvarena ukupna proizvodnja u 2014. godini za termoelektrane JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo iznosila je 5.787 GWh, što je za 127,4 GWh ili 2,16% manje od planirane za isto razdoblje koja iznosi 5.914,50 GWh. Pri tome je u TE Tuzla ostvarena proizvodnja u 2014. godini iznosila 3.668,40 GWh i manja je za 27,70 GWh ili 0,75% od planirane proizvodnje za isto razdoblje koja iznosi 3.696,10 GWh, a u odnosu na ostvarenu proizvodnju u 2013. godini je veća za 379,1 GWh ili za 11,5%. U TE Kakanj ostvarena proizvodnja za 2014. godinu iznosila je 2.118,6 GWh i manja je od planirane za 2014. godinu za 99,8 GWh ili 4,5% koja iznosi 2.218,40 GWh, a u odnosu na ostvarenje proizvodnje u 2013. godini je manja za 141,6 GWh ili 6,3%.

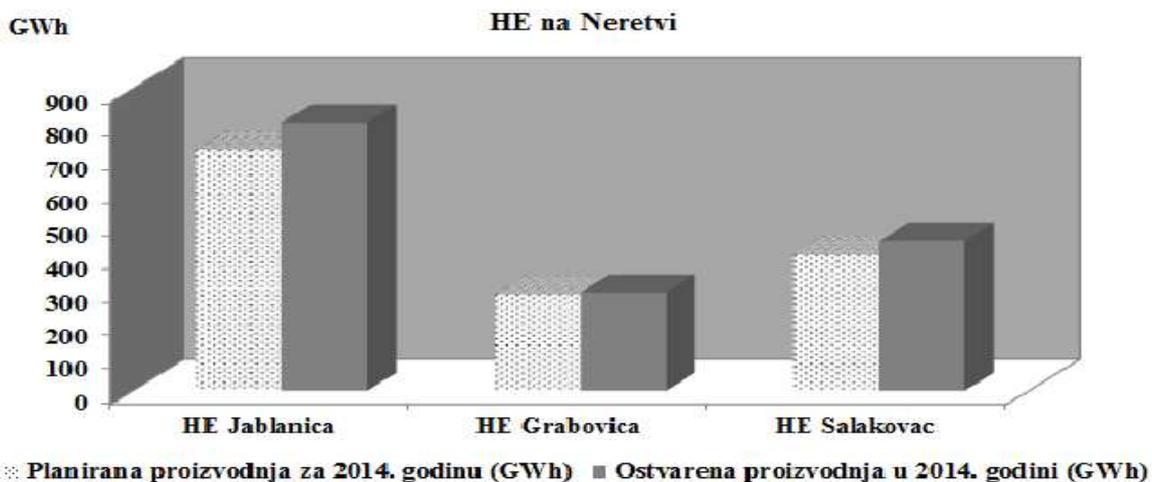
Naziv elektrane	Ostvarena proizvodnja za 2013. godinu (GWh)	Planirana proizvodnja za 2014. godinu (GWh)	Ostvarena proizvodnja za 2014. godinu (GWh)	Ostvarena/Planirana proizvodnja (%)
	1	2	3	4=3/2
HE Jablanica	915,31	719,00	801,30	111,45
HE Grabovica	363,9	287,40	293,80	102,23
HE Salakovac	575,22	407,60	447,60	109,81
Ukupno HE	1.854,43	1.414,00	1.542,60	109,09

Naziv elektrane	Ostvarena proizvodnja za 2013. godinu (GWh)	Planirana proizvodnja za 2014. godinu (GWh)	Ostvarena proizvodnja za 2014. godinu (GWh)	Ostvarena/Planirana proizvodnja (%)
Blok 3	465,82	218,80	234,5	107,18
Blok 4	1.114,26	1.048,80	1.078,2	102,80
Blok 5	644,55	1.124,00	1.119,7	99,62
Blok 6	1.075,94	1.304,40	1.236,0	94,75
Ukupno TE Tuzla	3.300,57	3.696,00	3.668,4	99,25
Blok 5	530,44	527,30	524,14	99,40
Blok 6	631,76	597,60	593,2	99,26
Blok 7	1.097,98	1.093,50	1.001,3	91,57
Ukupno TE Kakanj	2.260,18	2.218,40	2.118,6	95,50
Male distribucijske HE	69,04	64,3	74	115,09
UKUPNO PROIZVODNJA	7.484,22	7.392,80	7.403,6	100,15

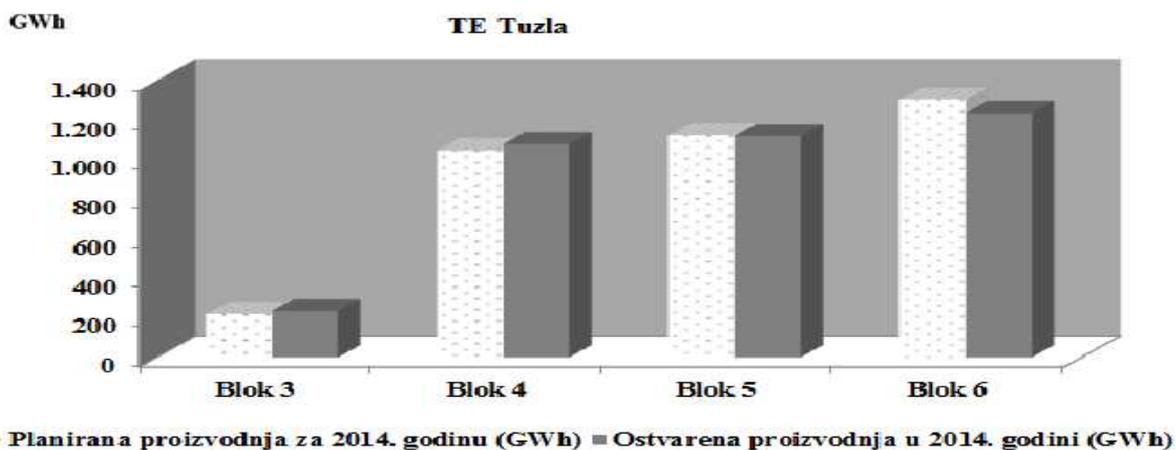
Tablica 22. Planirana i ostvarena proizvodnja električne energije za 2014. godinu i ostvarenje proizvodnje za 2013. godinu u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

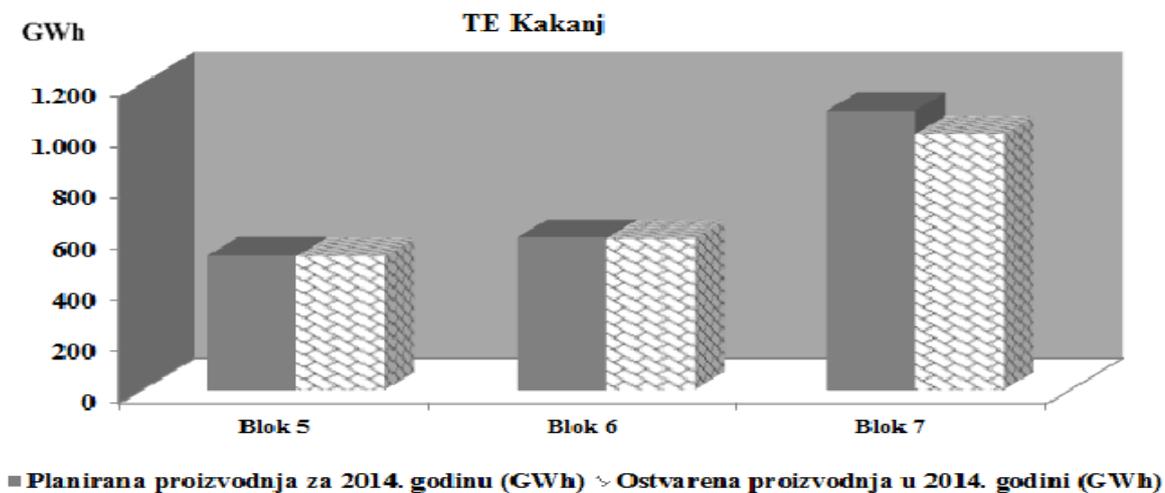
Slika 2. Planirana proizvodnja za 2014. godinu i ostvarena proizvodnja za 2014. godinu po proizvodnim objektima u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

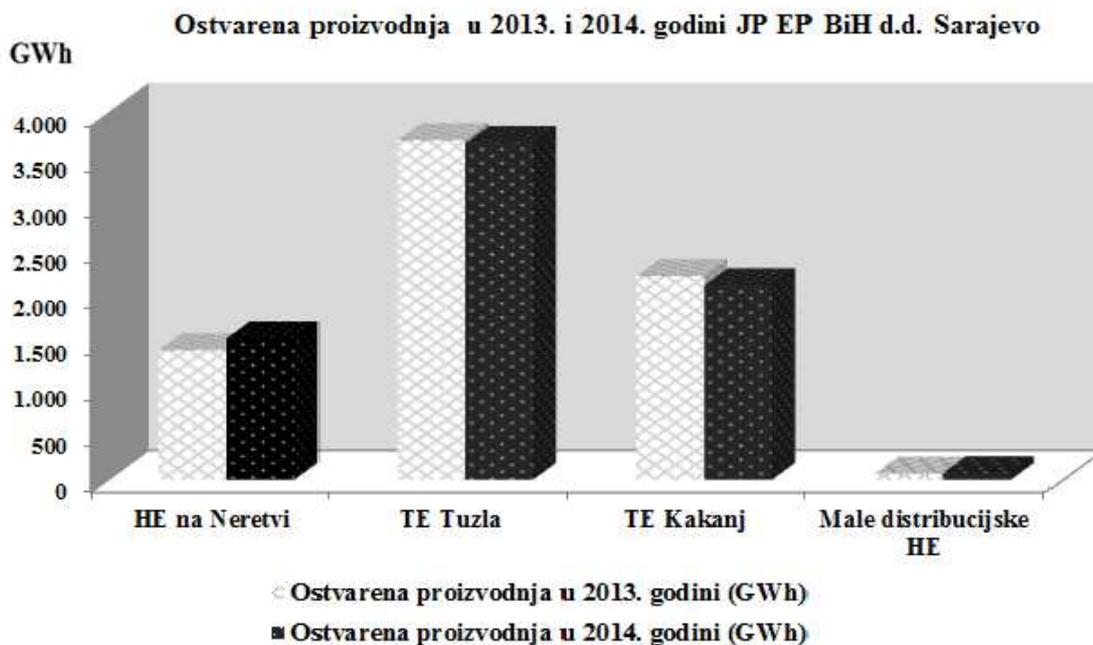
Slika 3. Planirana proizvodnja za 2014. godinu i ostvarena proizvodnja za 2014. godinu u Hidroelektranama na Neretvi

Slika 4. Planirana proizvodnja za 2014. godinu i ostvarena proizvodnja za 2014. godinu u TE Tuzla

Slika 5. Planirana proizvodnja za 2014. godinu i ostvarena proizvodnja za 2014. godinu u TE Kakanj

Slika 6. Ostvarena proizvodnja u 2013. i 2014. godini po proizvodnim objektima u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Ukupna instalirana snaga distribucijskih elektrana iznosi 16,74 MW, dok je ukupno predviđena godišnja proizvodnja električne energije 69,04 GWh.

U 2014. godini ostvarena proizvodnja u distribucijskim elektranama iznosila je 74 GWh i za 9,7 GWh (15,09%) je veća u odnosu na planiranu za 2014. godinu, dok je u odnosu na ostvarenu proizvodnju u 2013. godini veća za 4,6 GWh (7,18%).

FERK je 27.6.2011. godine na IX. redovitoj sjednici donio Rješenje broj 07-02-91-75/3/11 kojim je JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo odobrio potreban godišnji prihod od reguliranih tarifa utemeljen na priznatim planskim troškovima za bilančnu proizvodnju električne energije i snage za 2011. godinu. Istim rješenjem odobrene su i cijene električne energije na pragu proizvodnih jedinica elektrana JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo utvrđene na temelju odobrenih troškova i odobrenog potrebnog prihoda.

U Tablici 23. prikazane su odobrene jedinične cijene snage, jedinične cijene energije, prosječne cijene električne energije i prosječne cijene električne energije za nekvalificirane (tarifne) kupce, po proizvodnim jedinicama u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Proizvodni objekt	Jedinična cijena snage (KM/kW)	Jedinična cijena energije (KM/kWh)	Prosječna cijena električne energije (KM/kWh)	Prosječna cijena električne energije za nekvalificirane (tarifne) kupce (KM/kWh)
HE na Neretvi	105,906	0,0120	0,0502	0,0502
HE Jablanica	109,586	0,0119	0,0402	0,0402
HE Grabovica	103,292	0,0120	0,0534	0,0534
HE Salakovac	104,092	0,0122	0,0656	0,0656
TE Tuzla				
Blok 3	191,003	0,0824	0,1334	0,1387
Blok 4	108,011	0,0672	0,0842	0,0877
Blok 5	122,35	0,0676	0,0868	0,0905

Proizvodni objekt	Jedinična cijena snage (KM/kW)	Jedinična cijena energije (KM/kWh)	Prosječna cijena električne energije (KM/kWh)	Prosječna cijena električne energije za nekvalificirane (tarifne) kupce (KM/kWh)
Blok 6	91,402	0,0633	0,0789	0,0819
TE Kakanj				
Blok 5	175,387	0,0622	0,0925	0,0955
Blok 6	161,578	0,0666	0,1676	0,1655
Blok 7	275,015	0,0639	0,1035	0,1077
Ukupno TE	158,876	0,0659	0,0936	0,0971
Ukupno HE i TE	141,300	0,0555	0,0852	0,0832

Tablica 23. Odobrene jedinične cijene snage, jedinične cijene energije, prosječne cijene električne energije i prosječne cijene električne energije za nekvalificirane (tarifne) kupce, po proizvodnim jedinicama u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo

Sukladno dostavljenim podacima iz Pravilnika o izvještavanju o ostvarenom potrebnom prihodu i proizvedenoj električnoj energiji za 2014. godinu za JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, ostvarene prosječne cijene električne energije na pragu elektrana, za 2014. godinu su sljedeće:

Proizvodni objekt	Prosječna cijena električne energije na pragu elektrana (KM/kWh)
HE na Neretvi	0,0529
HE Jablanica	0,0436
HE Grabovica	0,0602
HE Salakovac	0,0651
TE Tuzla	
Blok 3	0,1268
Blok 4	0,0902
Blok 5	0,0931
Blok 6	0,0839
TE Kakanj	
Blok 5	0,1182
Blok 6	0,1097
Blok 7	0,1148
Ukupno TE	0,0997
Ukupno HE i TE	0,0899

Tablica 24. Ostvarene prosječne cijene električne energije na pragu elektrana u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo za 2014. godinu

Ukupno planirana proizvodnja električne energije za 2014. godinu u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar iznosila je 1.680 GWh i za 668,28 GWh ili 28,46% je manja od ostvarene proizvodnje za 2013. godinu, koja je iznosila 2.348,28 GWh. Planirana proizvodnja za 2014. godinu po hidroelektranama navedena je u stupcu 2 Tablice 25.

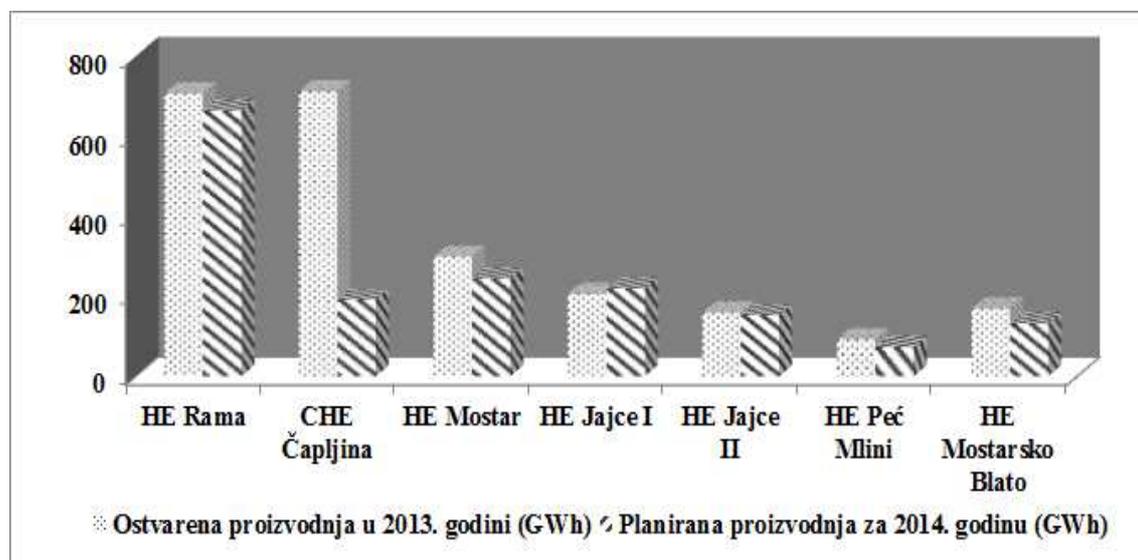
Ukupno ostvarena proizvodnja za 2014. godinu u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar iznosila je 1.755,80 GWh i veća je za 75,8 GWh ili 4,51% od planirane

proizvodnje za 2014. godinu. Ostvarena proizvodnja u 2014. godini je za 592,48 GWh ili 25,23% manja u odnosu na ostvarenje proizvodnje za 2013. godinu.

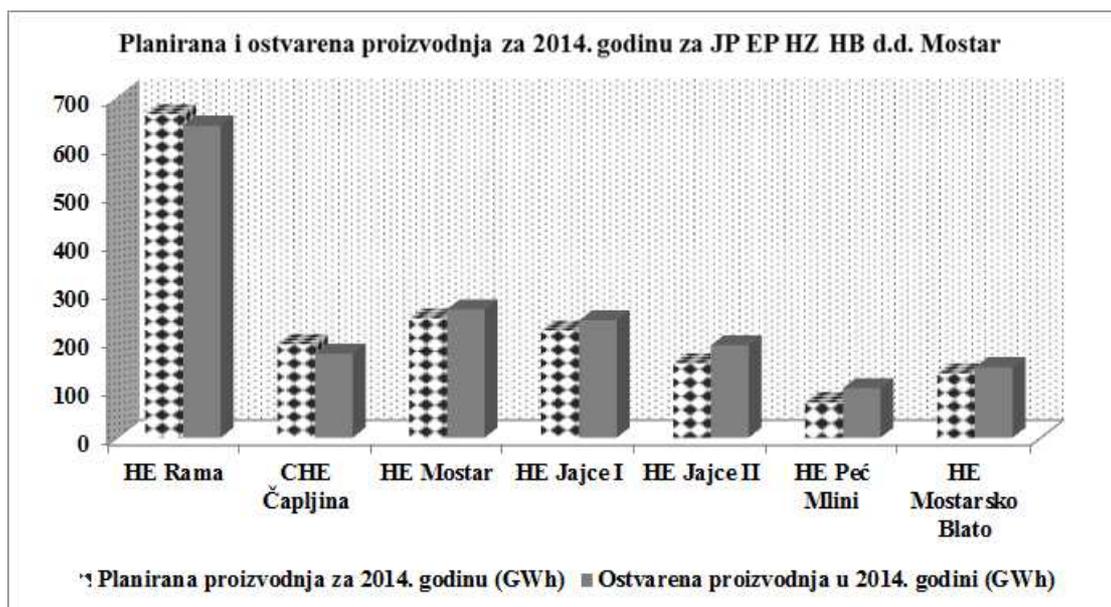
U strukturi ukupne ostvarene proizvodnje za 2014. godinu proizvodnja HE Rama iznosi 641,54 GWh i za 23,46 GWh ili 3,53% je manja od planirane proizvodnje za 2014. godinu, CHE Čapljina 172,82 GWh i za 19,18 GWh ili 9,99% je manja od planirane proizvodnje za 2014. godinu, HE Mostar 263,74 GWh i za 18,74 GWh ili 7,65% je veća od planirane proizvodnje za 2014. godinu, HE Jajce I 241,06 GWh i za 21,06 GWh ili 9,57% je veća od planirane proizvodnje za 2014. godinu, HE Jajce II 190 GWh i za 37 GWh ili 24,18% je veća od planirane proizvodnje za 2014. godinu, HE Peć Mlini 101,80 GWh i za 28,8 GWh ili 39,45% je veća od planirane proizvodnje za 2014. godinu i HE Mostarsko blato 144,84 GWh i za 12,84 GWh ili 9,73% je veća od planirane proizvodnje za 2014. godinu.

Proizvodni objekt	Ostvarena proizvodnja za 2013. godinu (GWh)	Planirana proizvodnja za 2014. godinu (GWh)	Ostvarena proizvodnja za 2014. godinu (GWh)	Ostvarena/Planirana proizvodnja (%)
	1	2	3	4=3/2
HE Rama	707,7	665	641,54	96,47
CHE Čapljina	712,93	192	172,82	90,01
HE Mostar	299,29	245	263,74	107,65
HE Jajce I	207,01	220	241,06	109,57
HE Jajce II	159,54	153	190	124,18
HE Peć Mlini	93,05	73	101,80	139,45
HE Mostarsko Blato	168,76	132	144,84	109,73
UKUPNO	2.348,28	1.680	1.755,80	104,51

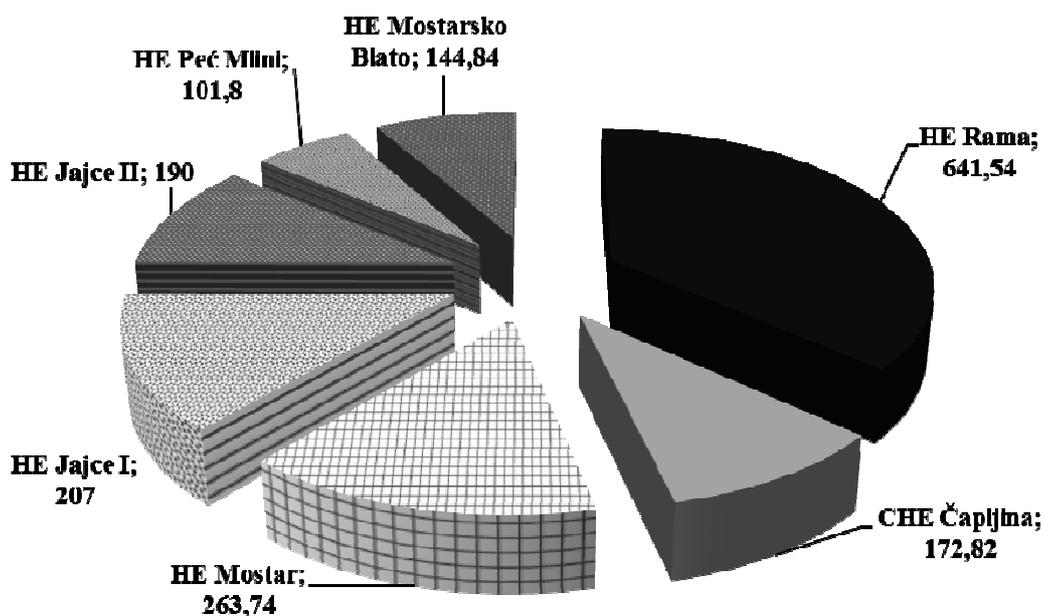
Tablica 25. Planirana proizvodnja za 2014. godinu i ostvarena proizvodnja električne energije u 2014. godini i ostvarenje proizvodnje u 2013. godini u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

Slika 7. Ostvarena proizvodnja u 2013. godini i planirana proizvodnja za 2014. godinu po proizvodnim objektima u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

Slika 8. Planirana proizvodnja za 2014. godinu i ostvarena proizvodnja u 2014. godini po proizvodnim objektima u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

Slika 9. Ostvarena proizvodnja po proizvodnim objektima u 2014. godini u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

FERK je 21.7.2010. godine na IX. redovitoj sjednici donio Rješenje broj 07-02-1592-82/25/09 kojim je JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar odobrio potreban godišnji prihod od reguliranih tarifa utemeljen na priznatim planskim troškovima za bilančnu proizvodnju električne energije i snage za 2011. godinu. Istim rješenjem odobrene su JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar i cijene električne energije na pragu proizvodnih jedinica elektrana utvrđene na temelju odobrenih troškova i odobrenog potrebnog prihoda.

U Tablici 26. prikazane su odobrene jedinične cijene snage, jedinične cijene energije, i prosječne cijene električne energije po proizvodnim jedinicama u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar.

Proizvodni objekt	Jedinična cijena snage (KM/kW)	Prosječna cijena električne energije na pragu (KM/kWh)	Jedinična cijena električne energije (KM/kWh)
HE Rama	123,663	0,04454	0,011
CHE Čapljina	36,651	0,15427	0,011
HE Mostar	149,267	0,06698	0,011
HE Jajce	112,322	0,03908	0,011
HE Peć Mlini	201,867	0,10563	0,011
HE Mostarsko blato			
Ukupno	80,135	0,05851	0,011

Tablica 26. Odobrene jedinične cijene snage i energije za nekvalificirane (tarifne) kupce po proizvodnim jedinicama u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

Sukladno dostavljenim podacima iz Pravilnika o izvješćavanju o ostvarenom potrebnom prihodu i proizvedenoj električnoj energiji, za 2014. godinu za JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, ostvarene prosječne cijene električne energije na pragu elektrana za 2014. godinu su sljedeće:

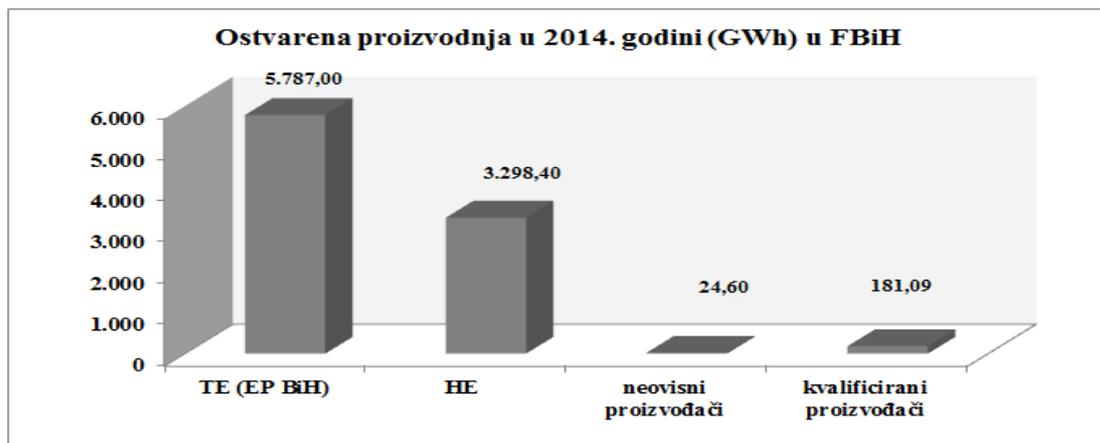
Proizvodni objekt	Prosječna cijena električne energije na pragu elektrana (KM/kWh)
HE Rama	0,04286
CHE Čapljina	0,16658
HE Mostar	0,06400
HE Jajce	0,05255
HE Peć Mlini	0,07106
HE Mostarsko Blato	0,10446
Ukupno	0,06731

Tablica 27. Ostvarene prosječne cijene električne energije na pragu elektrana u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar za 2014. godinu

Ostvarena ukupna proizvodnja električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine u 2014. godini iznosila 9.291,09 GWh, od čega je u termoelektranama proizvedeno 5.787 GWh, odnosno 62,29% ukupne proizvodnje električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine. U hidroelektranama proizvodnja je ostvarena u iznosu od 3.298,40 GWh, odnosno 35,50% ukupne proizvodnje električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine. Proizvodnja od neovisnih proizvođača - industrijske elektrane je ostvarena u iznosu od 24,60 GWh odnosno 0,26% ukupne proizvodnje električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine, a od neovisnih proizvođača - kvalificiranih proizvođača (uključujući i distribucijske hidroelektrane koje su u sastavu JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo) u iznosu od 181,09 GWh odnosno 1,95% ukupne proizvodnje električne energije u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Proizvodni objekt	Proizvodnja u 2014. godini (GWh) u FBiH	Udio pojedinačnih izvora u ukupnoj proizvodnji električne energije u 2014. godini (%) u FBiH
Termoelektrana	5.787	62,29
Hidroelektrana	3.298,4	35,50
Neovisni proizvođači – industrijske elektrane	24,60	0,26
Kvalificirani proizvođači	181,09	1,95
UKUPNO	9.291,09	100,00

Tablica 28. Ostvarena proizvodnja električne energije u Federaciji BiH u 2014. godini

Slika 10. Ostvarena proizvodnja električne energije u Federaciji BiH u 2014. godini

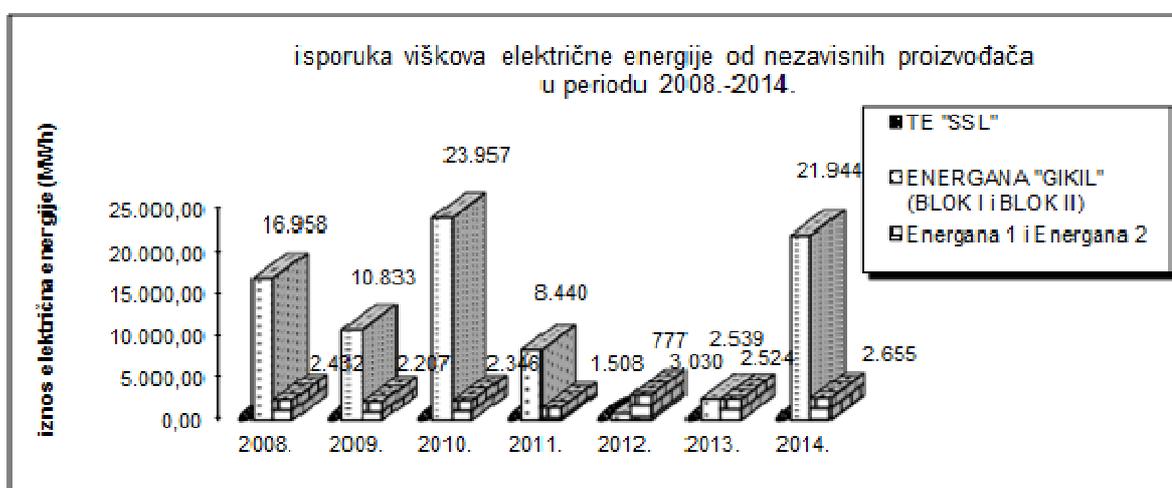
6.2. Neovisni proizvođači električne energije - industrijske elektrane

Neovisni proizvođač, prema Zakonu o električnoj energiji u FBiH, znači proizvođača koji ne obavlja djelatnost proizvodnje električne energije kao javnu uslugu, a koji posjeduje vlastite objekte za proizvodnju električne energije radi prodaje na tržištu.

Na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine u 2014. godini elektroprivrednu djelatnost proizvodnje električne energije kao neovisni proizvođači – industrijske elektrane, obavljaju tri elektroenergetska subjekta koji posjeduju dozvolu za rad za proizvodnju električne energije od FERK-a i to: SSL d.o.o. Lukavac, GLOBAL ISPAT KIL d.o.o. Lukavac i NATRON-HAYAT d.o.o. Maglaj koji proizvodnju električne energije obavlja u tri proizvodna objekta: TE SSL, Energana GIKIL (BLOK I i BLOK II), te Energana 1 i Energana 2, čija je ukupna instalirana snaga 66,925 MW. Naprijed navedena tri neovisna proizvođača proizvedenu električnu energiju u svojim industrijskim elektranama prije svega koriste za vlastite potrebe, a eventualne viškove električne energije prodaju JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo po ugovorenim cijenama i to u količinama koje su dane u sljedećoj tablici:

Naziv proizvodnog objekta	instalirana snaga (kW)	Projektirana god. proizv. el. energije (MWh)	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
TE SSL	6.475	51.282	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ENERGANA GIKIL (BLOK I i BLOK II)	16.500	130.680	16.958,02	10.832,64	23.956,80	8.439,90	776,70	2.539,07	21.943,54
Energana 1 i Energana 2	43.950	271.680	2.431,97	2.207,31	2.345,80	1.508,10	3.029,60	2.523,59	2.655,07

Tablica 29. Ostvarena isporuka električne energije u Federaciji BiH od neovisnih proizvođača - industrijskih elektrana za razdoblje 2008. - 2014. godina

Slika 11. Isporuka viškova električne energije od neovisnih proizvođača u razdoblju 2008. – 2014. godina

6.3. Kvalificirani proizvođači električne energije

FERK sukladno odredbama Zakona o električnoj energiji u FBiH proizvođačima električne energije koji u pojedinačnom objektu za proizvodnju električne energije koriste otpad ili obnovljive izvore energije na ekonomski primjeren način, uključujući kombinirani ciklus proizvodnje toplinske i električne energije, sukladno mjerama zaštite okoliša daje status kvalificiranog proizvođača.

Zaključno sa 2014. godinom status kvalificiranog proizvođača su stekla 53 elektroenergetska subjekta i isti su navedeni u sljedećoj tablici:

Redni broj	Naziv imatelja dozvole za rad za proizvodnju električne energije	datum izdavanja dozvole za rad	Naziv postrojenja za OIEiUK	tehničke karakteristike proizvodnog objekta
		datum prestanka važenja dozvole za rad		Instalirana snaga (kW) pred. godišnja proizv. (MWh)
1.	KJKP RAD d.o.o. Sarajevo	18.07.2007.	Postrojenje za proizvodnju toplinske i električne energije	298
		17.07.2012.		n/a

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BIH
Izvješće o radu za 2014. godinu

2.	JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo	18.12.2012.	mHE Una	10.136 (4 x 2,534 MW)		
				48.500		
			mHE Krušnica	460 (2 x 0,23 MW)		
		31.12.2022.	mHE Modrac (49%)	2.000 11.980		
			mHE Bihać	160 600		
			mHE Snježnica	500 1.000		
mHE Osanica	1.084 4.750					
			mHE Bogatići (28%)	2.400 10.920		
3.	ECCO-CRIMA d.o.o. Prozor	25.02.2011. 24.02.2016.	mHE Crima	1.270 7.160		
4.	MHE Zagradačka d.o.o. Prozor-Rama	25.02.2011. 24.02.2016.	mHE Zagradačka	800 3.136		
5.	INTRADE ENERGIJA d.o.o. Sarajevo	25.02.2011.	mHE Botun	1.043 3.881		
			mHE Jezernica	1.294 4.092		
		20.03.2021.	mHE Majdan	2.635 11.124		
			mHE Mujkovići	1.536 8.181		
6.	ADRIJA-PRODUKT d.o.o. Zenica	14.12.2011. 13.12.2016.	mHE Bistričak	990 4.350		
7.	ENERGONOVA d.o.o. Sarajevo	14.12.2011.	mHE Čemernica	500 2.100		
		13.12.2016.	mHE Kaljani	1.211 4.850		
8.	COMPREX d.o.o. Sarajevo	11.04.2012.	mHE Prusac 1	632 4.536		
		10.04.2022.	mHE Moščani	769 3.787		
9.	EKO ENERGIJA d.o.o. Kalesija	21.06.2012. 20.06.2017.	SE Sportska hala Kalesija	120,00 130,30		
10.	MHE V-I d.o.o. Vitez	21.06.2012. 20.06.2022.	mHE Vitez 1	1.200 6.088		
11.	ING-EKO d.o.o. Prozor-Rama	11.07.2012. 10.07.2017.	mHE Duščica	515 2.404		
12.	ESKIMO S 2 Travnik d.o.o.	06.09.2012.	mHE Podstinje	420 1.672		
			mHE Vileška	344 1.929		
		20.12.2015.	mHE HUM	648 3.213		
13.	BIČAKČIĆ d.o.o. Sarajevo	21.09.2012.	SE BIČAKČIĆ 1	12,50		
		20.09.2017.		14,696		

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BIH
Izvjješće o radu za 2014. godinu

14.	SUŠA COMMERCE d.o.o. Visoko	31.10.2012. ----- 30.10.2017.	VE Moštre 1	300,0 1.080
15.	IVEX d.o.o. Usora	28.11.2012. ----- 27.11.2017.	SE IVEX	25,00 31,977
16.	GP TOMING d.o.o. Grude	03.12.2012.	SE KRENICA 1	150,00 291,547
		02.12.2017.	SE HODOVO 1	150,00 249,637
17.	Inter-Energo d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje	18.12.2012.	mHE Jelići	1.350 6.310
		-----	mHE Ružnovac	992 4.799
		19.07.2021.	mHE Derala	234 1.010
18.	JP VIK d.o.o. Zenica	25.02.2013. ----- 24.02.2018.	mHE Čajdraš	485 3.633
19.	Elektro test d.o.o. Sarajevo	25.02.2013. ----- 24.02.2018.	SE Gornja Jošanica	10,00 14,998
20.	NSSN d.o.o. Mostar	14.03.2013. ----- 13.03.2023.	SE Vrelo Radobolje	8,00 8,920
21.	SUBAŠIĆ d.o.o. Tešanj	26.03.2013. ----- 25.03.2023.	SE SUBAŠIĆ 1	12,50 15,548
22.	KARA-DRVO d.o.o. Fojnica	10.04.2013.	mHE Pogledala	690 2.285
		09.04.2023.	mHE Grablje	354,3 2.146
23.	HIDROELEKTRANA BUK d.o.o. Široki Brijeg	10.04.2013. ----- 31.05.2023.	mHE Buk	140 750
24.	MK GROUP d.o.o.	10.04.2013. ----- 09.04.2018.	SE MK HODOVO 1	165,60 185,409
25.	J.U. Centar LOS ROSALES Mostar	10.04.2013. ----- 09.04.2023.	SE Los Rosales	3,80 4,615
26.	SolarMax d.o.o. Mostar	21.05.2013. ----- 20.05.2018.	SE STOLAC I	150,00 200,757
27.	IN SOLAR d.o.o. Čapljina	18.06.2013. ----- 17.06.2023.	SE IN SOLAR- TREBIŽAT	10,00 11,500
28.	G.M.C. BiH d.o.o. Orašje	23.07.2013. ----- 22.07.2018.	SE G.M.C. Orašje	36,00 58,700
29.	SOLIK d.o.o. iz Prozora	27.08.2013. ----- 26.08.2018.	SE PROZOR	135,00 230,000
30.	ENERGY TRADE d.o.o. Usora	30.09.2013. ----- 29.09.2018.	SE ENERGY 1	127,00 164,840
31.	SICON SAS d.o.o. Tuzla	30.09.2013. ----- 29.09.2023.	SE SICON 1	10,00 10,700
32.	AMITEA d.o.o. Mostar	06.12.2013. ----- 05.12.2023.	mHE Trešanica T-4	1.218 6.200

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BIH
Izvješće o radu za 2014. godinu

33.	Veliko sunce d.o.o.	06.12.2013.	SE VELIKO SUNCE 1	165,60
		----- 05.12.2018.		188,327
34.	GROHS H&G d.o.o. Sarajevo	23.12.2013.	SE PRETIS	148,50
		----- 22.12.2018.		202,219
35.	EBH d.o.o. Sarajevo	22.01.2014.	mHE Čardak	945
		----- 21.01.2019.		4.514
36.	HE Energy d.o.o. Stolac	06.03.2014.	SE HE ENERGY 1	142,00
		----- 05.03.2019.		218,649
37.	ECO ENERGY d.o.o. Gračanica	26.03.2014.	mHE Osanica 4	630
		----- 25.03.2024.		2.583
38.	IEP energy d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje	13.05.2014.	mHE Sastavci	704
		----- 27.06.2021.	mHE Duboki potok	3.150
39.	ESCO ECO ENERGIJA d.o.o. Livno	13.05.2014.	SE Gradska toplana Livno	85,00
		----- 12.05.2019.		91,620
40.	SV Energija d.o.o. Tešanj	13.05.2014.	SE LEPENICA 1	10,00
		----- 12.05.2024.		11,700
41.	BRATSTVO d.d. Gornji Vakuf-Uskoplje	26.06.2014.	SE TELE-COM 1	138
		----- 25.06.2019.		131,017
42.	ELGRAD d.o.o. Jajce	21.07.2014.	mHE Bila Voda	55
		----- -----	mHE Glasinac	342
		----- 06.04.2018.	mHE Poljanski potok-Grabantski potok	110 737
43.	BIOTECH d.o.o. Busovača	21.07.2014.	SE BIOTECH	10,00
		----- 20.07.2024.		10,955
44.	REMEDIA d.o.o. Tuzla	22.08.2014.	SE AHIMBAŠIĆI 1	22,00
		----- 21.08.2024.		23,865
45.	SOLIS d.o.o. Lukavac	22.08.2014.	SE SOLIS 01	136,00
		----- 21.08.2019.		131,935
46.	G.P.P.D. VLAŠIĆ- GRADNJA Travnik	12.09.2014.	mHE Torlakovac	470
		----- 11.09.2024.		2.200
47.	VESNA-S d.o.o. Bugojno	01.10.2014.	mHE Pršljanica 1	200
		----- 30.09.2014.	mHE Pršljanica 2	(100+100 kW) 1.245
48.	EMY d.o.o. Zenica	24.10.2014.	SE EMY 2	30,0
		----- 23.10.2019.	SE EMY 30 kW Žepče	40,93 30,0 34,56
49.	ESPRO d.o.o. Donji Vakuf	24.10.2014.	SE ESPRO 1	60,00
		----- 23.10.2019.		69,743

50.	BAHEN-GRADNJA d.o.o. Sarajevo	24.10.2014.	SE BUJACI	150,00
		23.10.2019.		224,30
51.	BINGO d.o.o. Tuzla	24.10.2014.	SE BINGO SOLAR 02	144,00
		23.10.2019.		169,89
52.	EKO-SAN d.o.o. Sarajevo	08.12.2014.	SE O.Š. Meša Selimović	27,60
		07.12.2024.	SE Bijela ploča	10,00 9,20
53.	GRID BH d.o.o. Sarajevo	14.01.2015.	mHE Mujada	1.281
		13.01.2025.		7.586

Tablica 30. Popis proizvođača električne energije koji su status kvalificiranog proizvođača stekli odlukom FERK-a do 31.12.2014. godine

Iz Tablice 31. se može zaključiti kako kvalificirani proizvođači u Federaciji BiH proizvodnju električne energije obavljaju u 76 postrojenja za korištenje OIEiUK i to: jedno postrojenje za proizvodnju toplinske i električne energije korištenjem deponijskog plina, 42 male hidroelektrane, 32 solarne elektrane i jedna mala vjetroelektrana.

Vrsta postrojenja za korištenje OIEiUK	Broj postrojenja za korištenje OIEiUK	Ukupna instalirana snaga (kW)	Predviđena proizvodnja el. energije (MWh)	Ostvarena proizvodnja el. energije 2012. (MWh)	Ostvarena proizvodnja el. energije 2013. (MWh)	Ostvarena proizvodnja el. energije 2014. (MWh)
mHE	42	43.628,60	208.811,00	59.088,50	89.534,80	104.545,05
SE	32	2.434,10	3.211,45	322,01	1.404,33	2.515,10
VE	1	300,00	1.080,00	0,00	12,12	27,55
deponijski plin*	1	298,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno	76	46.660,70	213.102,45	59.410,51	90.951,25	107.087,70

* objekt nije u funkciji

Tablica 31. Prikaz stanja postrojenja OIEiUK u ovisnosti o vrsti tehnologije u Federaciji BiH

Postrojenja OIEiUK priključena su na distribucijsku mrežu jednog od dva operatora distribucijskog sustava u Federaciji BiH (JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, odnosno JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar). Na osnovi Pravilnika o izvještavanju za imatelje licence za djelatnost opskrbe električnom energijom II. reda i neovisne proizvođače kvalificirani proizvođači su dostavljali FERK-u informacije vezane za ostvarenu proizvodnju električne energije iz postrojenja OIEiUK. Na osnovi detaljne analize, napravljen je pregled proizvodnje električne energije iz postrojenja OIEiUK za razdoblje od 2009. – 2014. godine u Tablici 32.

Ukoliko u obzir uzmemo i proizvodnju električne energije iz postrojenja OIEiUK koji su u sastavu JP Elektroprivreda BiH d.d. –Sarajevo (distribucijske elektrane) pregled proizvodnje električne energije je veći i isti je dan u Tablici 33. za razdoblje od 2009. – 2014. godina.

Proizvodnja el. energije (MWh)	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Federacija BiH (kvalificirani proizvođači)	58.897	86.043	51.114	59.411	90.951	107.088
rast (opadanje) proizvodnje el. energije u odnosu na prethodnu godinu (%)	47,64	46,09	-40,59	16,23	53,09	17,74

Tablica 32. Prikaz proizvodnje električne energije u Federaciji BiH iz postrojenja OIEiUK u razdoblju od 2009. do 2014. godine (isključene distribucijske elektrane JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo)

Proizvodnja el. energije (MWh)	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
kvalificirani proizvođači + distribucijske elektrane JP EP BiH d.d. - Sarajevo	120.597,0	160.042,9	94.014,3	113.930,5	159.987,9	181.038,9
rast (opadanje) proizvodnje el. energije u odnosu na prethodnu godinu (%)	n/a	32,71	-41,26	21,18	40,43	13,16

Tablica 33. Prikaz proizvodnje električne energije u Federaciji BiH iz postrojenja OIEiUK u razdoblju od 2009. do 2014. godine (uključene distribucijske elektrane JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo)

7. DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Distribucijski sustav čine elektroenergetski objekti (postrojenja i vodovi) niskog (0,4 kV) i srednjeg napona (35 kV, 20 kV i 10 kV) kojima se vrši distribucija električne energije. Za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvitak distribucijskog sustava odgovoran je elektroenergetski subjekt koji posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti distribucije tj. Operator distribucijskog sustava.

Novi Zakon o električnoj energiji u FBiH je propisao kako je Operator distribucijskog sustava pravna osoba koja obavlja djelatnost distribucije neovisno o ostalim elektroenergetskim djelatnostima.

U 2014. godini se djelatnost distribucije električne energije u Federaciji BiH obavljala u okviru dva javna elektroprivredna poduzeća i to:

1. JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo u područjima elektrodistribucija: Bihać, Mostar, Sarajevo, Tuzla i Zenica i
2. JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar u distribucijskim područjima: Jug, Centar i Sjever.

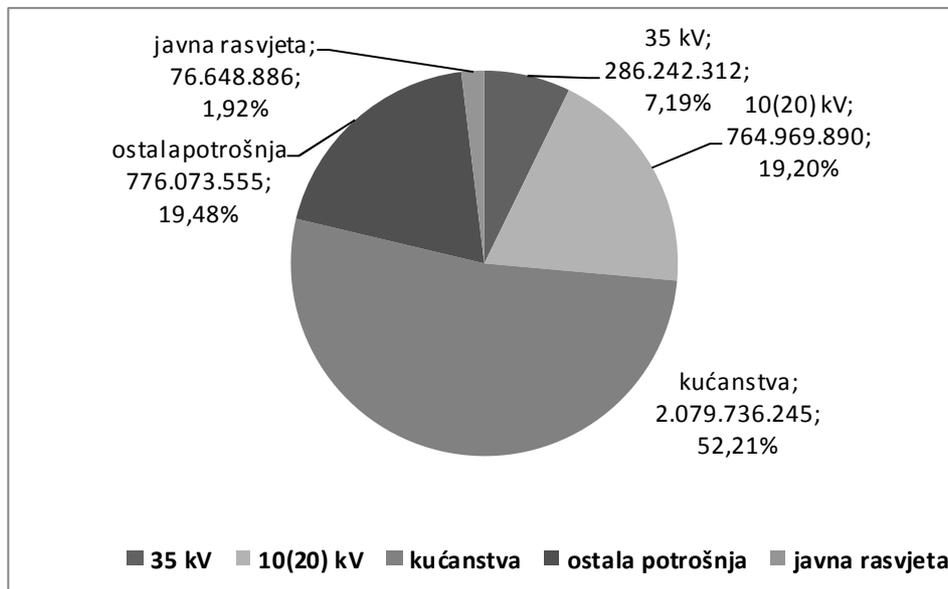
Elektroenergetski objekti		JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo	JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar
Ukupan broj TS 35/10(20) kV	kom.	83	17
Ukupan broj TS 10(20)/0,4 kV	kom.	7.459	3.595
Sredjenaponska 35 kV mreža - zračni vodovi	km	725	291
Sredjenaponska 35 kV mreža - podzemni vodovi	km	129	4
SN 35 UKUPNO	km	854	295
Sredjenaponska 10(20) kV mreža - zračni vodovi	km	5.942	3.179
Sredjenaponska 10(20) kV mreža - podzemni vodovi	km	2385	872
SN 10 (20) UKUPNO	km	8.327	4.051
Niskonaponska 0,4 kV mreža - zračni vodovi	km	24.807	7.133
Niskonaponska 0,4 kV mreža - podzemni vodovi	km	2.598	725
NN 0,4 kV UKUPNO	km	27.405	7.858

Tablica 34. Podatci o elektroenergetskim objektima (trafostanicama i distribucijskoj mreži) za JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo i JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar

Distribucijske podružnice, odnosno distribucijska područja u Federaciji BiH su u 2014. godini, u sastavu dva vertikalno integrirana javna elektroprivredna poduzeća,

koja su imatelji dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije na određenom geografskom području.

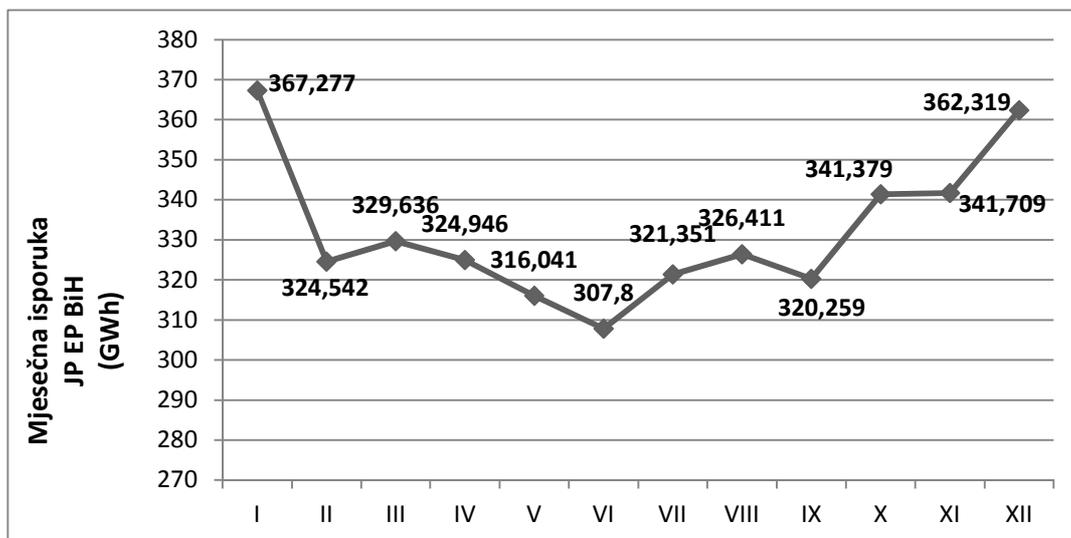
Tijekom 2014. godine, zabilježena je maksimalna isporuka električne energije u mjesecu siječnju (367,277 GWh) na distribucijskoj mreži JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, a ukupna godišnja potrošnja električne energije je iznosila 3.983,671 GWh.

Slika 12. Potrošnja električne energije kupaca na distribucijskoj mreži JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo za 2014. godinu (kWh)

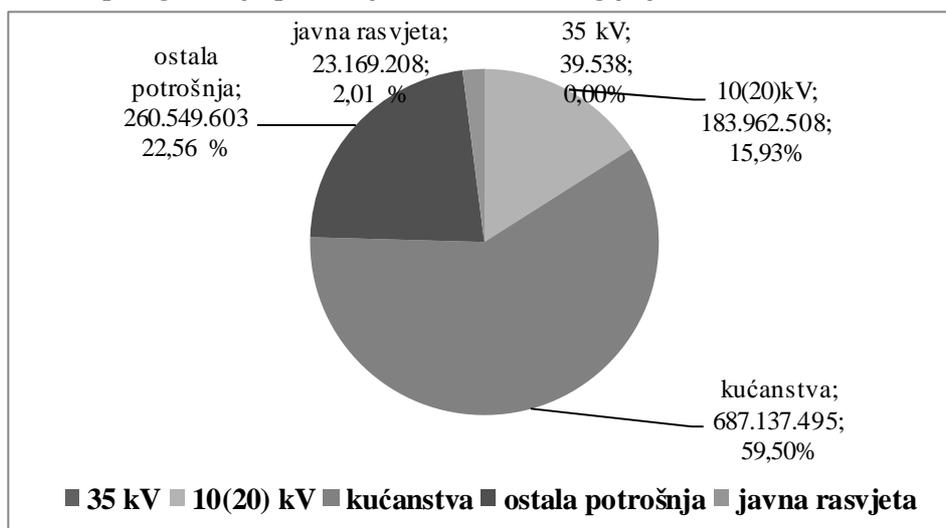
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo		
Naponska razina	Broj kupaca na distribucijskoj mreži za 2014. godinu	Potrošnja električne energije kupaca na distribucijskoj mreži za 2014. godinu (kWh)
35 kV	63	286.242.312
10(20) kV	790	764.969.890
kućanstva	668.503	2.079.736.245
ostala potrošnja	60.467	776.073.555
javna rasvjeta	3.777	76.648.886
UKUPNO	733.600	3.983.670.888

Tablica 35. Podatci o broju kupaca i potrošnji u 2014. godini po kategorijama potrošnje za JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo

Slika 13. Prikaz potrošnje električne energije (GWh) kupaca na distribucijskoj mreži u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo po mjesecima u 2014. godini

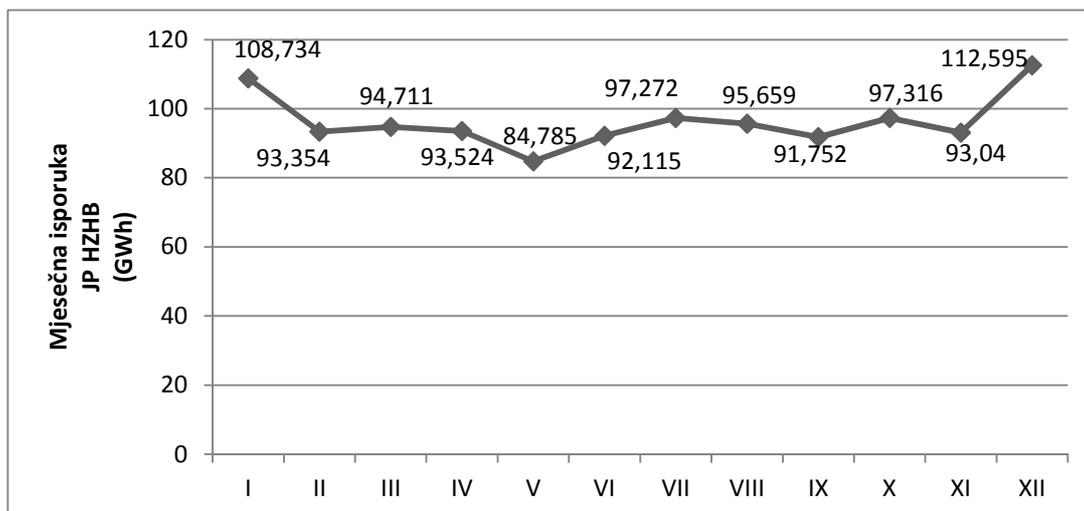
Tijekom 2014. godine, u prosincu je zabilježena maksimalna isporuka električne energije (112,60 GWh) na distribucijskoj mreži JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, a ukupna godišnja potrošnja električne energije je iznosila 1.154,86 GWh.

Slika 14. Prikaz potrošnje električne energije kupaca na distribucijskoj mreži JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar za 2014. godinu (kWh)

JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar		
Naponska razina	Broj kupaca na distribucijskoj mreži za 2014. godinu	Potrošnja električne energije kupaca na distribucijskoj mreži za 2014. godinu (kWh)
35 kV	1	39.538
10(20) kV	170	183.962.508
kućanstva	174.391	687.137.495
ostala potrošnja	14.432	260.549.603
javna rasvjeta	1.862	23.169.208
UKUPNO	190.856	1.154.858.352

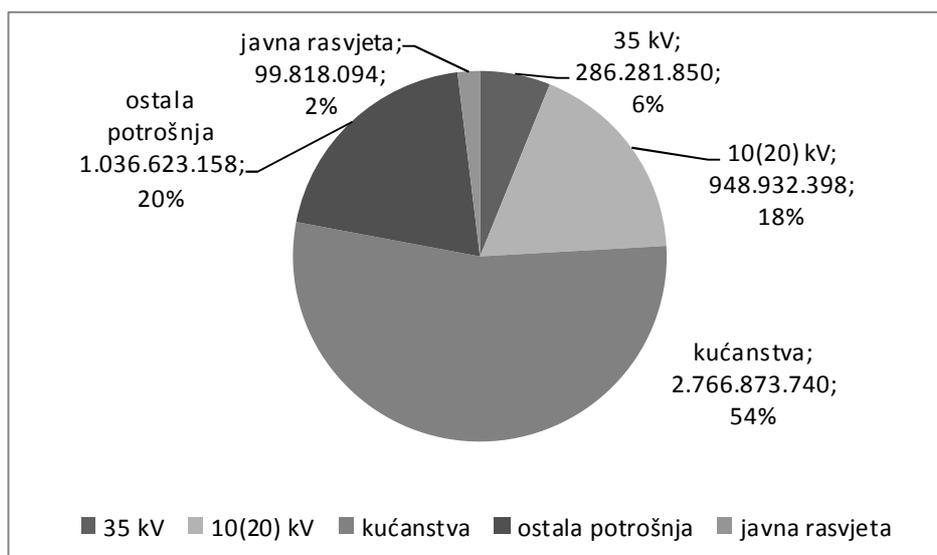
Tablica 36. Podatci o broju kupaca i potrošnji u 2014. godini po kategorijama potrošnje za JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

Slika 15. Prikaz potrošnje električne energije (GWh) kupaca na distribucijskoj mreži u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar po mjesecima u 2014. godini

Ukupna potrošnja u distribucijskim mrežama Federacije BiH za 2014. godinu		
Naponska razina	Broj kupaca na distribucijskoj mreži za 2014.godinu	Potrošnja električne energije kupaca na distribucijskoj mreži za 2014. godinu
35 kV	64	286.281.850
10(20) kV	960	948.932.398
kućanstva	842.894	2.766.873.740
ostala potrošnja	74.899	1.036.623.158
javna rasvjeta	5.639	99.818.094
Ukupno	924.456	5.138.529.240

Tablica 37. Podatci o broju kupaca i potrošnji u 2014. godini po kategorijama potrošnje za područje Federacije BiH na distribucijskoj mreži

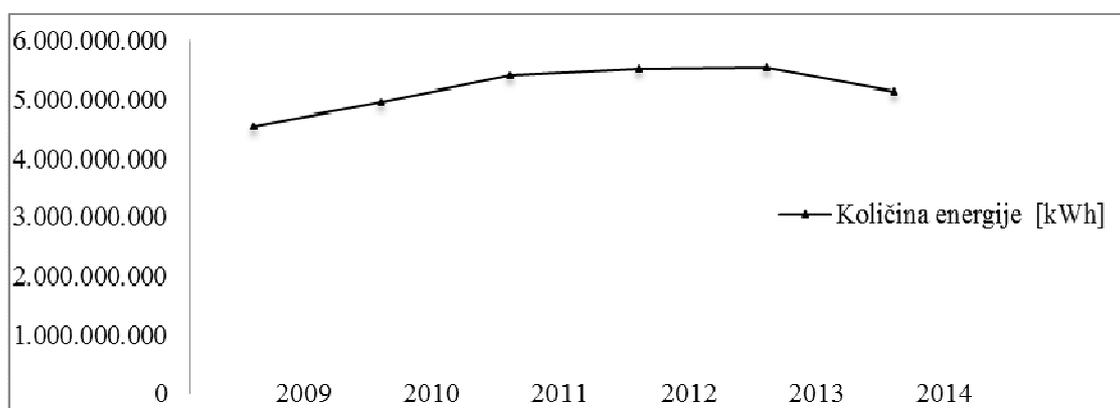
Slika 16. Potrošnja električne energije kupaca na distribucijskoj mreži na području Federacije BiH za 2014. godinu (kWh)

Gubitci električne energije u distribucijskoj mreži u 2014. godini za JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo ostvareni su u iznosu od 401.643.505 kWh, odnosno izraženo u postotcima 8,79%.

Gubitci električne energije u distribucijskoj mreži u 2014. godini za JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar ostvareni su u iznosu od 154.620.679 kWh, odnosno, izraženo u postotcima 10,83%.

Potrošnja električne energije u Federaciji BiH u razdoblju 2009. - 2014.						
Razdoblje potrošnje	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Količina energije (kWh)	4.544.836.524	4.960.229.007	5.420.731.962	5.522.914.239	5.550.575.743	5.138.529.240

Tablica 38. Potrošnja električne energije u Federaciji BiH na distribucijskoj mreži u razdoblju 2009. - 2014. godina

Slika 17. Potrošnja električne energije u Federaciji BiH na distribucijskoj mreži u razdoblju 2009. - 2014. godina

7.1. Parametri kvalitete isporuke električne energije

Kako do kraja 2014. godine nije izvršena uspostava Operatora distribucijskog sustava (ODS), kao posebne pravne osobe, ovu djelatnost nastavljaju obavljati ODS-ovi u sastavu dva javna elektroprivredna poduzeća – imatelji FERK-ove dozvole za rad – licence za obavljanje elektroprivredne djelatnosti distribucije električne energije. FERK intenzivno radi na pripremi izmjene dozvole za rad za distribuciju električne energije, izdane javnim elektroprivrednim poduzećima u 2012. godini, a što ovisi o trenutku pravnog razdvajanja ODS-ova iz sastava dva javna elektroprivredna poduzeća. Od trenutka pravnog razdvajanja pokrenut će se postupak izmjene dozvole za rad.

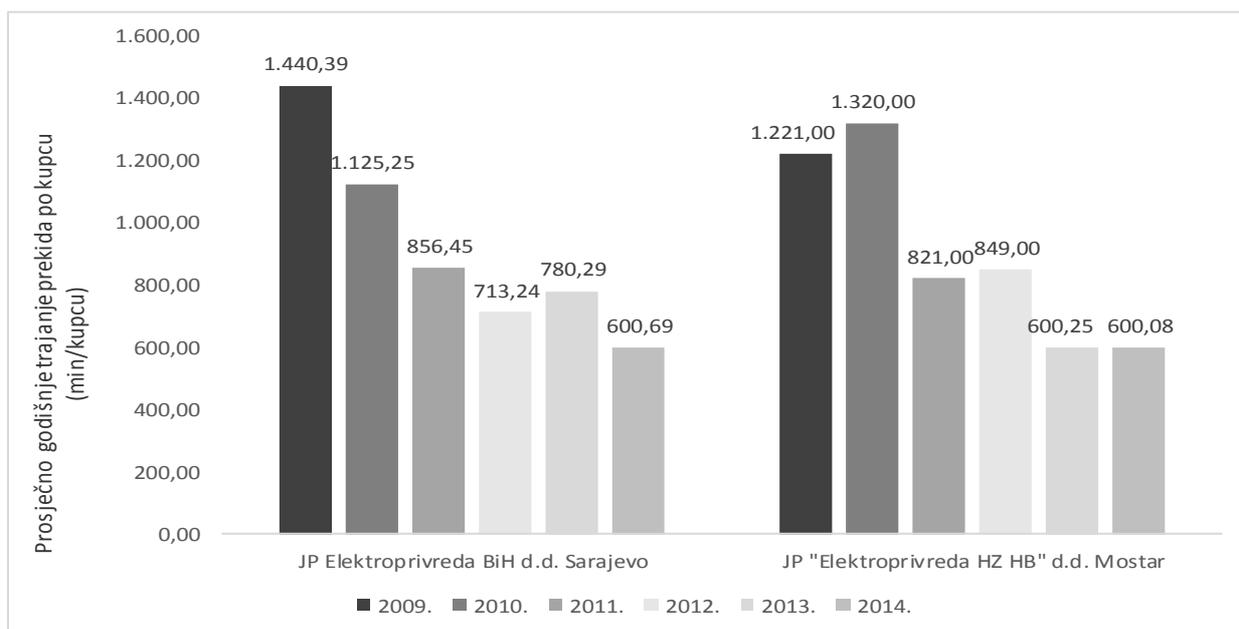
Za dva ODS-a u Federaciji BiH ovi parametri na srednjenaponskoj razini u 2014. godini su iznosili:

- 1) JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo:
 - a) SAIDI - 600,69 minuta/kupcu,
 - b) SAIFI - 7,31 prekida po kupcu na srednjenaponskoj razini;
- 2) JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar
 - a) SAIDI - 600,08 minuta/kupcu
 - b) SAIFI - 9,20 prekida po kupcu na srednjenaponskoj razini.

Navedeni parametri kvalitete za proteklih šest godina za oba javna elektroprivredna poduzeća su prikazani kako slijedi:

SAIDI (min/kupcu)	JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo	JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar
2009.	1.440,39	1.221,00
2010.	1.125,25	1.320,00
2011.	856,45	821,00
2012.	713,24	849,00
2013.	780,29	600,25
2014.	600,69	600,08

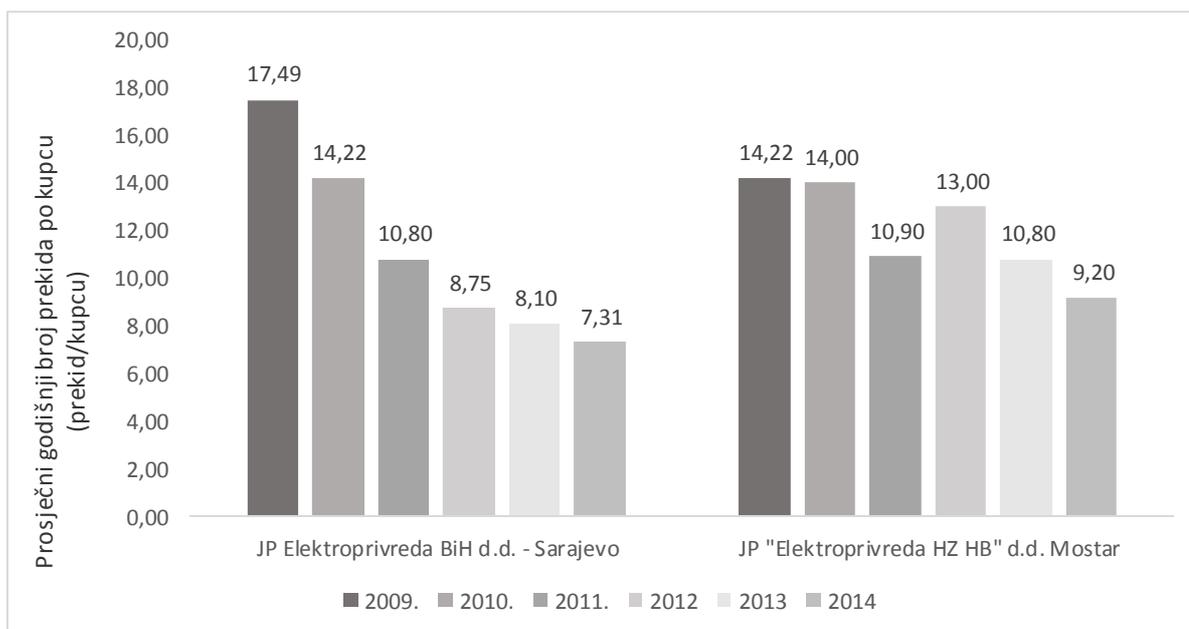
Tablica 39. Parametar kvalitete SAIDI za elektroprivredna poduzeća

Slika 18. Indeks kvalitete isporuke električne energije SAIDI za dva javna elektroprivredna poduzeća u razdoblju 2009. - 2014. godina

SAIFI (prekid/kupcu)	JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo	JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar
2009.	17,49	14,22
2010.	14,22	14,00
2011.	10,80	10,90
2012.	8,75	13,00
2013.	8,10	10,80
2014.	7,31	9,20

Tablica 40. Parametar kvalitete SAIFI za elektroprivredna poduzeća

Slika 19. Indeks kvalitete isporuke električne energije SAIFI za dva javna elektroprivredna poduzeća u razdoblju 2009. – 2014. godina

Pitanje kvalitete električne energije je od iznimne važnosti u suvremenim kretanjima u elektroenergetskom sektoru, i to osobito u distribuciji električne energije. Kupci električne energije su veoma senzibilni na sve aspekte usluga kvalitete, a osobito na pouzdanost u isporuci električne energije. Kako je zakonskom regulativom u Federaciji BiH utvrđeno kako se stvaraju uvjeti za razvitak tržišta to će pitanje, kako tehničke tako i komercijalne kvalitete, biti od posebne važnosti prilikom reguliranja odnosa za sve sudionike u elektroenergetskom sektoru.

Iz gore navedenih podataka, može se zaključiti kako je kod JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo došlo do smanjenja prosječnog ukupnog godišnjeg trajanja prekida po kupcu (SAIDI), kao i smanjenje prekida po kupcu (SAIFI), dok je kod JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar došlo do blagog smanjenja prosječnog ukupnog godišnjeg trajanja prekida po kupcu (SAIDI), kao i smanjenja prosječnog broja prekida po kupcu (SAIFI) u odnosu na prošlu godinu.

8. OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM – DOZVOLA I. REDA

Opskrba električnom energijom kvalificiranih i nekvalificiranih kupaca je djelatnost neovisna o djelatnosti distribucije i uključuje: kupovinu radi prodaje električne energije kupcima, uključujući preprodaju električne energije, obradu obračunskih elemenata radi isporuke električne energije, obračun potrošnje električne energije, ispostavu računa kupcima i naplatu obračunate električne energije za svako obračunsko mjesto potrošnje električne energije. Kako je propisano Zakonom o električnoj energiji u FBiH, u sklopu vršenja javne usluge, opskrbljivači pružaju usluge opskrbe električnom energijom nekvalificiranih (tarifnih) kupaca, na regulirani način i po reguliranim tarifnim stavovima, na temelju dozvole FERK-a za opskrbu električnom energijom – dozvola I. reda. Dakle, dozvola za opskrbu električnom energijom – dozvola I. reda izdaje se podnositeljima zahtjeva, odnosno

elektroenergetskim subjektima za opskrbu električnom energijom nekvalificiranih (tarifnih) kupaca i kvalificiranih kupaca putem javnog opskrbljivača.

S obzirom kako od 1.1.2015. godine svi kupci postaju kvalificirani kupci, Odlukom Vlade Federacije BiH (Službene novine Federacije BiH, broj 84/14) za dva javna elektroprivredna poduzeća dodjeljuje se status javnog opskrbljivača i utvrđuje se obveza pružanja javne/univerzalne usluge i usluge rezervnog opskrbljivača na svom području djelovanja. Također, ovom odlukom je za imatelje dozvole za opskrbu električnom energijom – dozvole I. reda propisano kako javni opskrbljivač ima obvezu počevši od 1.1.2015. godine pružati univerzalnu uslugu opskrbe električnom energijom standardne kvalitete po ekonomski opravdanim, lako i jasno usporedivim i transparentnim cijenama svim kvalificiranim kupcima električne energije iz kategorije kućanstva, malih poduzeća i komercijalnih kupaca (korisnici univerzalne usluge), a koji na tržištu nisu odabrali svog opskrbljivača. Sve ostale kvalificirane kupce, koji nemaju pravo na javnu uslugu opskrbe, a nisu odabrali svog opskrbljivača, javni opskrbljivač opskrbljuje na tržišnim načelima. Prava i obveze javnog opskrbljivača detaljno su propisane Pravilnikom za izdavanje dozvola FERK-a, Općim uvjetima i Pravilnikom o opskrbi kvalificiranih kupaca i postupku promjene opskrbljivača. Potrebno je istaći kako, između ostalog, javni opskrbljivač regulira korištenje distribucijske mreže za kvalificirane kupce koje opskrbljuje u sustavu univerzalne usluge i zaključuje jedan ugovor s tim kupcima, čime se taj proces pojednostavljuje za krajnjeg kupca. Također, imatelji dozvole za opskrbu električnom energijom – dozvole I. reda – javni opskrbljivači, imaju obvezu da počevši od 1.1.2015. godine pružaju uslugu rezervnog opskrbljivača na svom području djelovanja kvalificiranim kupcima koji nemaju pravo na univerzalnu uslugu, a u slučajevima i na razdoblje propisano FERK-ovim pravilnikom. Rezervni opskrbljivač regulira korištenje distribucijske mreže sukladno Općim uvjetima.

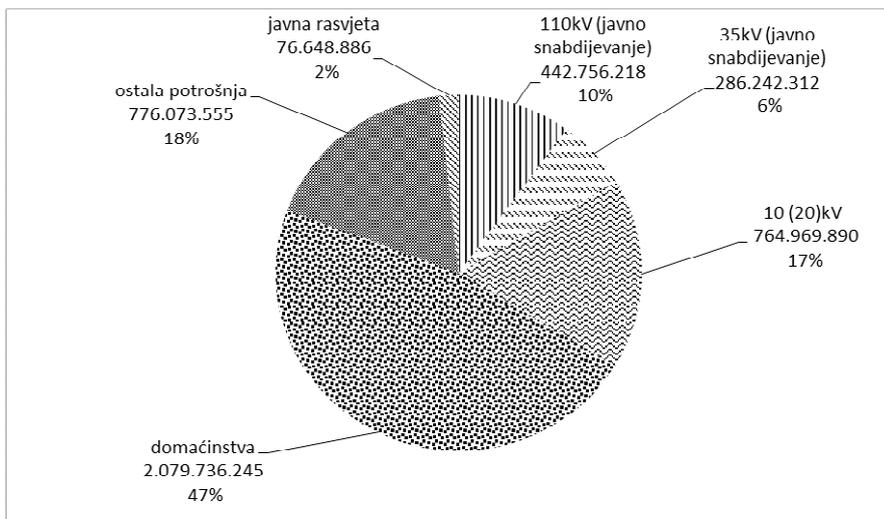
Iako su do sada elektroenergetski subjekti na svojoj internetskoj stranici omogućavali podatke o informativnim centrima za pružanje informacija kupcima, provjeru stanja na računu, besplatne telefone i ostale servisne informacije, podatke, izvješća o poslovanju i novosti u radu, usvajanjem novih FERK-ovih podzakonskih propisa ukazuje se potreba za izmjenom i nadogradnjom informacija u smislu objave kataloga za krajnje kupce, različitih paketa usluga krajnjih kupaca, kalkulatora za izračun troška i sl.

Pored svega, bit će potrebno izmijeniti važeće dozvole za opskrbu električnom energijom – dozvole I. reda za dva javna elektroprivredna poduzeća, koje su izdane u 2011. godini, kako bi pratile važeću zakonsku regulativu, a što će u konačnici ovisiti o trenutku funkcionalnog razdvajanja javnih elektroprivrednih poduzeća. Također, u trenutku razdvajanja pokrenut će se postupak izmjene važeće dozvole.

Svi kupci na 110 kV naponskoj razini u Federaciji BiH su iskoristili uslugu javne opskrbe. Aluminij d.d. Mostar dijelom koristi uslugu javne opskrbe, dok je količinu od 722.260 MWh nabavio na tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini. BSI d.o.o. Jajce je također, dijelom koristio uslugu javne opskrbe, a dio od 33.672 MWh je nabavio na tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini.

Ukupna potrošnja električne energije tarifnih kupaca i kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača na 110 kV i 35 kV mreži na konzumnom području JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je u 2014. godini iznosila 4.426.427 MWh, što predstavlja povećanje od 0,17% u odnosu na 2013. godinu kada je potrošnja iznosila 4.419.054 MWh. Od toga potrošnja kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača iznosi 728.998 MWh, dok ostvarena potrošnja tarifnih kupaca u 2014. godini iznosi 3.697.429 MWh.

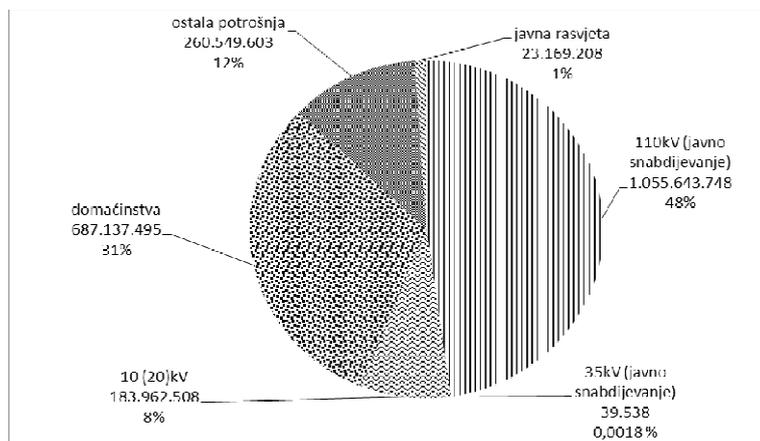
Pregled potrošnje po naponskim razinama je prikazan na Slici 20.:

Slika 20. Potrošnja električne energije tarifnih kupaca i kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača na 110 kV i 35 kV mreži u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo za 2014. godinu u ukupnom iznosu od 4.426.427.106 kWh

Ukupna potrošnja električne energije tarifnih kupaca i kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača na 110 kV i 35 kV mreži na konzumnom području JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar je u 2014. godini iznosila 2.210.502 MWh, što predstavlja smanjenje od 5,17% u odnosu na 2013. godinu kada je potrošnja iznosila 2.331.027 MWh. Od toga, potrošnja kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača iznosi 1.055.683 MWh, dok ostvarena potrošnja tarifnih kupaca u 2014. godini iznosi 1.154.819 MWh.

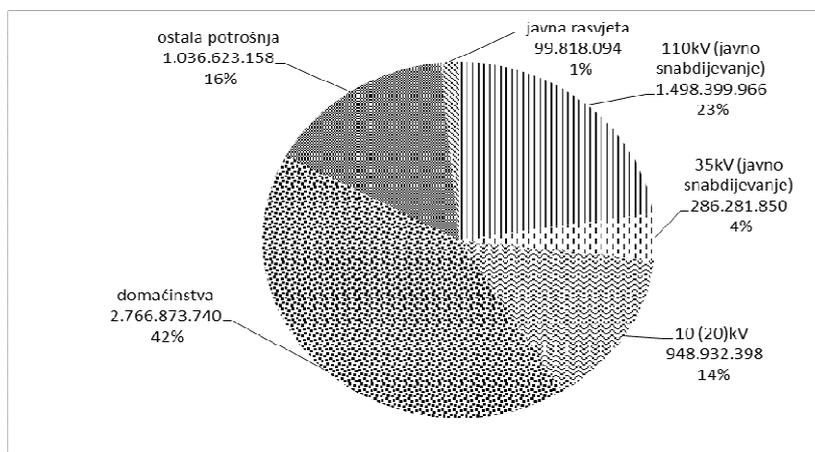
Pregled potrošnje po naponskim razinama je prikazan na Slici 21.:

Slika 21. Potrošnja električne energije tarifnih kupaca i kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača na 110 kV i 35 kV mreži u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar za 2014. godinu u ukupnom iznosu od 2.210.502.100 kWh

Ukupna potrošnja električne energije tarifnih kupaca i kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača na 110 kV i 35 kV mreži na konzumnom području Federacije BiH je u 2014. godini iznosila 6.636.929 MWh, što predstavlja smanjenje od 1,68% u odnosu na 2013. godinu kada je potrošnja električne energije u Federaciji BiH iznosila 6.750.081 MWh. Od toga, potrošnja kvalificiranih kupaca koji

se opskrbljuju od javnog opskrbljivača iznosi 1.784.682 MWh, dok ostvarena potrošnja tarifnih kupaca u 2014. godini iznosi 4.852.247 MWh. Pregled potrošnje po naponskim razinama je prikazan na Slici 22.:

Slika 22. Potrošnja električne energije tarifnih kupaca i kvalificiranih kupaca koji se opskrbljuju od javnog opskrbljivača na 110 kV i 35 kV mreži u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2014. godinu u ukupnom iznosu od 6.636.929.206 kWh

9. OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM II. REDA

Opskrba kvalificiranih kupaca električnom energijom je djelatnost u kojoj kvalificirani kupac i opskrbljivač koji posjeduje dozvolu za obavljanje djelatnosti opskrbe električnom energijom, a kojeg on slobodno izabere, ugovaraju količinu, dinamiku i cijenu koja je predmet isporuke. Trgovina električnom energijom je djelatnost kupovine i prodaje električne energije, isključujući prodaju krajnjem kupcu. Sukladno Zakonu o električnoj energiji u FBiH, dozvole za opskrbu električnom energijom - dozvole II. reda izdaju se podnositeljima zahtjeva, odnosno elektroenergetskim subjektima, koji se utemeljuju sukladno Zakonu o gospodarskim društvima, a koji obavljaju djelatnost: proizvodnje električne energije i vrše prodaju električne energije i opskrbe kvalificiranih kupaca i trgovine električne energije na unutarnjem tržištu. Dozvola za opskrbu električnom energijom - dozvola II. reda, koju izdaje FERK, vrijedi na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine. Dozvola za trgovinu i opskrbu električnom energijom koju izdaje Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske – RERS, također, vrijedi na teritoriju Bosne i Hercegovine, pa tako i na teritoriju Federacije BiH.

Dozvole za opskrbu električnom energijom - dozvole II. reda koje je izdao FERK navedene su u sljedećoj tablici:

Red.br.	Imatelj licence za opskrbu II. reda	Razdoblje valjanosti licence
1.	GEN-I d.o.o. Sarajevo	28.1.2011. - 27.1.2016.
2.	Alpiq Energija BH d.o.o.	28.1.2011. - 27.1.2016.
3.	PROENERGY d.o.o. Mostar	do 24.2.2015.
4.	Repower Adria d.o.o. iz Sarajeva	22.1.2012. - 21.1.2017.
5.	Interenergo d.o.o. Sarajevo	29.8.2013. - 28.8.2018.
6.	EZPADA d.o.o. Mostar	do 18.3.2017.
7.	HEP - Trade d.o.o. iz Mostara	30.10.2013. - 29.10.2015.
8.	Danske Commodities BH d.o.o. iz Sarajeva	6.12.2013. - 5.12.2015.
9.	EURO-POWER d.o.o. Tešanj	6.12.2013. - 5.12.2015.

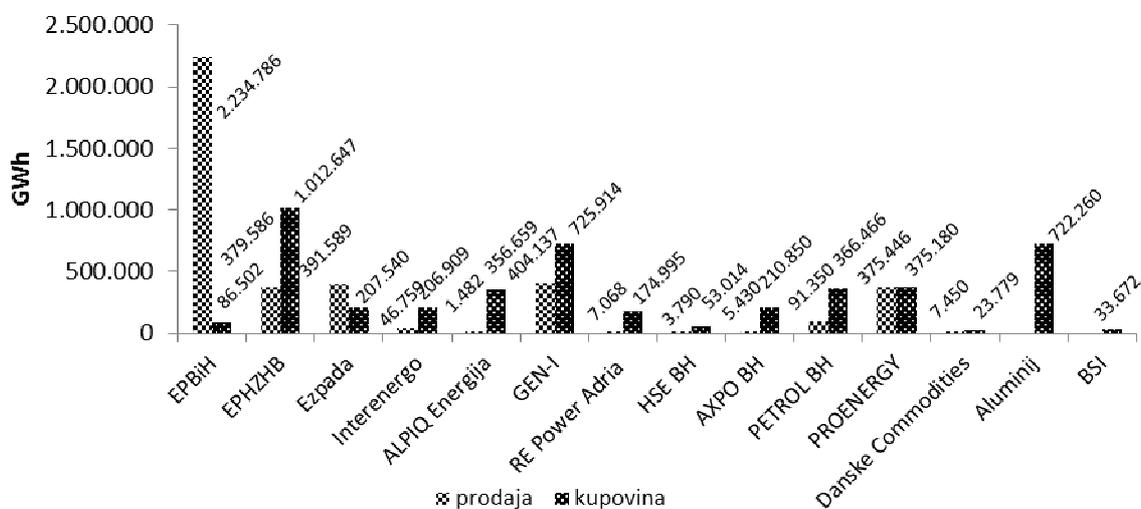
Red.br.	Imatelj licence za opskrbu II. reda	Razdoblje valjanosti licence
10.	JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar	1.1.2014. - 31.12.2018.
11.	JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo	1.1.2014. - 31.12.2018.
12.	KTG ZENICA d.o.o. ZENICA	12.3.2015. – 11.3.2019.
13.	D-PRO d.o.o. Sarajevo	26.3.2014. – 25.3.2016.
14.	HSE BH d.o.o. iz Sarajeva	do 29.11.2017.
15.	PETROL BH OIL COMPANY d.o.o. Sarajevo	19.11.2014. – 18.11.2019.
16.	Axpo BH d.o.o. iz Sarajeva	19.11.2014. – 18.11.2019.

Tablica 41. Dozvole za opskrbu električnom energijom - dozvole II. reda koje je izdao FERK

Tijekom 2014. godine, od navedenih imatelja dozvola za rad, opskrbu i trgovinu na unutarnjem tržištu BiH su aktivno obavljala dva javna elektroprivredna poduzeća i 14 imatelja dozvola za opskrbu električnom energijom-dozvola II. reda.

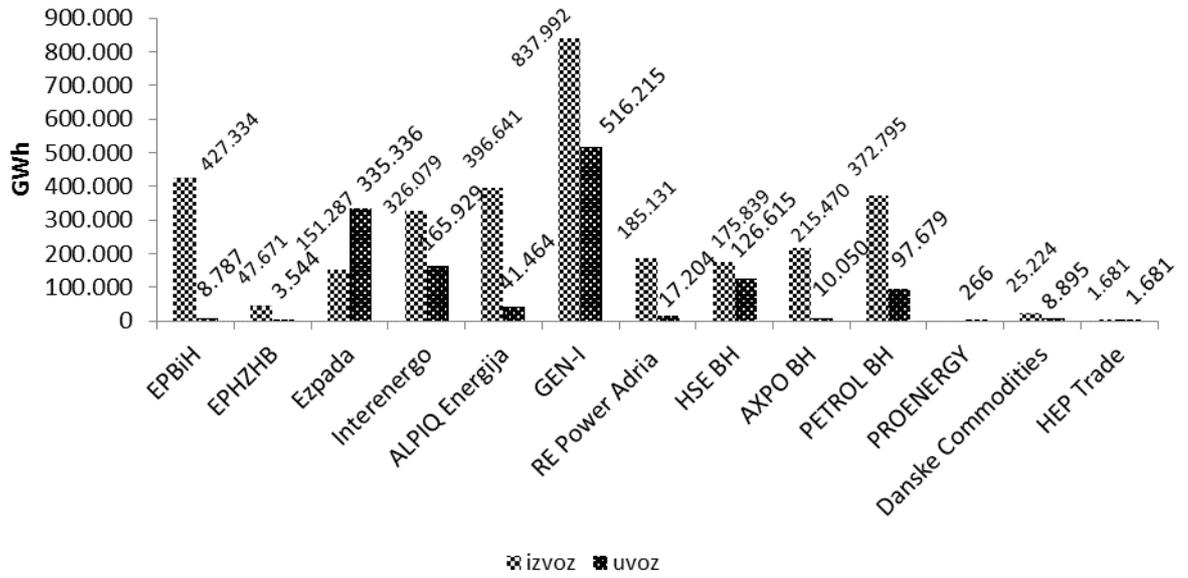
Pet imatelja dozvola nisu imala nikakav promet (KORLEA d.o.o. Mostar kojemu je dozvola oduzeta 19.11.2014. i ČEZ BiH d.o.o. Sarajevo kojemu je dozvola oduzeta 24.10.2014. godine, te KTG ZENICA d.o.o. ZENICA, EURO-POWER d.o.o. Tešanj i D-PRO d.o.o. Sarajevo), a jedan imatelj dozvole je samo u dva mjeseca ostvario promet na unutarnjem tržištu BiH u 2014. godini (HEP - Trade d.o.o. Mostar je samo u veljači i kolovozu 2014. ostvario promet).

Promjenom zakonske i podzakonske regulative, ukazala se potreba za izmjenom svih važećih dozvola za opskrbu električnom energijom – dozvola II. reda, kako za dva javna elektroprivredna poduzeća, što će ovisiti o trenutku funkcionalnog razdvajanja, tako i za ostale imatelje dozvola, a na čemu FERK već intenzivno radi. Kao i kod drugih dozvola, FERK će, kada se za to steknu uvjeti, samoinicijativno pokrenuti postupak izmjene dozvole.

Slika 23. Pregled kupovine i prodaje na unutarnjem tržištu BiH u 2014. godini

Uz trgovinu na unutarnjem tržištu, pojedini imatelji dozvole za opskrbu električnom energijom posjeduju i dozvolu za međunarodnu trgovinu električnom energijom koju izdaje DERK. Najveći izvoznik i uvoznik u 2014. godini bio je GEN-I d.o.o. Sarajevo.

Slika 24. Pregled uvoza i izvoza električne energije u 2014. godini

Trgovina električnom energijom I-XII 2014. godine (MWh)

EP HZHB			
Prodaja u BiH	379.586	Kupovina u BiH	1.012.647
Izvoz	47.671	Uvoz	3.544
UK. PRODAJA	427.257	UK. KUPOVINA	1.016.191

RE Power Adria d.o.o. Sarajevo			
Prodaja u BiH	7.068	Kupovina u BiH	174.995
Izvoz	185.131	Uvoz	17.204
UK. PRODAJA	192.199	UK. KUPOVINA	192.199

EP BiH			
Prodaja u BiH	2.234.786	Kupovina u BiH	86.502
Izvoz	427.334	Uvoz	8.787
UK. PRODAJA	2.662.120	UK. KUPOVINA	95.289

HSE BH d.o.o. Sarajevo			
Prodaja u BiH	3.790	Kupovina u BiH	53.014
Izvoz	175.839	Uvoz	126.615
UK. PRODAJA	179.629	UK. KUPOVINA	179.629

Ezpada d.o.o.			
Prodaja u BiH	391.589	Kupovina u BiH	207.540
Izvoz	151.287	Uvoz	335.336
UK. PRODAJA	542.876	UK. KUPOVINA	542.876

AXPO BH d.o.o.			
Prodaja u BiH	5.430	Kupovina u BiH	210.850
Izvoz	215.470	Uvoz	10.050
UK. PRODAJA	220.900	UK. KUPOVINA	220.900

Aluminij Mostar			
Prodaja u BiH	0	Kupovina u BiH	722.260
Izvoz	0	Uvoz	0
UK. PRODAJA	0	UK. KUPOVINA	722.260

PETROL BH OIL COMPANY d.o.o.			
Prodaja u BiH	91.350	Kupovina u BiH	366.466
Izvoz	372.795	Uvoz	97.679
UK. PRODAJA	464.145	UK. KUPOVINA	464.145

INTERENERGO d.o.o.			
Prodaja u BiH	46.759	Kupovina u BiH	206.909
Izvoz	326.079	Uvoz	165.929
UK. PRODAJA	372.838	UK. KUPOVINA	372.838

PROENERGY (ex Profectio energija) d.o.o.			
Prodaja u BiH	375.446	Kupovina u BiH	375.180
Izvoz	0	Uvoz	266
UK. PRODAJA	375.446	UK. KUPOVINA	375.446

GEN-I d.o.o.			
Prodaja u BiH	404.137	Kupovina u BiH	725.914
Izvoz	837.992	Uvoz	516.215
UK. PRODAJA	1.242.129	UK. KUPOVINA	1.242.129

B.S.I. d.o.o. Jajce			
Prodaja u BiH	0	Kupovina u BiH	33.672
Izvoz	0	Uvoz	0
UK. PRODAJA	0	UK. KUPOVINA	33.672

ALPIQ Energija BH d.o.o.			
Prodaja u BiH	1.482	Kupovina u BiH	356.659
Izvoz	396.641	Uvoz	41.464
UK. PRODAJA	398.123	UK. KUPOVINA	398.123

Danske Commodities BH d.o.o. Sarajevo			
Prodaja u BiH	7.450	Kupovina u BiH	23.779
Izvoz	25.224	Uvoz	8.895
UK. PRODAJA	32.674	UK. KUPOVINA	32.674

Hep-Trade d.o.o. Mostar			
Prodaja u BiH	0	Kupovina u BiH	0
Izvoz	1.681	Uvoz	1.681
UK. PRODAJA	1.681	UK. KUPOVINA	1.681

Slika 25. Pregled trgovine električnom energijom u 2014. godini

10. INFORMACIJE O CIJENAMA ELEKTRIČNE ENERGIJE

10.1. Kretanje prosječnih cijena električne energije u Federaciji BiH u razdoblju 2005. - 2014. godina

U niže navedenim tablicama i slikama vidljiva su kretanja prosječnih cijena u dva elektroprivredna poduzeća u Federaciji BiH u razdoblju 2005. – 2014. godina. Elektroprivredna poduzeća su, uz suglasnost Vlade Federacije BiH, određivala cijenu električne energije do 2005. godine, dok su cijene od 2006. godine do danas određivane kroz tarifne postupke koje je provodio FERK (pet tarifnih postupaka za JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar i tri tarifna postupka za JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo).

FERK je prve tarifne stavove za oba elektroprivredna poduzeća u Federaciji BiH donio početkom 2006. godine, nakon provedenih prvih tarifnih postupaka, a njihove primjene su počele od 1.4.2006. godine.

Tarifni stavovi doneseni nakon provedenog drugog tarifnog postupka za JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar počeli su se primjenjivati od 1.5.2007. godine, tarifni stavovi doneseni nakon provedenog trećeg tarifnog postupka za ovo javno poduzeće, počeli su se primjenjivati od 1.1.2008. godine, tarifni stavovi doneseni nakon četvrtog tarifnog postupka bili su u primjeni od 1.8.2010. godine i primjenjivali su se do 29.2.2012. godine, dok su tarifni stavovi doneseni nakon petog tarifnog postupka u primjeni od 1.3.2012. godine.

U narednoj tablici prikazane su planirane prosječne cijene donesene na osnovi odobrenih troškova JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar kroz tarifne postupke:

Prikaz planiranih prosječnih cijena u JP EP HZ HB						
Kategorije i grupe potrošnje	2005. godina	2006. godina - I tarifni	2007. godina - II tarifni	2008. godina - III tarifni	2010. godina - IV tarifni	2012. godina - V tarifni
	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)
110 kV	6,16	7,36	8,22	9,5	9,36	10,54
35 kV	10	11,11	12,69	13,51	14,26	13,74
10 kV	11,36	12,59	15,02	15,83	14,66	15,21
0.4 kV - kućanstva	11	11,72	12,42	12,92	13,15	14,83
0.4 kV - ostala potrošnja	20,02	21,08	20,92	21,99	20,85	22,19
0.4 kV - javna rasvjeta	15,65	16,68	17,31	18,16	18,22	18,95

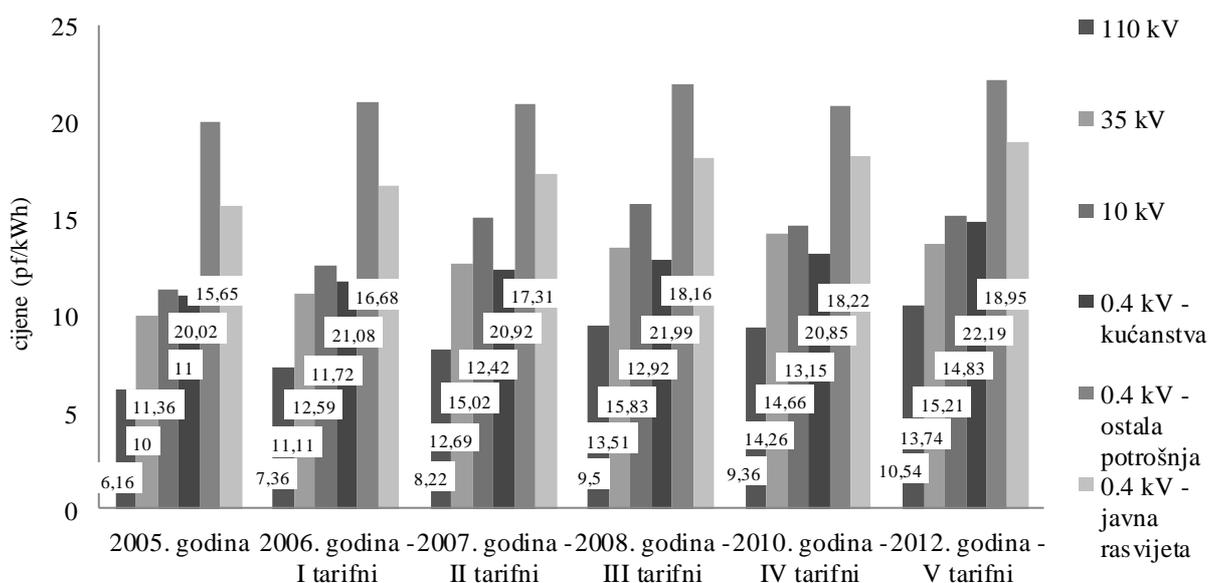
Tablica 42. Pregled planiranih prosječnih cijena kroz tarifne postupke u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar (feniga/kWh)

Tarifni stavovi koje je FERK donio nakon provedenog drugog tarifnog postupka za JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo počeli su se primjenjivati od 1.1.2008. godine, dok su tarifni stavovi doneseni nakon provedenog trećeg tarifnog postupka za JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo u primjeni od 1.7.2011. godine.

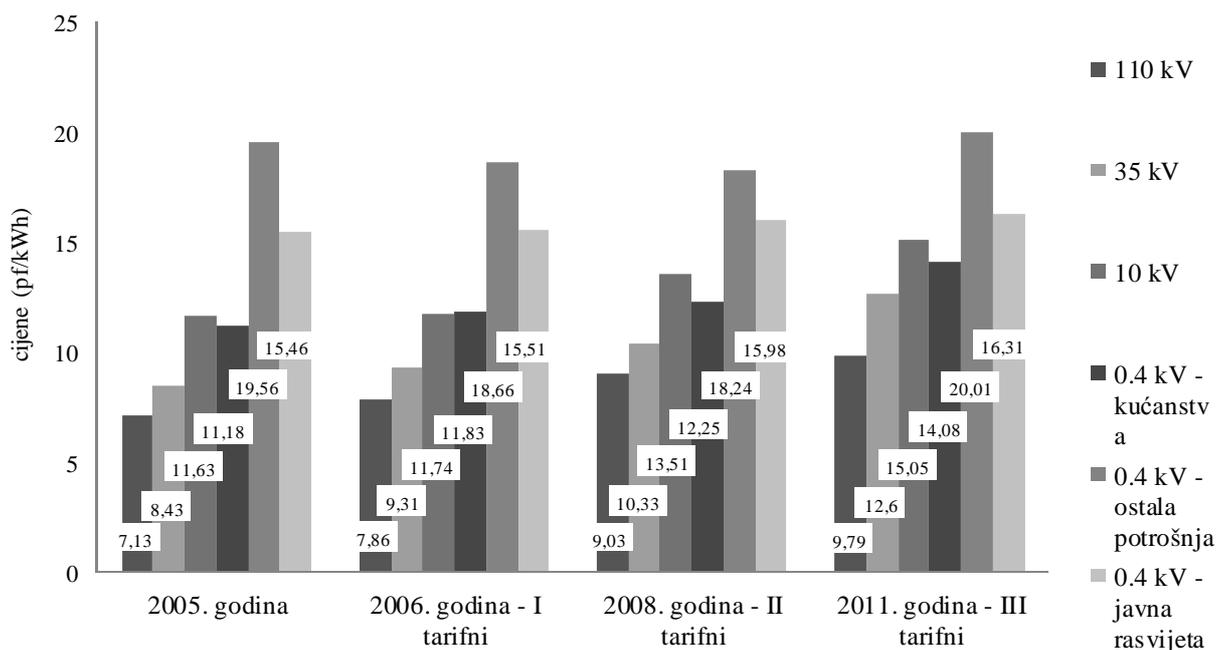
U narednoj tablici prikazane su planirane prosječne cijene donesene na osnovi odobrenih troškova JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo kroz tarifne postupke:

Prikaz planiranih prosječnih cijena u JP EP BiH				
Kategorije i grupe potrošnje	2005. godina	2006. godina - I tarifni	2008. godina - II tarifni	2011. godina - III tarifni
	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)
110 kV	7,13	7,86	9,03	9,79
35 kV	8,43	9,31	10,33	12,6
10 kV	11,63	11,74	13,51	15,05
0.4 kV - kućanstva	11,18	11,83	12,25	14,08
0.4 kV - ostala potrošnja	19,56	18,66	18,24	20,01
0.4 kV - javna rasvjeta	15,46	15,51	15,98	16,31

Tablica 43. Pregled planiranih prosječnih cijena kroz tarifne postupke u JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo (feninga/kWh)

Slika 26. Kretanje planiranih prosječnih cijena u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar kroz tarifne postupke

Slika 27. Kretanje planiranih prosječnih cijena u JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo kroz tarifne postupke

Prijelazno razdoblje otvaranja tržišta trajalo je do 1.1.2015. godine. Svi kupci električne energije, osim kupaca iz kategorije kućanstva, tijekom 2014. godine bili su kvalificirani kupci, čime su ostvarili pravo na slobodan izbor opskrbljivača. Kupci električne energije iz kategorije kućanstva stekli su 1.1.2015. godine status kvalificiranog kupca, odnosno pravo na slobodan izbor opskrbljivača.

Tijekom prijelaznog razdoblja otvaranja tržišta kvalificirani kupci su mogli biti opskrbljivani bilo preko slobodno izabranog opskrbljivača na tržištu ili, ako nisu iskoristili to svoje pravo u trenutku prestanka važenja tarifnih stavova za pojedinu kategoriju, preko javnog opskrbljivača.

Također, kvalificirani kupci imaju pravo na uslugu opskrbe od rezervnog opskrbljivača. Rezervni opskrbljivač je imatelj dozvole za rad za opskrbu električnom energijom – dozvole I. reda. Rezervni opskrbljivač, na svom području djelovanja, ima obvezu opskrbljivati kvalificiranog kupca na razdoblje ne dulje od 60 dana u slučaju kada opskrbljivač kojeg je kvalificirani kupac slobodno odabrao ne vrši opskrbu električnom energijom.

U narednoj tablici prikazane su cijene usluge opskrbe od javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar:

Obračunski elementi	Jedinica mjere	Sezonsko diferenciranje	Dnevno diferenciranje	1.6.2012.	1.1.2013.		1.5.2013.	
				110 kV I VIŠE	110 kV I VIŠE	35 kV	110 kV I VIŠE	35 kV
MJERNO MJESTO KUPCA	KM/kupcu			20,00	20,00	20,00	20,00	20,00
OBRAČUNSKA SNAGA	KM/kW	VIŠI		29,70	30,87	23,08	29,69	22,46
		NIŽI		22,85	23,75	17,75	22,84	17,27
AKTIVNA ENERGIJA	fening/kWh		VEĆI	11,44	11,83	9,62	11,46	9,34
			MANJI	5,72	5,92	4,81	5,73	4,67
			VEĆI	8,80	9,1	7,4	8,81	7,19
			MANJI	4,40	4,55	3,7	4,41	3,59
PREKOMJERNO PREUZETA JALOVA ENERGIJA	fening/kvarhu			1,09	1,09	2,14	1,09	2,14

Tablica 44. Pregled cijena usluge opskrbe od javnog opskrbljivača u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar (feninga/kWh)

U narednoj tablici prikazane su cijene usluge opskrbe od javnog opskrbljivača JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo:

Obračunski elementi	Jedinica mjere	Dnevno diferenciranje	1.6.2012.	1.1.2013.	
			110 kV I VIŠE	110 kV I VIŠE	35 kV
MJERNO MJESTO KUPCA	KM/kupcu		20,00	20,00	20,00
OBRAČUNSKA SNAGA	KM/kW		14,45	15,68	16,68
AKTIVNA ENERGIJA	fening/kWh	VEĆI	9,16	9,94	9,56
		MANJI	4,58	4,97	4,78
PREKOMJERNO PREUZETA JALOVA ENERGIJA	fening/kvarhu		1,00	1,09	2,14

Tablica 45. Pregled cijena usluge opskrbe od javnog opskrbljivača u JP Elektroprivreda BiH d.d.- Sarajevo (feninga/kWh)

10.2. Struktura cijena električne energije u Federaciji BiH

Otvaranjem tržišta električne energije djelatnosti proizvodnje i opskrbe postaju tržišne djelatnosti, dok distribucija (mreža) ostaje regulirana djelatnost.

Mrežna tarifa obuhvaća troškove rada, održavanja i razvitka mreže, kao i troškove energije za pokrivanje gubitaka u mreži, te troškove prijenosa, NOSBiH-a i sistemskih usluga.

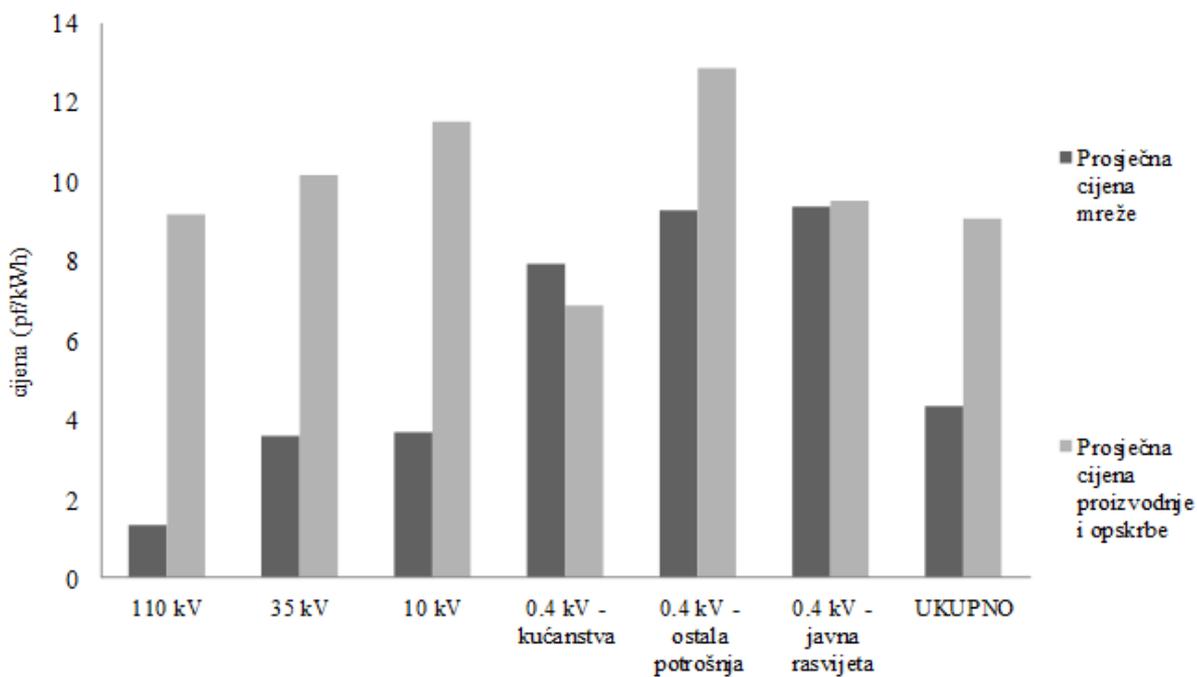
U sljedećim tablicama i slikama vidljiva je struktura planske vrijednosti prosječne cijene podijeljene na mrežni dio i dio koji se odnosi na proizvodnju i opskrbu, na osnovi kojih su formirani tarifni stavovi.

JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar	Prosječna cijena mreže	Prosječna cijena nabave, proizvodnje i opskrbe	Ukupna prosječna cijena
	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)
110 kV	1,36	9,18	10,54
35 kV	3,57	10,17	13,74
10 kV	3,68	11,53	15,21
0.4 kV - kućanstva	7,92	6,91	14,83
0.4 kV - ostala potrošnja	9,30	12,89	22,19
0.4 kV - javna rasvjeta	9,40	9,55	18,95
UKUPNO	4,33	9,07	13,39

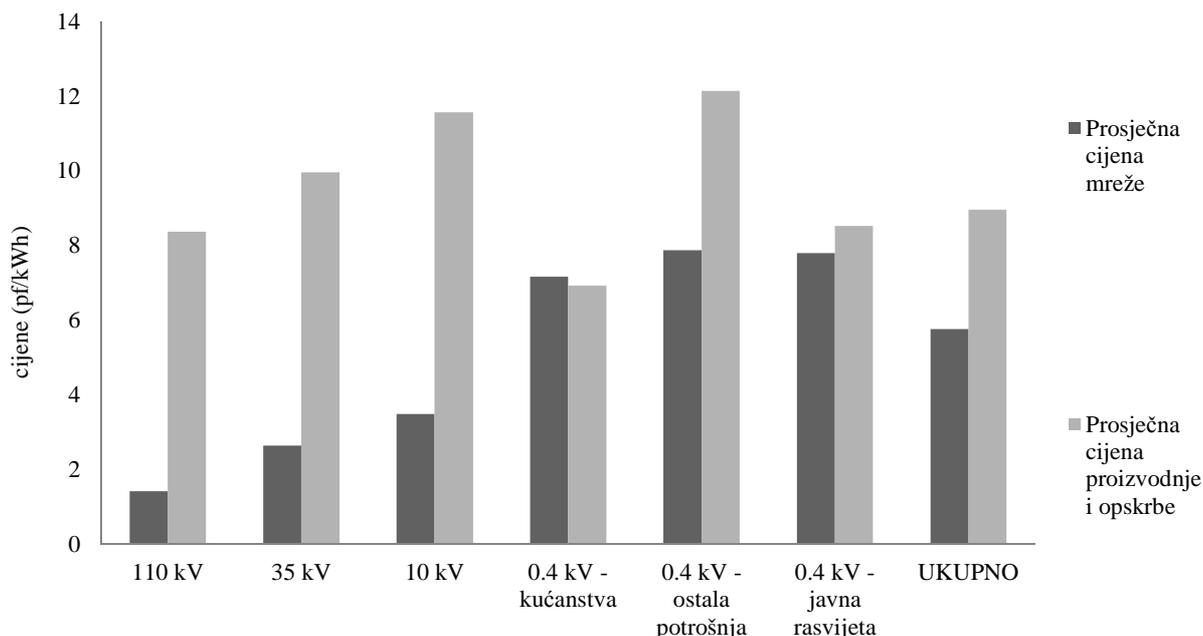
Tablica 46. Prosječna cijena u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo	Prosječna cijena mreže	Prosječna cijena nabave, proizvodnje i opskrbe	Ukupna prosječna cijena
	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)
110 kV	1,42	8,37	9,79
35 kV	2,64	9,96	12,60
10 kV	3,48	11,57	15,05
0.4 kV - kućanstva	7,16	6,92	14,08
0.4 kV - ostala potrošnja	7,87	12,14	20,01
0.4 kV - javna rasvjeta	7,79	8,52	16,31
UKUPNO	5,76	8,96	14,71

Tablica 47. Prosječna cijena u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Slika 28. Prosječne cijene mreže i prosječne cijene proizvodnje i opskrbe u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

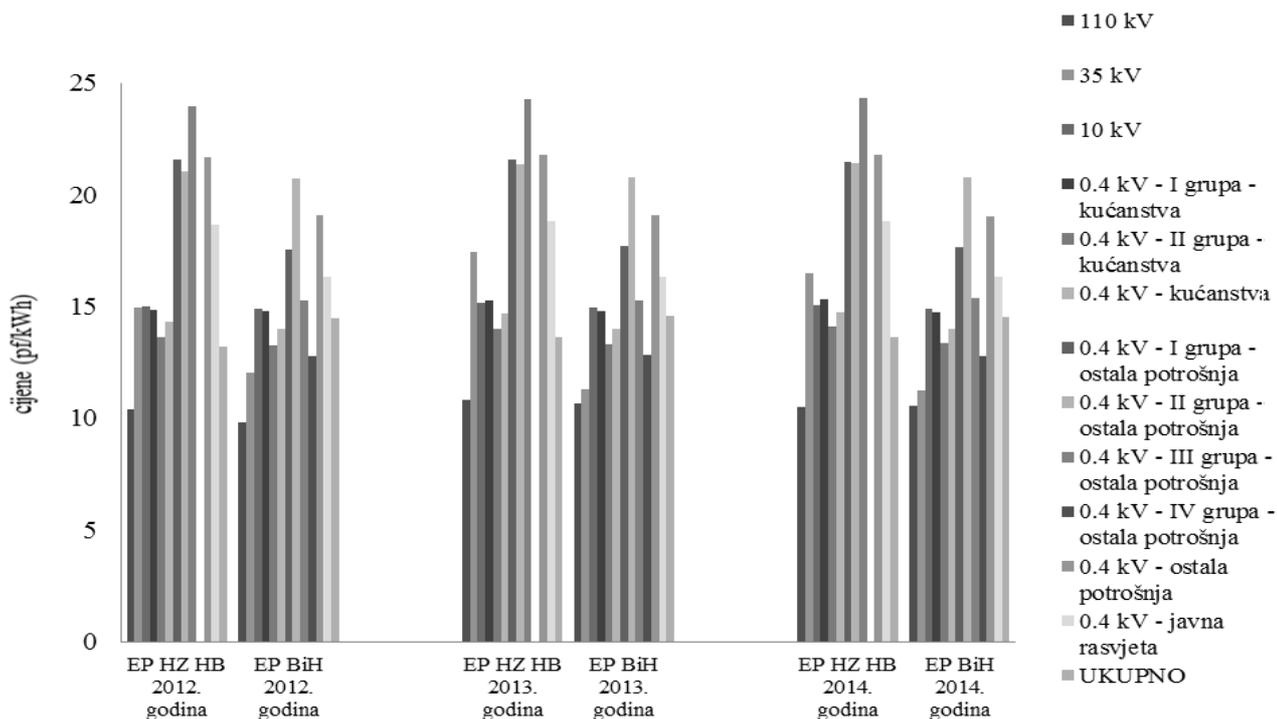

Slika 29. Prosječne cijene mreže i prosječne cijene proizvodnje i opskrbe u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

Ostvarene prosječne cijene u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar i JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo u razdoblju 2012. - 2014. godina prikazane su u sljedećoj tablici i na slici.

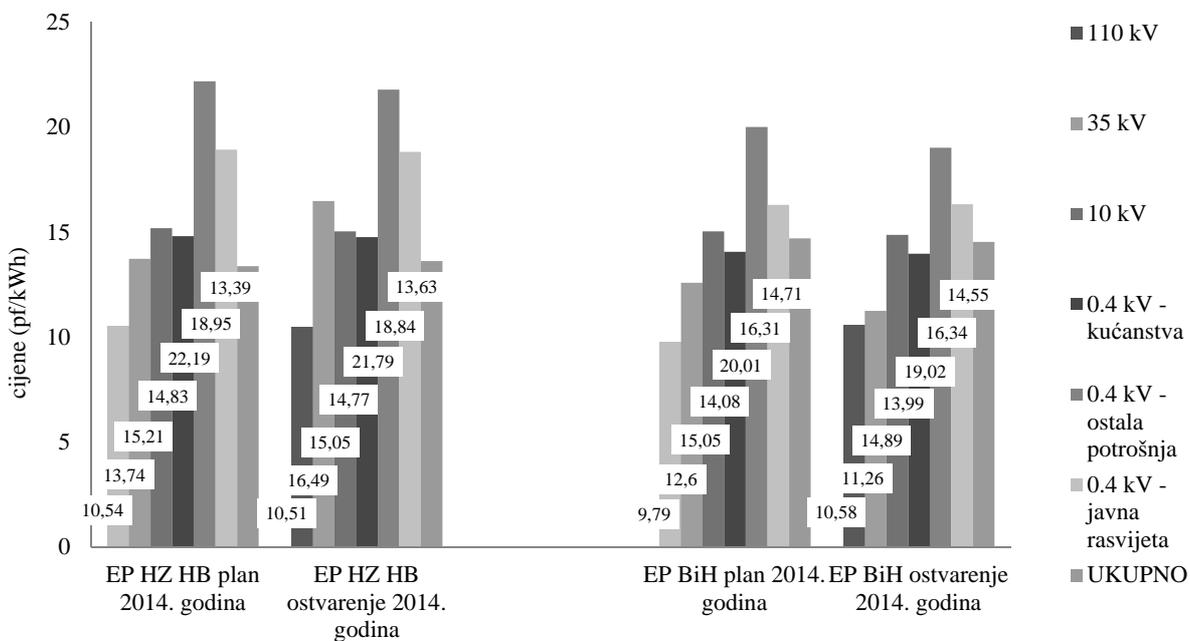
Kategorije potrošnje	JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar			JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo		
	2012. godina	2013. godina	2014. godina	2012. godina	2013. godina	2014. godina
	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)	(pf/kWh)
110 kV	10,4	10,81	10,51	9,81	10,68	10,58
35 kV	14,98	17,45	16,49	12,03	11,3	11,26
10 kV	14,99	15,17	15,05	14,9	14,94	14,89
0.4 kV - I grupa - kućanstva	14,86	15,25	15,32	14,80	14,78	14,76
0.4 kV - II grupa - kućanstva	13,61	14,01	14,11	13,28	13,31	13,35
0.4 kV - kućanstva	14,32	14,71	14,77	14,00	13,99	13,99
0.4 kV - I grupa - ostala potrošnja	21,57	21,56	21,50	17,56	17,72	17,68
0.4 kV - II grupa - ostala potrošnja	21,07	21,35	21,40	20,74	20,81	20,78
0.4 kV - III grupa - ostala potrošnja	23,94	24,26	24,34	15,27	15,28	15,37
0.4 kV - IV grupa - ostala potrošnja				12,76	12,81	12,77
0.4 kV - ostala potrošnja	21,69	21,81	21,79	19,08	19,11	19,02
0.4 kV - javna rasvijeta	18,68	18,85	18,84	16,32	16,32	16,34
UKUPNO	13,21	13,64	13,63	14,5	14,56	14,55

Tablica 48. Pregled ostvarenih cijena u razdoblju 2012. - 2014. godina (feninga/kWh)

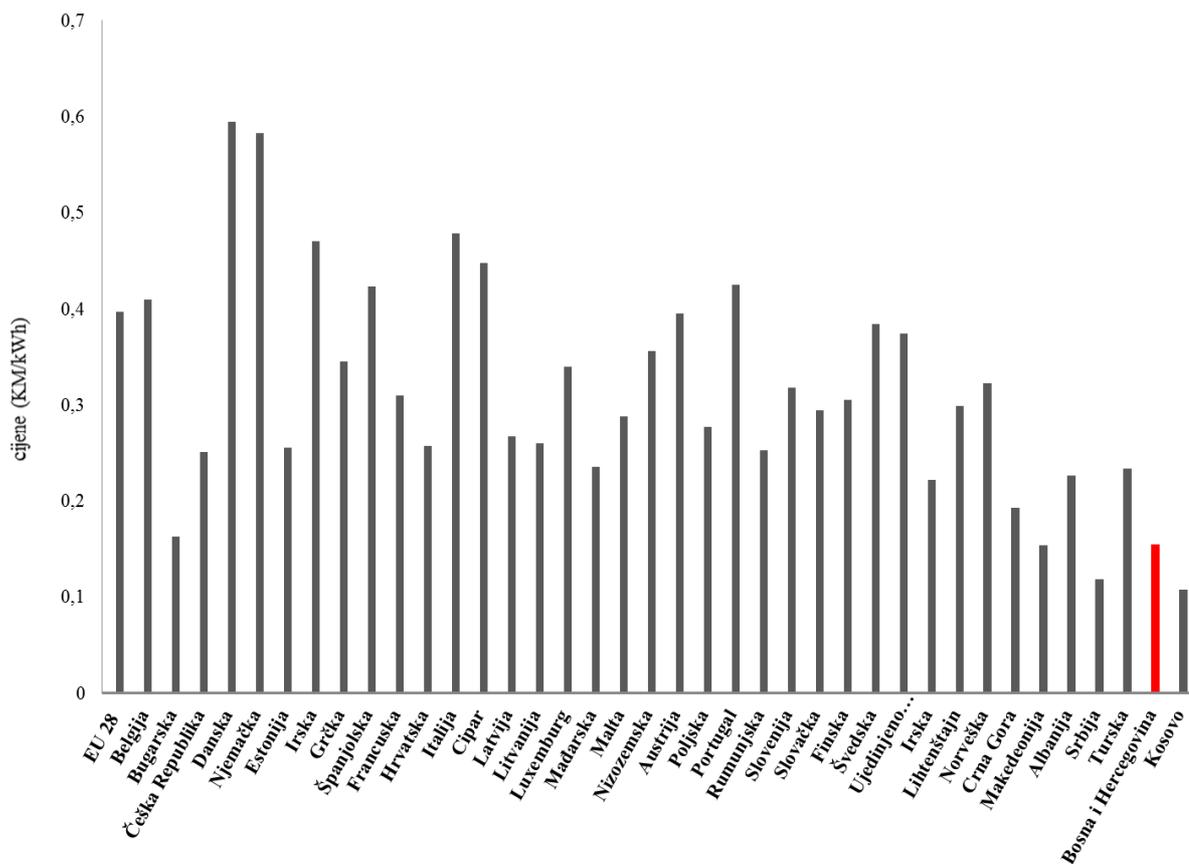
Slika 30. Ostvarene prosječne cijene u razdoblju 2012.-2014. godina (feninga/kWh)

Na sljedećim slikama vidljivi su planovi i ostvarenja prosječnih cijena po kategorijama potrošnje u 2014. godini za JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar i JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

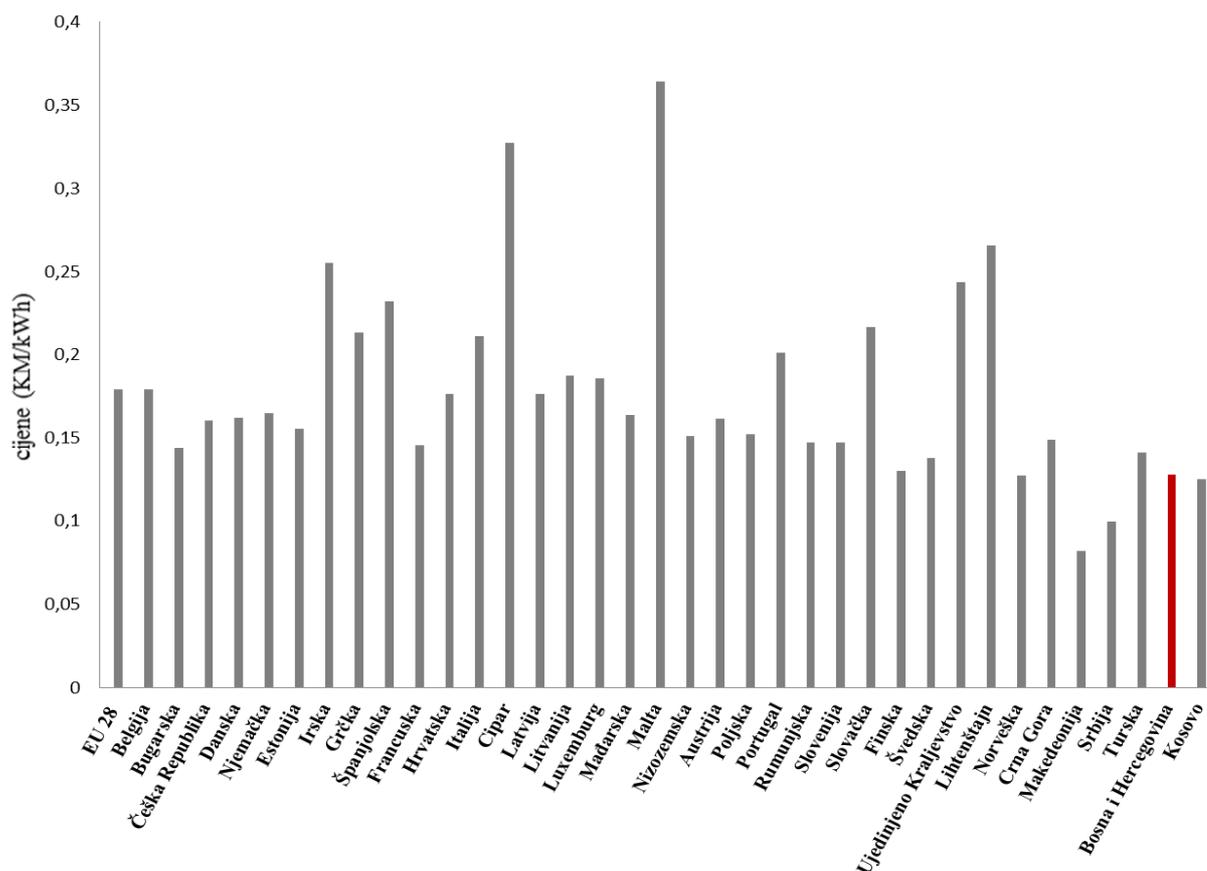
Slika 31. Usporedba planiranih i ostvarenih prosječnih cijena u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar i JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo u 2014. godini

Cijene električne energije u KM/kWh za kućanstva (godišnja potrošnja od 2.500 do 5.000 kWh) u 2014. godini, po metodologiji Eurostata.

Slika 32. Cijene električne energije u KM/kWh za kućanstva (godišnja potrošnja od 2.500 do 5.000 kWh) u 2014. godini, po metodologiji Eurostata

Cijene električne energije u KM/kWh za industriju (godišnja potrošnja od 500 do 2.000 MWh) u 2014. godini, po metodologiji Eurostata.

Slika 33. Cijene električne energije u KM/kWh za industriju (godišnja potrošnja od 500 do 2.000 MWh) u 2014. godini, po metodologiji Eurostata

10.3. Informacije o broju kupaca električne energije u Federaciji BiH

U sljedećim tablicama prikazan je broj kupaca električne energije JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar i JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo po kategorijama, grupama kupaca i po mjesecima u 2014. godini.

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BIH
Izješće o radu za 2014. godinu

Broj kupaca EP HZ HB u 2014. godini												
Kategorije i grupe kupaca	Broj kupaca po mjesecima											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
110 kV	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
VN Ukupno	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
35 kV	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10 kV	166	168	171	172	169	169	171	174	175	172	170	170
SN Ukupno	167	169	172	173	170	170	172	175	176	173	171	171
0,4 kV - kućanstva I grupa	100.495	100.291	100.471	101.255	92.168	111.317	102.677	103.135	101.716	102.232	100.712	100.077
0,4 kV - kućanstva II grupa	72.997	73.198	73.006	72.370	65.605	78.377	71.234	70.842	72.430	71.993	73.606	74.314
0,4 kV - ostala potrošnja I grupa	1.359	1.350	1.347	1.362	1.376	1.368	1.355	1.369	1.369	1.379	1.374	1.376
0,4 kV - ostala potrošnja II grupa	8.464	8.432	8.476	8.489	8.262	8.716	8.607	8.512	8.451	8.359	8.447	8.513
0,4 kV - ostala potrošnja III grupa	4.645	4.700	4.651	4.651	4.521	4.800	4.573	4.631	4.666	4.742	4.695	4.543
0,4 kV - javna rasvjeta	1.816	1.824	1.826	1.822	1.635	2.021	1.834	1.835	1.847	1.856	1.854	1.862
NN Ukupno	189.776	189.795	189.777	189.949	173.567	206.599	190.280	190.324	190.479	190.561	190.688	190.685
Ukupno NN+SN+VN	189.946	189.967	189.952	190.125	173.740	206.772	190.455	190.502	190.658	190.737	190.862	190.859

Tablica 49. Broj kupaca u JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar u 2014. godini

Broj kupaca EP BiH u 2014. godini												
Kategorije i grupe kupaca	Broj kupaca po mjesecima											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
110 kV	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
VN Ukupno	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
35 kV	63	62	62	62	62	62	62	62	63	63	63	63
10 kV	762	766	771	774	761	765	761	762	776	778	786	790
SN Ukupno	825	828	833	836	823	827	823	824	839	841	849	853
0,4 kV - kućanstva I grupa	335.607	335.009	333.615	332.185	331.755	331.596	330.024	327.411	328.707	328.260	327.683	326.969
0,4 kV - kućanstva II grupa	324.460	325.492	327.201	329.045	332.268	332.950	335.066	333.893	337.578	338.651	340.275	341.534
0,4 kV - ostala potrošnja I grupa	4.056	4.080	4.118	4.151	4.140	4.146	4.181	4.142	4.205	4.227	4.240	4.283
0,4 kV - ostala potrošnja II grupa	53.634	53.687	53.725	53.774	52.631	52.897	52.904	52.070	52.999	53.126	53.226	53.330
0,4 kV - ostala potrošnja III grupa	1.811	1.812	1.829	1.825	1.851	1.839	1.840	1.834	1.831	1.837	1.839	1.840
0,4 kV - ostala potrošnja IV grupa	942	944	953	962	978	982	987	995	1.000	1.006	1.008	1.014
0,4 kV - javna rasvjeta	3.688	3.694	3.701	3.700	3.725	3.730	3.742	3.744	3.756	3.761	3.770	3.777
NN Ukupno	724.198	724.718	725.142	725.642	727.348	728.140	728.744	724.089	730.076	730.868	732.041	732.747
Ukupno NN+SN+VN	725.028	725.551	725.980	726.483	728.176	728.972	729.572	724.918	730.920	731.714	732.895	733.605

Tablica 50. Broj kupaca u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo u 2014. godini

U sljedećoj tablici prikazan je trend kretanja broja kupaca električne energije u Federaciji BiH u razdoblju 2009. – 2014. godina.

Trend kretanja broja kupaca električne energije u Federaciji BiH u razdoblju 2009. – 2014. godina						
Godina	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Broj kupaca električne energije u Federaciji BiH	873.717	882.129	894.951	904.341	914.607	924.464

Tablica 51. Trend kretanja broja kupaca električne energije u Federaciji BiH u razdoblju 2009. – 2014. godina

10.4. Osnovni elektroenergetski pokazatelji Federacije Bosne i Hercegovine

(GWh)

2014. godina	EP BiH	EP HZHB	FBiH
Proizvodnja u hidroelektranama	1.542,60	1.755,80	3.890,88
Proizvodnja u termoelektranama	5.787,00		5.787,00
Proizvodnja u malim i industrijskim el.	188,36	17,33	205,69
Proizvodnja	7.517,96	2.365,61	9.883,57
Distributivna potrošnja	3.990,91	1.154,86	5.145,77
Gubitci prijenosa			
Veliki kupci	442,76	1.811,57*	2.254,33*
Vlastita potrošnja elektrana			
Potrošnja	4.433,67	2.966,43	7400,10
*Uključujući i 755,93 GWh koje su Aluminij d.d. Mostar i BSI d.o.o. Jajce nabavili kao kvalificirani kupci			
2013. godina	EP BiH	EP HZHB	FBiH
Proizvodnja u hidroelektranama	1.854,43	2.348,28	4.202,71
Proizvodnja u termoelektranama	5.549,53		5.549,53
Proizvodnja u malim i industrijskim el.	150,59	14,71	165,3
Proizvodnja	7.554,55	2.362,99	9.917,54
Distributivna potrošnja	3.990,91	1.154,86	5.145,77
Gubitci prijenosa			
Veliki kupci	448,20	2.048,14*	2.496,34*
Vlastita potrošnja elektrana		8,74	8,74
Potrošnja	4.849,72	3.400,71	8.250,43
* Uključujući i 884,94 GWh koje je Aluminij d.d. Mostar nabavio kao kvalificirani kupac			
2012. godina	EP BiH	EP HZHB	FBiH
Proizvodnja u hidroelektranama	1.086,63	1.229,30	2.315,93
Proizvodnja u termoelektranama	5.367,80		5.367,80
Proizvodnja u malim i industrijskim el.	115,40	7,89	123,29
Proizvodnja	6.569,83	1.237,19	7.807,02
Distributivna potrošnja	4.340,28	1.379,43	5.719,71
Gubitci prijenosa			
Veliki kupci	446,23	2.136,41*	2.582,64*
Vlastita potrošnja elektrana i crpljenje		67,26	67,26
Potrošnja	4.786,52	3.583,10	8.369,62
* Uključujući i 910,54 GWh koje je Aluminij d.d. Mostar nabavio kao kvalificirani kupac			
2011. godina	EP BiH	EP HZHB	FBiH
Proizvodnja u hidroelektranama	1.113,63	1.395,40	2.509,03
Proizvodnja u termoelektranama	6.138,01		6.138,01
Proizvodnja u malim i industrijskim el.	100,82	6,60	107,42
Proizvodnja	7.352,47	1.402,00	8.754,47
Distributivna potrošnja	4.284,17	1.363,04	5.647,21
Gubitci prijenosa			
Veliki kupci	417,17	2.216,62*	2.633,79*
Vlastita potrošnja elektrana		21,22	21,22
Potrošnja	4.701,34	3.600,88	8.302,22
* Uključujući i 876,00 GWh koje je Aluminij d.d. Mostar nabavio kao kvalificirani kupac			
2010. godina	EP BiH	EP HZHB	FBiH
Proizvodnja u hidroelektranama	2.094,61	2.604,67	4.699,28
Proizvodnja u termoelektranama	5.012,79		5.012,79
Proizvodnja u malim i industrijskim el.	182,77	8,54	191,31
Proizvodnja	7.290,17	2.613,21	9.903,38
Distributivna potrošnja	4.232,92	1.367,75	5.600,67
Gubitci prijenosa			

Veliki kupci	371,43	2.030,80*	2.402,23*
Vlastita potrošnja elektrana i crpljenje		2,21	2,21
Potrošnja	4.604,35	3.400,76	8.005,11
*Uključujući i 1068,48 GWh koje su Aluminij d.d. Mostar i BSI d.o.o. Jajce nabavili kao kvalificirani kupci			
2009. godina	EP BiH	EP HZHB	FBiH
Proizvodnja u hidroelektranama	1.631,23	1.939,82	3.571,05
Proizvodnja u termoelektranama	5.233,60		5.233,60
Proizvodnja u malim i industrijskim el.	128,39	5,24	133,63
Proizvodnja	6.993,22	1.945,06	8.938,28
Distributivna potrošnja	4.132,46	1.349,97	5.482,43
Gubici prijenosa			
Veliki kupci	367,30	1.630,16*	1.997,46*
Vlastita potrošnja elektrana			
Potrošnja	4.499,76	2.980,13	7.479,89

*Uključujući i 876,00 GWh koje je Aluminij d.d. Mostar nabavio kao kvalificirani kupac

11. OTVARANJE TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Bosna i Hercegovina je potpisivanjem Ugovora o uspostavi Energetske zajednice (Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori, broj 9/06), koji je stupio na snagu 1.7.2006. godine, preuzela obveze iz Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 13.7.2009. godine o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ. Zaključivanjem Ugovora o uspostavi Energetske zajednice, ugovorne strane iz regije se obvezuju da između sebe uspostave zajedničko tržište električne energije i plina koje će funkcionirati po standardima tržišta energije EU s kojim će se integrirati.

Nadalje, člankom 11. Zakona o električnoj energiji u FBiH propisano je da do donošenja elektroenergetske politike Ministarstvo priprema, Vlada Federacije donosi, a Parlament Federacije daje suglasnost na privremene smjernice elektroenergetske politike za sve sudionike u elektroenergetskom sektoru uključujući i Regulatornu komisiju za energiju. Člankom 15. navedenog zakona propisano je da su sukladno odredbama Ugovora o uspostavi Energetske zajednice Jugoistočne Europe, aktima Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK), aktima Regulatorne komisije i tim zakonom utvrđene temeljne smjernice funkcioniranja, razvitka i nadzora tržišta električne energije, te da će se razvitak tržišta električne energije provoditi sukladno elektroenergetskoj politici, reformi energetskeg sektora, tom zakonu, provedbenim propisima donesenim na temelju zakona i aktima DERK-a i Regulatorne komisije. Također, člankom 16. stavak (2) istog zakona propisano je da se elektroprivredne djelatnosti proizvodnja električne energije radi prodaje na tržištu i opskrba električnom energijom kvalificiranih kupaca obavljaju prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi u kojima elektroprivredni subjekti slobodno dogovaraju količinu, cijenu i uvjete isporuke električne energije, zaključenjem kratkoročnih i dugoročnih ugovora ili izravnim sudjelovanjem na organiziranom tržištu. Člankom 21. navedenog zakona propisane su nadležnosti FERK-a među kojima je i nadzor tržišta električne energije, dok su člankom 22. propisane obveze FERK-a među kojima je i donošenje provedbenih propisa za ostvarivanje propisanih mu nadležnosti. Također, člankom 55. istog zakona, između ostalog, je propisano da kvalificirani kupac ima pravo slobodno izabrati opskrbljivača električne energije, te da kupci iz kategorije kućanstva status kvalificiranog kupca stječu 1.1. 2015. godine.

Također, Privremene smjernice elektroenergetske politike Federacije Bosne i Hercegovine kao jedan od svojih temeljnih ciljeva propisuju promoviranje konkurencije u elektroenergetskom sektoru prema načelima nediskriminacije i transparentnosti i promoviranje konkurencije na tržištu električne energije. Istim smjernicama propisano je da će Regulatorna komisija pokrenuti proceduru za donošenje podzakonskih akata i pravila za mogućnost promjene opskrbljivača.

Na temelju navedenog, FERK je na XVIII. redovitoj sjednici donio Opće uvjete za isporuku električne energije, kojim se definiraju energetske i tehničke uvjete, te ekonomski odnosi između proizvođača, operatora distribucijskog sustava, opskrbljivača, korisnika mreže i krajnjeg kupca električne energije uključujući i podnositelja zahtjeva za dobivanje elektroenergetske suglasnosti za područje Federacije Bosne i Hercegovine.

Na istoj sjednici FERK je donio i Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača u kojem je člankom 5. stavak (1) propisano da su od 1.1.2015. godine svi krajnji kupci električne energije kvalificirani kupci čime ostvaruju pravo na slobodan izbor opskrbljivača. Navedenim pravilnikom je propisan postupak promjene opskrbljivača, uključujući i rokove, čime je FERK ispunio obvezu iz navedenih propisa i stvorio uvjete za promjenu opskrbljivača.

Nadalje, FERK je na XVI. redovitoj sjednici donio i Pravilnik za izradu i primjenu krivulje opterećenja kojim su propisana pravila snimanja i primjene krivulje opterećenja za one kupce za koje postoji obveza ugradnje intervalnih brojila, te izrada normaliziranih i zamjenskih krivulja za kupce kod kojih ne postoji obveza ugradnje intervalnih brojila.

Iz svega navedenog slijedi kako je, i pored teškoća s kojima se susrećemo, tržište električne energije otvoreno 1.1.2015. godine.

Pored donesenih podzakonskih akata potrebnih za otvaranje tržišta FERK je aktivno informirao javnost o nadolazećim promjenama u elektroenergetskom sektoru, organizirajući sastanke s udruženjima potrošača, predstavnicima medija i sudionicima na tržištu električne energije. U svrhu informiranja kupaca električne energije o otvaranju tržišta pripremljena je brošura u suradnji sa Tajništvom Energetske zajednice i objavljena na internetskoj stranici FERK-a, a istu je DERK objavio u svim tiskanim medijima u BiH (Prilog 1. Izvešća o radu). Također, pripremljena je lista često postavljanih pitanja i odgovora u svezi tržišta električne energije (Prilog 2. Izvešća o radu), kao i lista opskrbljivača električnom energijom koji posjeduju dozvole od FERK-a i RERS-a (Prilog 3. Izvešća o radu).

PRILOG 1. – Informativna brošura

VI ODLUČUJETE! ODVOJITE 5 MINUTA KAKO BISTE SE UPOZNALI S VAŠIM PRAVIMA KAO KUPCA ELEKTRIČNE ENERGIJE!

Poštovani kupče električne energije,

Od 1. siječnja 2015. godine, kao kupac iz kategorije kućanstva, imat ćete pravo izabrati Vašeg opskrbljivača električnom energijom. To znači kako ćete imati mogućnost odlučiti od kojeg ćete opskrbljivača nabavljati električnu energiju i izabrati onu ponudu za opskrbu električnom energijom koja Vam, po Vašem mišljenju, najbolje odgovara.

Jednostavnim rječnikom rečeno, to se zove „**otvaranje tržišta električne energije**“.

Malo tehnike

Električna energija koju koristite se proizvodi u proizvodnim postrojenjima. Kako bi došla do Vašeg doma, ona protječe kroz energetske mreže – prijenosnu i distribucijsku mrežu. Vaš dom je priključen na distribucijsku mrežu kojom upravlja elektroprivredna kompanija – operator distribucijskog sustava (ODS), na čijem području djelovanja se nalazite. Operator distribucijskog sustava je odgovoran za isporuku električne energije do Vašeg doma.

Malo ekonomije

Trenutno se Vi kao kupac iz kategorije kućanstva opskrbljujete električnom energijom od elektroprivredne kompanije u čijem sastavu je i ODS i opskrbljivač. Vaš opskrbljivač je odgovoran za kupovinu električne energije kako bi Vam je prodao. U osnovi, to je kompanija kojoj plaćate električnu energiju.

Što će se promijeniti? – EKONOMIJA ne i TEHNIKA

UKOLIKO ISKORISTITE VAŠE PRAVO, mijenjate opskrbljivača kojem plaćate isporučenu električnu energiju.

Otvaranjem tržišta električne energije svaki kupac ima mogućnost promijeniti opskrbljivača. To znači kako Vaš sadašnji opskrbljivač nije više i Vaš jedini izbor, te da nemate obvezu zadržati ga.

ALI – Fizički priključak se ne mijenja i ostajete priključeni na istu distribucijsku mrežu.

Koji su razlozi za promjenu opskrbljivača? – VI ODLUČUJETE

Vi niste samo kupac već i klijent kompanije. Kao klijent imate pravo na uvid u cjenovnu politiku Vašeg opskrbljivača, razinu usluge, mogućnosti plaćanja itd. U slučaju da niste zadovoljni sadašnjom uslugom i/ili ste pronašli bolje uvjete kod drugog opskrbljivača – možete iskoristiti Vaše pravo na promjenu opskrbljivača.

Kako promijeniti opskrbljivača

Opskrbljivači električnom energijom daju razne ponude. Razmotrite ponude svih dostupnih opskrbljivača i izaberite onog koji Vam osigurava najbolju ponudu u pogledu cijena, kvalitete itd. Ukoliko se odlučite za promjenu opskrbljivača, kontaktirajte izabranog opskrbljivača radi daljnjih uputa.

Koje su prednosti? - TO OVISI O VAŠEM IZBORU

Ukoliko razmišljate o promjeni opskrbljivača, to znači da niste zadovoljni sadašnjim ili da Vam drugi opskrbljivač daje bolju ponudu.

Naravno, jedan od glavnih kriterija je cijena električne energije. Možete uštedjeti novac ukoliko je cijena kod Vašeg novog opskrbljivača niža od cijene koju trenutno plaćate. Ukoliko ne nađete bolje ponude na tržištu, možete ostati kod Vašeg sadašnjeg opskrbljivača kao korisnik univerzalne usluge. Zahvaljujući otvaranju tržišta možete ponovo promijeniti opskrbljivača ukoliko niste zadovoljni novim opskrbljivačem.

Gdje pronaći novog opskrbljivača?

Otvaranjem tržišta novi opskrbljivači će početi reklamirati svoje ponude, a na Vama je da izaberete najbolju ponudu i iskoristite Vaše ovlaštenje kao kupac.

Moram li promijeniti opskrbljivača? – NE

Niste obvezni promijeniti opskrbljivača ukoliko ne želite. Osim toga, Vaš sadašnji opskrbljivač ima obvezu pružanja univerzalne usluge, odnosno opskrbljivati Vas električnom energijom po cijenama univerzalne usluge koje sada regulira Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK.

Kako su moja prava na energetsom tržištu zaštićena? – BOLJE STE ZAŠTIĆENI UKOLIKO STE UPOZNATI S VAŠIM PRAVIMA

Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK, kao javno ustanovljeno tijelo, donosi propise koji jamče poštenu konkurenciju i informacije za kupce o njihovim pravima, važećem zakonodavstvu, novom ugovoru i načinima za rješavanje sporova.

CILJ OVE BROŠURE je davanje prvih informacija o otvaranju tržištu električne energije.

ZAINTERESIRANI ZA VIŠE INFORMACIJA?

Za [više informacija o otvaranju tržišta](http://www.ferk.ba) kao i o postupku promjene opskrbljivača, molimo pogledajte www.ferk.ba.

PRILOG 2. – Često postavljana pitanja i odgovori

1. Što je otvaranje tržišta električne energije?

Od 1. siječnja 2015. godine, svaki će kupac imati pravo izabrati svoga opskrbljivača električnom energijom. To znači, kako će imati mogućnost odlučiti od kojeg će opskrbljivača nabavljati električnu energiju i izabrati onu ponudu za opskrbu koja mu najbolje odgovara.

Jednostavnim rječnikom rečeno, to se zove „otvaranje tržišta električne energije“.

2. Što se podrazumijeva pod javnim opskrbljivačem i tko su oni?

Javni opskrbljivač je opskrbljivač koji ima obvezu opskrbljivati kvalificiranog kupca kada on ne odabere svog opskrbljivača na tržištu električne energije, na način i pod uvjetima koje propisuje FERK.

Javni opskrbljivač ima obvezu pružiti univerzalnu uslugu opskrbe svim kupcima električne energije iz kategorije potrošnje: kućanstvo, mala poduzeća i komercijalni kupci.

Javne opskrbljivače u Federaciji BiH je imenovala Vlada Federacije BiH, a to su: Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar, svaka na svom geografskom području.

3. Što je univerzalna usluga i tko ima pravo na istu?

Univerzalna usluga je dio javne usluge kojom se jamči priključak i opskrba po razumnim, jednostavno i lako usporedivim i transparentnim cijenama. Na nju imaju pravo krajnji kupci iz kategorije kućanstva, mala poduzeća i komercijalni kupci.

4. Tko su opskrbljivači električnom energijom na području BiH i kako ih mogu kontaktirati?

Opskrbljivači električnom energijom na području BiH su pravne osobe koje posjeduju dozvolu za obavljanje djelatnosti opskrbe kupaca električnom energijom, izdanu od mjerodavnog regulatornog tijela (Državne regulatorne komisije za električnu energiju u Bosni i Hercegovini - DERK, Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK i Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske - RERS).

5. Što je Operator distribucijskog sustava (ODS)?

Operator distribucijskog sustava (ODS) je pravna osoba koja posjeduje licencu -dozvolu za djelatnost distribucije i mjerodavna je za pogon, upravljanje, održavanje, izgradnju i razvitak elektrodistribucijske mreže i priključivanje novih kupaca i proizvođača.

6. Što su tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava (distribucijska mrežarina) i koju uslugu kupac plaća kroz te tarifne stavove?

Tarifni stavovi za korisnike distribucijskog sustava (distribucijska mrežarina) su tarife koje se primjenjuju za obračun i fakturiranje usluge korištenja distribucijske i prijenosne mreže kvalificiranim kupcima čiji su objekti priključeni na distribucijsku mrežu radi nadoknade troškova korištenja distribucijske mreže i prijenosne mreže.

Troškovi korištenja distribucijske mreže se sastoje od troškova distribucije i troška distribucijskih gubitaka.

Troškovi korištenja prijenosne mreže se sastoje od: troškova prijenosa, troškova prijenosnih gubitaka, troškova rada neovisnog operatora sustava, troškova usluga sekundarne i tercijarne regulacije i prekomjerno preuzete jalove električne energije.

7. Što se podrazumijeva pod rezervnim opskrbljivačem i tko ima pravo na njegovu uslugu?

Rezervni opskrbljivač je opskrbljivač koji ima obvezu kvalificiranog kupca opskrbljivati električnom energijom kada odabrani opskrbljivač prestane vršiti opskrbu kvalificiranog kupca električnom energijom i to u slučaju:

- stečaja ili likvidacije opskrbljivača koji ga je do tada opskrbljivao,
- prestanka ili oduzimanja dozvole opskrbljivaču koji ga je do tada opskrbljivao i
- kada kupac ne nađe novog opskrbljivača koji će ga opskrbljivati nakon prestanka ugovora o opskrbi s postojećim opskrbljivačem, osim ako je prestanak ugovora posljedica neizvršavanja obveza plaćanja isporučene električne energije.

Rezervni opskrbljivači, imenovani odlukom Vlade Federacije BiH su dva elektroprivredna poduzeća: Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo i Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar, svaka na svom području djelovanja i imaju obvezu opskrbljivati kvalificiranog kupca na razdoblje ne dulje od 60 dana.

Pravo na uslugu opskrbe od rezervnog opskrbljivača od 1.1.2015. godine imaju svi kvalificirani kupci koji nemaju pravo na univerzalnu uslugu.

8. Kako ugovaram opskrbu električnom energijom i s kim?

- 1) Kupci koji imaju pravo na univerzalnu uslugu, tj. kućanstva, mala poduzeća i komercijalni kupci, a izabrali su se opskrbljivati u okviru univerzalne usluge, zaključuju s javnim opskrbljivačem jedan ugovor o opskrbi električnom energijom u kojem je regulirano i korištenje distribucijske mreže.
- 2) Kupac koji se opskrbljuje od opskrbljivača kojeg je slobodno izabrao na tržištu, zaključuje prema svome izboru jedan ili dva ugovora, te može izabrati:
 - a) zaključiti jedan ugovor s izabranim opskrbljivačem kojim će regulirati i korištenje distribucijske mreže ili
 - b) zaključiti dva ugovora, i to s Operatorom distribucijskog sustava - ugovor o korištenju distribucijske mreže, a s izabranim opskrbljivačem - ugovor o opskrbi električnom energijom.

Ovisno od tome koliko kupac izabere zaključiti ugovora, toliko dobiva i računa.

9. Mogu li nakon 1. siječnja 2015. godine, kao kupac iz kategorije kupaca kućanstva na geografskom području Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo odabrati opskrbljivati se od Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar i pod kojim uvjetima (i obrnuto)?

Svaki kupac, bez obzira je li iz kategorije kućanstvo ili neke druge kategorije, može zatražiti prelazak od jednog elektroprivrednog poduzeća, tj. postojećeg opskrbljivača, drugome elektroprivrednom poduzeću, tj. novom opskrbljivaču, ali po tržišnoj cijeni koju novi opskrbljivač ponudi.

Ukoliko se kupac iz kategorije kućanstvo ne odluči za opskrbljivača na tržištu, nego za javnog opskrbljivača (univerzalna usluga), tada ga može opskrbljivati samo onaj javni opskrbljivač na čijem geografskom području se nalazi i to po cijeni usluge javnog opskrbljivača.

10. Mogu li kao kvalificirani kupac nakon 1. siječnja 2015. godine ostati kupac Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo (Javnog poduzeća „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar) i pod kojim uvjetima?

Svi kvalificirani kupci nakon 1. siječnja 2015. godine mogu se opskrbljivati kod svojih dotadašnjih elektroprivrednih poduzeća, i to:

- a) kupci iz kategorije kućanstva, mala poduzeća i komercijalni kupci imaju pravo na univerzalnu opskrbu po cijeni usluge javnog opskrbljivača na koju daje suglasnost ili je utvrđuje FERK,
- b) ostali kupci imaju pravo na opskrbu po tržišno formiranoj i ugovorenoj cijeni.

11. Ukoliko se kao kupac električne energije odlučim na promjenu opskrbljivača električnom energijom, kako započinjem taj proces? Kome se prvo javljam?

Kvalificirani kupac, koji namjerava promijeniti opskrbljivača, obvezan je, novom opskrbljivaču od koga se želi opskrbljivati podnijeti zahtjev u pisanom obliku, na obrascu propisanom od opskrbljivača.

12. Koliko traje postupak promjene opskrbljivača?

Kvalificirani kupac ima pravo bez naknade i u roku od 21 dan od dana podnošenja zahtjeva za promjenom, promijeniti opskrbljivača.

13. Kome plaćam električnu energiju za vrijeme trajanja postupka promjene opskrbljivača?

Dok traje postupak promjene opskrbljivača, kupac plaća električnu energiju postojećem opskrbljivaču sve do trenutka kada Operator distribucijskog sustava ne izvrši očitavanje brojila. Očitani kilovatsati (kWh) na brojilu su krajnje stanje za obračun postojećem opskrbljivaču, a početno stanje za obračun novom opskrbljivaču.

14. Mogu li se opskrbljivati električnom energijom kod više tržišnih opskrbljivača?

Kvalificirani kupac ima pravo istodobno zaključiti ugovore s više opskrbljivača, ukoliko postoji mogućnost utvrđivanja obračunskih veličina, što potvrđuju Operator distribucijskog sustava (ODS)/Neovisni operator sustava u Bosni i Hercegovini (NOSBiH) i balansno odgovorna strana (BOS).

15. Ako se kao kupac iz kategorije kupaca kućanstva odlučim, nakon 1. siječnja 2015. godine, odabrati novog opskrbljivača, što sve plaćam opskrbljivaču?

- a) Ukoliko kupac iz kategorije kućanstvo s novim opskrbljivačem zaključi ugovor o opskrbi električnom energijom kojim regulira i korištenje distribucijske mreže, u tom slučaju kupac na svoju adresu dobiva jedan račun u koji su uključeni: nabava električne energije, usluga opskrbe, korištenje distribucijske mreže, naknada za obnovljive izvore energije i pripadajući PDV.
- b) Ukoliko kupac iz kategorije kućanstvo zaključi dva ugovora: ugovor o opskrbi električnom energijom s novim opskrbljivačem i ugovor o korištenju distribucijske mreže s Operatorom distribucijskog sustava na čiju distribucijsku mrežu je priključen, u tom slučaju kupac dobiva dva računa: jedan od novog opskrbljivača za isporučenu električnu energiju, a drugi od Operatora distribucijskog sustava za korištenje distribucijske mreže. Na računu novog opskrbljivača kupac će plaćati nabavljenu električnu energiju, uslugu opskrbe, naknadu za obnovljive izvore i pripadajući PDV. Na računu za operatora distribucijskog sustava kupac će plaćati korištenje distribucijske mreže i pripadajući PDV.

16. Hoće li se nakon 1. siječnja 2015. godine zadržati „jeftina i skupa“ tarifa tijekom dana, odnosno „ljetna i zimska“ tarifa tijekom godine, drugim riječima, hoće li se nakon 1. siječnja 2015. godine zadržati dnevno i sezonsko diferenciranje tarifnih stavova?

U dijelu cijene koja se odnosi na distribucijsku mrežarinu tarifni dizajn se neće mijenjati tj. zadržava se sezonsko i dnevno diferenciranje. Pregled važećih tarifnih stavova za korisnike distribucijskog sustava, bit će dostupan na internetskim stranicama FERK-a i ODS-a.

Za druge stavke cijene električne energije, koje se odnose na električnu energiju i uslugu opskrbljivača, se to ne može reći. Svaki opskrbljivač zadržava pravo dizajna tarife, u onom dijelu cijene koji je „u njegovoj nadležnosti“, prema svojim potrebama i planovima.

17. Je li promjena opskrbljivača konačna, tj. mogu li se vratiti prethodnom opskrbljivaču ili prijeći nekom opet novom opskrbljivaču, ako nisam zadovoljan s odabranim? Koliko puta tijekom godine se može mijenjati opskrbljivač?

Promjena opskrbljivača nije konačna, niti postoji ograničenje koliko puta tijekom godine se može mijenjati opskrbljivača. Postupak promjene opskrbljivača, prilikom svake promjene provodi se iz početka, sa svim propisanim koracima postupka promjene opskrbljivača.

REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BIH
Izješće o radu za 2014. godinu

PRILOG 3. – Lista opskrbljivača

Registar opskrbljivača na tržištu električne energije							
Redni broj	Naziv imatelja dozvole	Sjedište i adresa imatelja dozvola	Djelatnost za koju je izdana dozvola		web stranica	Kontakt telefon e-mail adresa	
1	 JP Elektroprivreda BH d.d. - Sarajevo	Vilsonovo šetalište 15, 71 000 Sarajevo	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.elektroprivreda.ba	Tel: 387 33 75 10 00 kabinet@elektroprivreda.ba	
			međunarodna trgovina	DERK			
2	 JP "Elektroprivreda HZ HB" d.d. - Mostar	Mile Budaka 106 A, 88 000 Mostar	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.ephzhh.ba	Tel: 387 36 335 700 ephzhh@ephzhh.ba	
			međunarodna trgovina	DERK			
3	 "Interenergo" d.o.o. Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1A, 71 000 Sarajevo	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.interenergo.com	Tel: 387 33 296 611 info@interenergo.si midhat.hadzijusufovic@interenergo.si	
			međunarodna trgovina	DERK			
4	 GEN-I d.o.o. Sarajevo	Hamdije Kreševjakovića br. 7, 71 000 Sarajevo	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.gen-i.si	Tel: 387 33 206 474 info@gen-i.si igor.koprivnikar@gen-i.si dijana.kunic@gen-i.si	
			međunarodna trgovina	DERK			
5	 Alpiq Energija BH d.o.o. iz Sarajevo	Kaptol 5/2, 71 000 Sarajevo	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.alpiq.ba	Tel: 387 33 260 135 erminal.arnautovic@alpiq.com	
			međunarodna trgovina	DERK			
6	 Repower Adria d.o.o. iz Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1/9A, 71 000 Sarajevo	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.repower.com	Tel: 387 33 942 300 kenan.hadziahmetovic@repower.com	
			međunarodna trgovina	DERK			
7	 "KTG ZENICA" d.o.o. ZENICA	Bulevar kraja Tvrtka I br. 17, 72 000 Zenica	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.ktg-ag.ch	Tel: 387 32 209 000 info.zenica@ktg-ag.ag	
			međunarodna trgovina	DERK			
8	 EZPADA d.o.o. Mostar	Biskupa Čule bb 88 000 Mostar	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.ezpada.com	Tel: 387 36 316 396 dario.krtalic@ezpada.com	
			međunarodna trgovina	DERK			
9	 HSE BH d.o.o. iz Sarajevo	Alije Isakovića 1, 71 000 Sarajevo	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.hse.si	Tel: 387 33 266 495 zlatko.sahadzic@hse.si hse.bh@hse.si	
			međunarodna trgovina	DERK			
10	 "PETROL BH OIL COMPANY" d.o.o. Sarajevo	Tešanjka 24a, 71 000 Sarajevo	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.petrol.ba	Tel: 387 33 560 070 trading.power@petrol.si invoices.power@petrol.si	
			međunarodna trgovina	DERK			
11	 Axpo BH d.o.o. iz Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, 71 000 Sarajevo	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.axpo.com	Tel: 387 33 295 788 boris.jurkovic@axpo.com	
			međunarodna trgovina	DERK			
12	 PROENERGY d.o.o. Mostar	11. lipnja 31 A, 88 000 Mostar	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.proenergy.hr	Tel: 387 36 352 623 office-bih@proenergy.hr	
			međunarodna trgovina	DERK			
13	 HEP - Trade d.o.o.	Ulica kraja Tomislava 11 b, 88 000 Mostar	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.hep.hr	Tel: 387 36 316 633 kresimir.kresic@hep.hr	
			međunarodna trgovina	DERK			
14	 Danske Commodities BH d.o.o. iz Sarajevo	Tešanjka 24a, 71 000 Sarajevo	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.danskecommodities.com	Tel: 387 33 838 727 bbe@danskecommodities.com	
			međunarodna trgovina	DERK			
15	 EURO-POWER d.o.o. Tešanj	Krdinja bb, 74 260 Tešanj	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.euro-power.ba	Tel: 387 32 656 562 info@euro-power.ba	
			međunarodna trgovina	DERK			
16	 „D-PRO“ d.o.o. Sarajevo	Avde Hume 11, 71 000 Sarajevo	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.dvokut.ba	Tel: 387 33 447 875 dvokuta@bih.net.ba dvokutsa@bih.net.ba	
			n/a	n/a			
17	 PRIMORKA d.o.o. ŠIROKI BRJEG	Fra Didaka Buntića 120 A, 88 220 Široki Brijeg	opskrba električnom energijom - dozvola II. reda	FERK	www.primorka.net	Tel: 387 39 705 083 primorka.sb@tel.net.ba	
			n/a	n/a			
18	 "ENERGY FINANCING TEAM" d.o.o. Trebinje	Tini BB, 89 101 Trebinje	trgovina i opskrba električnom energijom na teritoriju Bosne i Hercegovine	RERS	www.eft-group.net	Tel: 387 59 270 410 efteamt@teol.net	
			međunarodna trgovina	DERK			
19	 "Rudnap" d.o.o. Banja Luka	Jevrejska bb, Tržni centar Vidović, 78 000 Banja Luka	trgovina i opskrba električnom energijom na teritoriju Bosne i Hercegovine	RERS	www.rudnap.net	Tel: 387 51 232 030 velimir.vlencic@rudnap.com	
			međunarodna trgovina	DERK			
20	 Mješoviti Holding "Elektroprivreda Republike Srpske" Matično preduzeće a.d. Trebinje	Stepe Stepanovića 66, 89 101 Trebinje	trgovina i opskrba električnom energijom na teritoriju Bosne i Hercegovine	RERS	www.ers.ba	Tel: 387 59 277 101 elektroprivreda@ers.ba	
			međunarodna trgovina	DERK			
21	 "COMSAR ENERGY TRADING" d.o.o. Banja Luka	Vase Pelagića br. 6, 78 000 Banja Luka	trgovina i opskrba električnom energijom na teritoriju Bosne i Hercegovine	RERS	www.comsar.com	Tel: 387 51 223 736 office@comsar.ba	
			međunarodna trgovina	DERK			
22	 "ALUMINA" D.O.O.	Karakaj bb, 75 400 Zvornik	trgovina i opskrba električnom energijom na teritoriju Bosne i Hercegovine	RERS	www.aluminazv.ba	Tel: 387 56 260 435 sec@aluminazv.ba	
			međunarodna trgovina	DERK			
23	 "EL-EN SOLUTIONS" d.o.o. Banja Luka	Maksima Gorkog br.56, 78 000 Banja Luka	trgovina i opskrba električnom energijom na teritoriju Bosne i Hercegovine	RERS	n/a	Tel: 387 51 509 510 elen.solutions@gmail.com	
			međunarodna trgovina	DERK			
24	 Elektro energija BH d.o.o.	Aleja Svetog Save br.61, 78 000 Banja Luka	trgovina i opskrba električnom energijom na teritoriju Bosne i Hercegovine	RERS	www.elektro-energija.eu	Tel: 387 65 566 843 nikola.krecar@elektro-energija.si	
			međunarodna trgovina	DERK			
25	 "ELEKTROISTOK 1967" d.o.o. Banja Luka	Vase Pelagića br.10, 78 000 Banja Luka	trgovina i opskrba električnom energijom na teritoriju Bosne i Hercegovine	RERS	n/a	Tel: 387 51 218 827 elektroistok1967@gmail.com	
			međunarodna trgovina	DERK			